

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Úřad vlády České republiky

III.

Zpráva za rok 2022

o plnění

**Akčního plánu prevence domácího
a genderově podmíněného násilí na léta 2019 –
2022**

Úřad vlády ČR

květen 2023

Seznam zkratek:

Akční plán – Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022

APIC ČR – Asociace pracovníků intervenčních center České republiky

ČR – Česká republika

ČŠI – Česká školní inspekce

Istanbulská úmluva – Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MSP – Ministerstvo spravedlnosti

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV – Ministerstvo vnitra

MZd – Ministerstvo zdravotnictví

NNO – nestátní nezisková organizace

NPI – Národní pedagogický institut

PPP – Pedagogicko-psychologické poradny

OSPOD – orgány sociálně-právní ochrany dětí

proFem – proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí

Rada – Rada vlády pro rovnost žen a mužů

Rosa – Rosa – centrum pro ženy

Strategie – Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020

ÚV ČR – Úřad vlády České republiky

Výbor – Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

Zpráva – Zpráva za rok 2022 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 - 2022

1. Úvod

Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022 (dále jako „Akční plán“) je v pořadí třetím samostatným strategickým dokumentem vlády ČR v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí. Jeho cílem je přispět ke zlepšení postavení obětí a zlepšit systém prevence těchto forem násilí. Akční plán navazuje na předchozí Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018 a Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020.

Zpráva za rok 2022 o plnění Akčního plánu (dále jako „Zpráva“) obsahuje vyhodnocení naplňování jednotlivých úkolů Akčního plánu s termínem plnění v roce 2022 a nesplněných/neplněných nebo částečně splněných/plněných úkolů z let předchozích, shrnutí statistik ohledně výskytu domácího a genderově podmíněného násilí¹ včetně zhodnocení jejich vývoje, přehled odborných studií v této oblasti, informace o postupu při ratifikaci a implementaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí a shrnutí zásadních aktivit nestátních neziskových organizací v této oblasti.

Zpráva byla vypracována sekretariátem Rady vlády pro rovnost žen a mužů ve spolupráci s Výborem pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) na základě podkladů poskytnutých jednotlivými resorty. Výborem byla Zpráva projednána a schválena per rollam dne 22. května 2023. Radou vlády pro rovnost žen a mužů byla Zpráva schválena dne 5. června 2023.

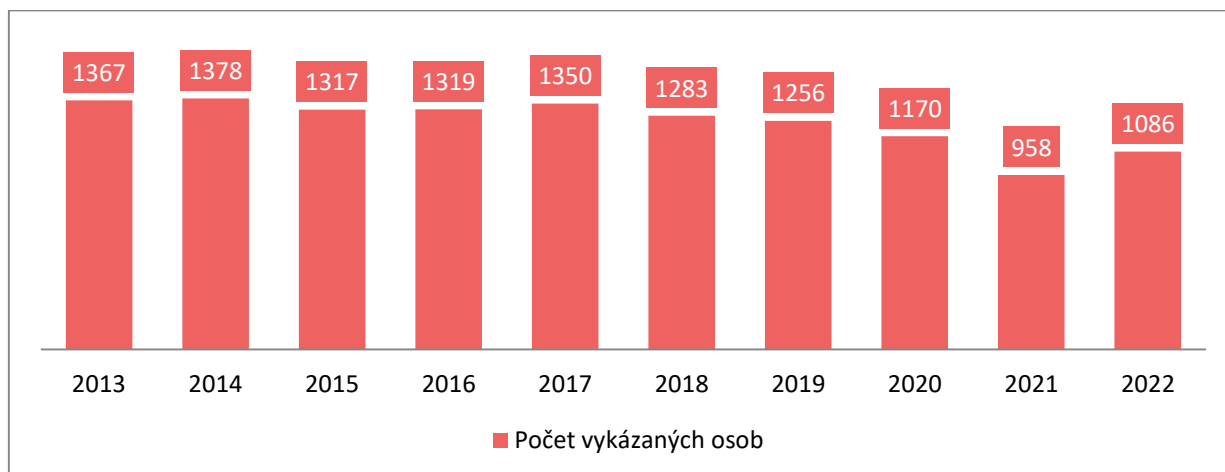
2. Vývoj v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí

2.1. Statistické informace o výskytu domácího a genderově podmíněného násilí

Zpráva obsahuje podrobný přehled statistických údajů shromažďovaných v rámci statistických ročenek kriminality a intervenčních center. Přes omezenou vypovídací hodnotu však mohou statistické údaje Policie ČR a Asociace pracovníků intervenčních center ČR (dále jako „APIC ČR“) poskytnout zajímavé srovnání a informace o vývoji v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. Vždy je však potřeba mít na zřeteli, že se jedná pouze o malou výše skutečného počtu případů.

¹ V této souvislosti je třeba uvést, že domácí a genderově podmíněné násilí je jednou z příčin a důsledků genderové nerovnosti ve společnosti. Domácí a genderově podmíněné násilí nelze vnímat jako izolovaný problém, ale jako projev nerovnosti napříč celou společností. Při přijímání preventivních opatření je tedy třeba zaměřovat se jednak specificky na problematiku genderově podmíněného násilí a domácího násilí, ale rovněž na odstraňování genderové nerovnosti jako takové.

Graf č. 1: Počet vykázaných osob dle údajů Asociace pracovníků intervenčních center ČR v letech 2013 - 2022²

Podle evidence intervenčních center bylo v České republice v období v roce 2022 zaznamenáno 1086 případů vykázaní násilné osoby ze společného obydlí na základě rozhodnutí Policie ČR (dle zákona č. 135/2006 Sb.). Oproti roku předchozímu roku, kdy došlo k nejprudšímu poklesu počtu vykázaní od roku 2011 (pokles o 212 případů oproti roku 2020), se jedná o prudký nárůst o 128 případů. Nejvyšší počty vykázaní byly v roce 2022 zaznamenány v Ústeckém kraji (176 případů), hlavním městě Praha (156 případů) a Jihomoravském kraji (119 případů). Po zohlednění počtu obyvatel v jednotlivých krajích připadá nejvíce vykázaní na Ústecký kraj (1 vykázaní na 4 502 obyvatel).

V rámci celkového počtu vykázaní označila Policie ČR 2194 osob za ohrožené, z toho 145 mužů, 1057 žen a 992 nezletilých dětí. Nejčastěji se jednalo o případy násilí ve vztahu soužití nezletilé dítě - rodič (726 případů), druh družka (438 případů) a manželé (304 případů). Nejohroženější věkovou kategorií osob ohrožených představovala kategorie 0 – 6 let (438 případů) a 27 - 40 let (431 případů). V případech vykázaní se jednalo o 560 domácností s nezletilými dětmi, v nichž vyrůstalo 1090 dětí. Z těchto údajů vyplývá, že za osoby ohrožené byla označena více jak polovina dětí vyrůstajících v rodinách, kde došlo k vykázaní násilné osoby.

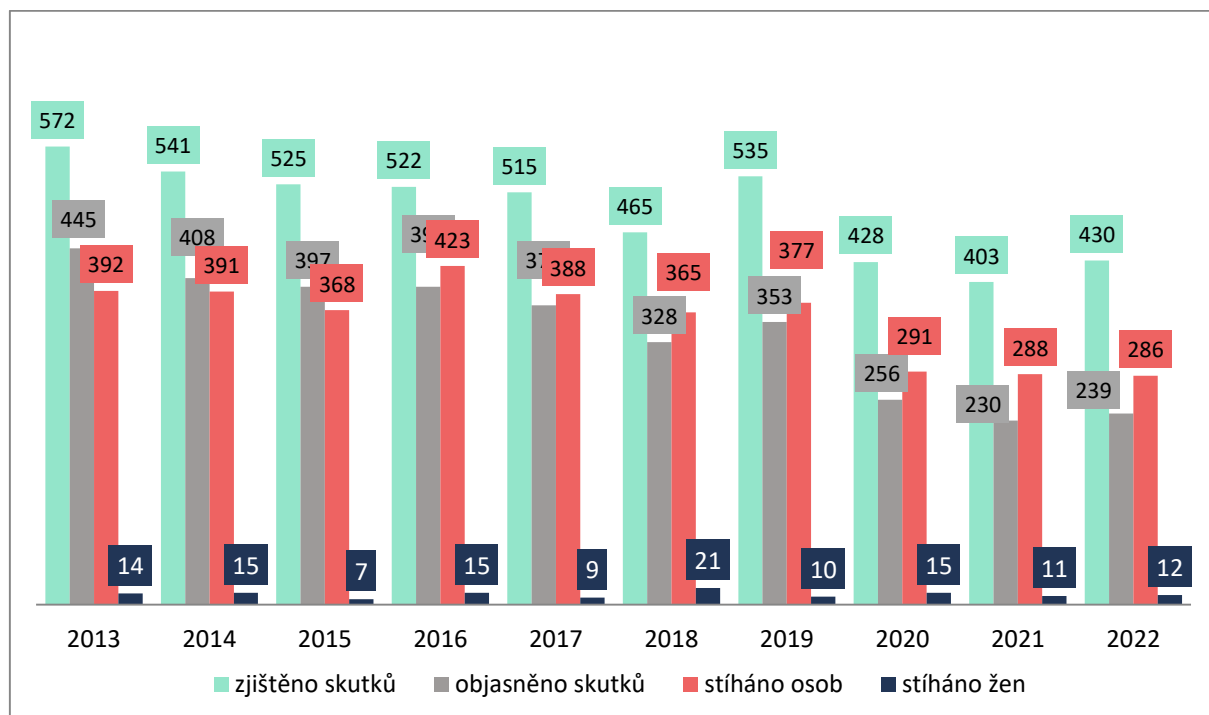
Osoby ohrožené podaly k příslušným okresním soudům celkem 3042 návrhů na předběžná opatření (dle ust. § 405 a následujících zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních), z toho v 665 případech v návaznosti na vykázaní. V případech vykázaní je intervenční centrum povinno dle § 60a, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách kontaktovat do 48 hodin od doručení úředního záznamu o vykázaní osobu ohroženou a nabídnout jí navazující sociální pomoc. Z celkového počtu vykázaní v roce 2022 osoby ohrožené v 1510 případech pomoc intervenčního centra přijaly, v 472 případech nabízenou pomoc intervenčních center nevyužily.

V rámci nízkoprahových kontaktů evidují intervenční centra ve sledovaném období celkem 7159 ohrožených osob, z toho 5837 žen, 503 mužů a 819 dětí. Nejčastěji v roce 2020 zažívaly ohrožené osoby násilí v manželském soužití (1502 případů), ve vztahu družka-druh (1030 případů) a ve vztahu nezletilé dítě-rodič (432 případů).³

² Statistické výstupy jsou zpracovávány na základě dat intervenčních center v České republice (§ 60a), zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Statistická data poskytla Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s. Blíže viz <http://www.domaci-nasili.cz/?page_id=255>.

³ Statistické výstupy jsou zpracovávány na základě dat intervenčních center v České republice (§ 60 a), zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Statistická data poskytla Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s. Blíže viz <http://www.domaci-nasili.cz/?page_id=255>.

Graf č. 2: Počet trestných činů týrání osoby žijící ve společném obydlí 2013 – 2022⁴

V roce 2022 bylo zjištěno celkem 430 případů trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu o 27 případů. Ze stíhaných osob za trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí tvořily v roce 2022 ženy 4,2 %. Oproti předchozímu roku se jedná o nárůst o 0,4 procentního bodu v podílu žen na tomto trestném činu. Objasněnost tohoto trestného činu dosahovala 55,6 % 57,1 %, což představuje pokles o 1,5 procentního bodu oproti roku předchozímu.

Tabulka č. 1: Počet trestných činů nebezpečné pronásledování 2013 - 2022⁵

Nebezpečné pronásledování	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
zjištěno skutků	520	490	487	395	337	363	358	336	308	318
objasněno skutků	380	373	355	288	238	259	260	225	212	201
stíháno osob	328	318	282	309	268	272	289	229	238	220
stíháno žen	27	29	29	27	26	25	24	16	15	19

Trestný čin nebezpečné pronásledování je Policí ČR evidován od roku 2010, kdy došlo k jeho zakotvení v trestním zákoníku. Nebezpečné pronásledování („stalking“ - stopování, přiblížení se, pronásledování) je obsesivní fixací známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu, kterou pak obtěžuje systematicky a úporně nevyžádanou a nechtěnou pozorností. Pachatel pronásleduje vyhlédnutou oběť dopisy, telefonicky, SMS zprávami či vtíráním se do její blízkosti.⁶

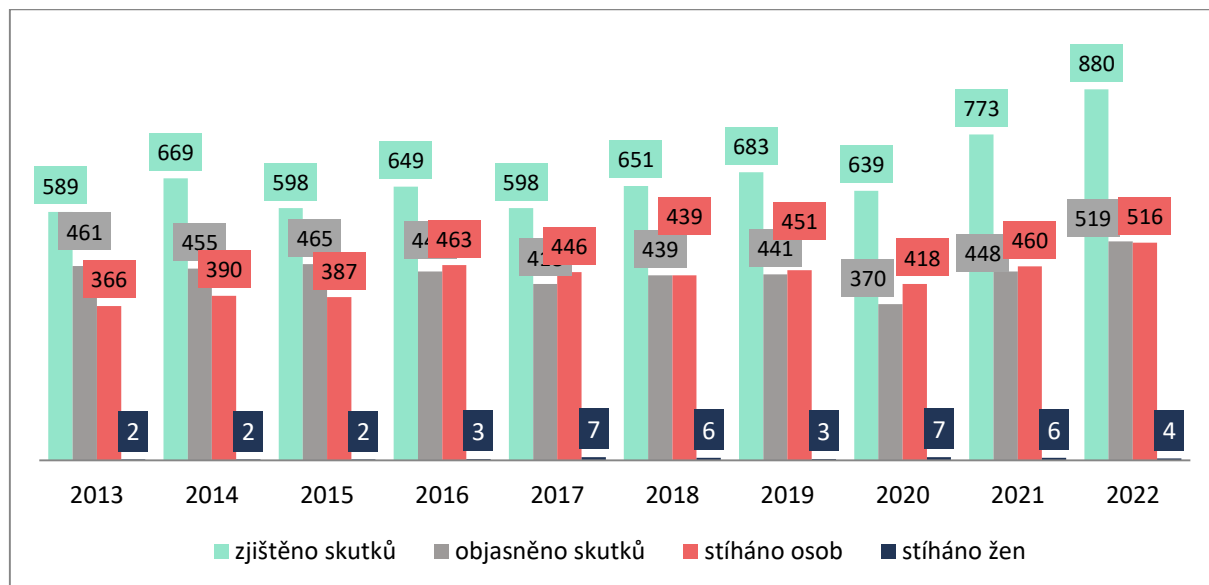
⁴ Statistické přehledy kriminality jsou dostupné online na URL: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2022.aspx>>.

⁵ Zdroj: Policie ČR: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2022.aspx>>.

⁶ Blíže viz Šámal, P., Korbel, F.: Trestněprávní postih nebezpečného pronásledování tzv. stalkingu. 2010. ASPI.

V souladu s mezinárodními úmluvami a doporučeními je nebezpečné pronásledování považováno za formu genderově podmíněného násilí. Genderová asymetrie je pak patrná i při pohledu na statistické údaje evidované Policií ČR. V letech 2010 - 2022 tvoří muži 88 – 94 % stíhaných osob. Počet zjištěných skutků nebezpečného pronásledování se v letech 2010 – 2015 pohyboval okolo 500. V letech 2016 a 2017 byl zaznamenán prudký pokles v počtu registrovaných případů. V roce 2018 a 2019 se počet evidovaných činů pohyboval okolo 360. Po poklesu v letech 2020 a 2021 bylo v roce 2022 zaznamenáno 318 těchto skutků, což představuje nárůst o 10 případů oproti roku předchozímu. Míra objasněnosti tohoto přechinu meziročně klesla z 68,8 na 63 % (o 5,8 p.b.).

Graf č. 3: Počet trestných činů znásilnění 2013 - 2022⁷

Trestného činu znásilnění se dopustí, kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti. Změněná dikce v trestním zákoníku s účinností od 1. 1. 2010 umožňuje jako trestný čin znásilnění postihovat i jednání, která podle předchozí právní úpravy bylo možné kvalifikovat jen jako vydírání. Toho bylo dosaženo vypuštěním podmínky bezprostřednosti u pohrůžky násilí, rozšířením jednání i na pohrůžku jiné těžké újmy a rozšířením trestnosti na všechny formy pohlavního styku (dříve jen soulož, obdobný pohlavní styk).⁸

V předchozích letech Policie ČR evidovala přibližně 600 – 700 případů znásilnění ročně. Dle odborných studií se ale jedná o přibližně 5 – 10 % skutečného výskytu znásilnění.⁹ Počet zjištěných trestných činů znásilnění v roce 2021 vzrostl z 639 na 773, což představovalo nárůst o 134 nahlášených případů a celkově nejprudší nárůst za posledních 13 let. V roce 2022 pokračoval prudce rostoucí trend, kdy bylo zaznamenáno 880 případů znásilnění (nárůst o 107 případů). Míra objasněnosti u ohlášeného znásilnění činila v loňském roce 59 % (nárůst o 1 p. b. oproti roku předchozímu).¹⁰ Trestného činu znásilnění se dopouštějí zpravidla muži. Ženy tvořily ve v roce 2022 0,8 % stíhaných osob (pokles o 0,5 p. b. oproti roku předchozímu).

⁷ Statistické přehledy kriminality jsou dostupné online na URL: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2022.aspx>>.

⁸ Blíže viz Gřivna, T.: Trestné činy pro lidské důstojnosti v sexuální oblasti v novém trestním zákoníku. ASPI. 2009.

⁹ Blíže viz např. Home Office Research Study: A Gap or A Chasm? Attrition in Reported Rape Cases. 2005.

¹⁰ Podle výzkumu Amnesty International je počet odsouzených pachatelů všech případů znásilnění (více než 7000 případů) pouze 2 %, tedy asi 150 pachatelů. Z toho vyplývá nepoměr v míře objasnění nahlášených případů a v míře odsouzení pachatelů. Pokud vezmeme v úvahu míru nahlášení 5 - 10%, jednalo by se o 350 – 700 nahlášení. Je tedy patrné, že většina pachatelů znásilnění odsouzena není. Blíže viz: <<https://www.amnesty.cz/news/1418/nosi-minisukne-o-znasilneni-si-koledovala-mysli-si-tretina-cechu>>.

Tabulka č. 2: Počet trestných činů vraždy motivované osobními vztahy 2013 - 2022¹¹

Vraždy motivované osob. vztahy	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
zjištěno skutků	103	78	86	74	80	65	71	76	57	76
objasněno skutků	100	71	78	69	77	62	71	73	55	67
stíháno osob	109	71	85	75	82	64	75	73	57	68
stíháno žen	16	12	20	10	19	8	17	16	12	18

K nejzávažnějším trestným činům souvisejícím s domácím násilím patří vraždy motivované osobními vztahy. Ne všechny vraždy motivované osobními vztahy představují vyústění domácího násilí. Zároveň je patrné, že vraždy související s domácím násilím tvoří nezanedbatelnou část celkového počtu vražd motivovaných osobními vztahy.¹² Největší počet vražd motivovaných osobními vztahy byl zaznamenán v letech 2010–2013. V roce 2022 bylo Policií ČR zjištěno celkem 76 případů těchto vražd, což představuje nárůst o 19 těchto skutků oproti roku předešlému. Míra objasněnosti vražd motivovaných osobními vztahy dosahovala v roce 2022 88,2 % (pokles o 8,3 p.b. oproti roku předchozímu).

2.2. Realizované studie o domácím a genderově podmíněném násilí

Stejně jako předchozí souhrnné zprávy obsahuje i tato přehled nejdůležitějších odborných studií o domácím a genderově podmíněném násilí. Tyto studie jsou zásadní pro pochopení celého rozsahu domácího a genderově podmíněného násilí, jeho příčin a dopadů. Cílem této kapitoly je stručně shrnout nejzásadnější z těchto studií realizovaných a publikovaných v ČR v roce 2022. Nejedná se tedy o ucelený a vyčerpávající výčet, nýbrž o základní shrnutí.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci (dále jen „IKSP“) v rámci projektu „Výzkum obětí trestné činnosti“ realizoval metodou rozhovorů na reprezentativním souboru populace ČR výzkum viktimizace u dvanácti vybraných deliktů. V rámci výzkumu byla speciální pozornost věnována i problematice domácího násilí. Výsledky výzkumu potvrdily genderovou podmíněnost některých deliktů. Ženy stejně jako v minulém kole výzkumu výrazně dominovaly mezi oběťmi sexuálního napadení (83 %), domácího násilí (71 %) a stalkingu (67 %). Výzkum znovu rovněž potvrdil, že ženy se více obávají o svoji bezpečnost a z tohoto důvodu se vyhýbají po setmění v okolí svého bydliště ulicím, které vnímají jako potenciálně pro ně nebezpečné, místům nebo lidem, případně vůbec nechodí ven po setmění. Ženy méně často, než muži chodí i večer ven za zábavou, a naopak častěji než muži venku, realizují nějaká opatření ke zvýšení svoji bezpečnosti.¹³

V rámci projektu IKSP „Kriminologický výzkum pachatelů a obětí domácího a genderově podmíněného násilí (DGPN) v ČR“ (zkráceně nazvaného ViolenceOFF), financovaného z Norských fondů, byla v roce 2022 dokončena první část analýzy statistických údajů ze statistik soudů a státních zastupitelství za období 2008–2019¹⁴, která potvrzuje naprostou dominanci mužů mezi pachateli trestné činnosti spojené s domácím násilím. Z dlouhodobého hlediska je patrný trend nárůstu počtu případů trestné činnosti se znakem domácího násilí v kontextu nesezdaných párů, tj. druh-družka, a současně pokles případů trestné činnosti

¹¹ Zdroj: Policie ČR: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2022.aspx>>.

¹² Blíže viz Voříšková, J., Oplatek D.: Vraždy v kontextu domácího násilí. ProFem. 2015. Dostupné z: <http://www.profem.cz/shared/clanky/334/Vrazdy_v%20kontextu%20DN.pdf>.

¹³ Informace poskytnuté Institutem pro kriminologii a sociální prevenci. Podrobné výsledky budou v průběhu letošního roku zpracovány do souhrnné monografie z výzkumu, která bude volně ke stažení na stránkách IKSP: <http://www.ok.cz/iksp/p_stud.html>.

¹⁴ Institut pro kriminologii a sociální prevenci. 2022. Analýza statistických údajů k trestné činnosti se znakem domácího násilí v partnerském vztahu. Dostupné z: <<https://violenceoff.cz/wp-content/uploads/2022/10/Analýza-statistickych-udaju.pdf>>.

v manželském soužití. V rámci dokončené analýzy trestních spisů byly dále také sledovány mj. genderové charakteristiky, týkající se jak pachatelů, tak obětí trestních činů se znakem domácího násilí. Jak vyplynulo z této analýzy, pachatelé se nejčastěji dopouštěli násilí na své družce (47 %) či manželce (44 %). V desetině případů pak napadali svoji v tu dobu bývalou partnerku či manželku.

Z analýzy statistických údajů týkajících se ukládaných trestněprávních sankcí a dalších opatření v případech trestných činů s evidovaným znakem domácího násilí¹⁵ provedené IKSP vyplynulo, že trestná činnost se znakem domácího násilí v partnerském vztahu je reprezentována nejen trestným činem týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 tr. zákoníku (42 % celkový podíl), ale dále také další trestnou činností: nebezpečným vyhrožováním, těžkým ublížením na zdraví, ublížením na zdraví a vydíráním. Celkem 38 % případů bylo ve sledovaném období kvalifikováno samostatně jako trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí bez další trestné činnosti. Pokud byl trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí v kombinaci s další trestnou činností, pak šlo nejčastěji o souběh s trestným činem nebezpečného vyhrožování, týrání svěřené osoby, vydírání, nebo znásilnění. Největší podíl (39 %) nepodmíněně odsouzených měli ti pachatelé, kteří se dopustili trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí v kombinaci (souběhu) s vydíráním. Naopak ke zproštění obžaloby nejčastěji (35 %) docházelo v případech, kdy se jedná o případy zahrnující souběh trestných činů týrání osoby žijící ve společném obydlí a znásilnění. Nepodmíněné tresty byly dále nejčastěji ukládány za těžké ublížení na zdraví. U ostatních případů se u téměř poloviny rozsudků soud rozhodl pro podmíněné odsouzení. Obecně pak ve všech případech trestné činnosti se znakem domácího násilí v partnerském vztahu více než polovina případů končí podmíněnými tresty (s průměrnou délkou vyměřeného trestu 20 měsíců se zkušební dobou 33 měsíců). V průběhu sledovaného období byl zaznamenán pokles vyřizování předmětných věcí trestním příkazem ze 17 % na 11% podíl.

Rozsudky v případech domácího a sexuálního násilí byly též předmětem analýzy¹⁶ realizované Masarykovou univerzitou pro organizaci proFem. Do výzkumu bylo zahrnuto celkem 72 odsuzujících rozsudků krajských a okresních soudů z let 2019 a 2020 v případech sexuálního násilí (trestný čin znásilnění) a domácího násilí (trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí). Autorky identifikují problematické výroky vedoucí k sekundární viktimizaci obětí zahrnující bagatelizaci a normalizaci násilí, popírání negativních dopadů násilí a genderové stereotypy v posuzování skutků ze strany soudů a znalců a znalkyň. Součástí analýzy bylo i kvantitativní vyhodnocení ukládaných trestů, resp. trestních sazeb u 556 rozsudků. Z analýzy jednoznačně vyplývá, že tresty za znásilnění, domácí násilí a stalking jsou v naprosté většině případů ukládány ve spodní polovině trestní sazby. Někdy dokonce pod její dolní hranici.

Organizace proFem v loňském roce zveřejnila také výsledky výzkumu zaměřeného na odškodňování obětí trestných činů v kontextu násilí na ženách. Z výsledků vyplývá, že téměř 80 % obětí neobdrželo v trestním řízení žádné odškodnění nemajetkové újmy a pouze čtvrtina obětí o odškodnění vůbec žádá. Zhruba 20 % obětí, které odškodnění nárokují, trestní soud nepřizná a odkáže je do řízení občanskoprávního. Průměrně oběti nárokovaly téměř 260 000 Kč majetkové újmy a necelých 285 000 nemajetkové újmy. Soudy průměrně přiznaly oběti něco přes 126 000 Kč majetkové újmy a 141 000 nemajetkové újmy.¹⁷

Výzkumná agentura Mindbridge realizovala pro organizaci proFem také výzkum zaměřený na to, proč oběti sexuálního násilí nevyhledávají odbornou pomoc. Dle výstupů výzkumu se 79 % obětí neobrátilo na žádnou instituci o pomoc či podporu v souvislosti s prožitým sexuálním násilím, nátlakem či znásilněním. Pouze 21 % obětí tedy řešilo prožité násilí či nátlak

¹⁵ Institut pro kriminologii a sociální prevenci. 2022. Analýza statistických údajů k trestné činnosti se znakem domácího násilí v partnerském vztahu. Dostupné z: <<https://violenceoff.cz/wp-content/uploads/2022/10/Analýza-statistickych-udaju.pdf>>.

¹⁶ Havlíková, P.; Šmídová, I. (2022). Bagatelizace a nerovnost. Analýza rozsudků sexuálního a domácího násilí. Profem. Dostupné z: <<https://www.profem.cz/cs/o-nas/novinky/a/analýza-sekundarni-viktimizace-rozpory-a-stereotypy-v-rozsudcich>>.

¹⁷ ProFem. 2022. Odškodňování obětí trestných činů v kontextu násilí na ženách. Dostupné z: <[https://www.profem.cz/shared/clanky/1021/PROFEM_vico_publicace%20\(A5\)%20WEB.pdf](https://www.profem.cz/shared/clanky/1021/PROFEM_vico_publicace%20(A5)%20WEB.pdf)>.

institucionálním způsobem, to znamená alespoň s jednou z těchto institucí/organizací: policie, zdravotnictví, psychoterapie, specializovaná poradna, právní pomoc. Naopak 39 % obětí znásilnění, sexuálního násilí nebo sexuálního nátlaku svou situaci řešilo pouze s nejbližšími (s přáteli, rodinou, či jinou blízkou osobou) a neobrátilo se o pomoc na žádnou ze zmíněných institucí či organizací 35 % obětí sexuálního násilí svou situaci nijak a s nikým neřešilo.¹⁸

Z provedené analýzy výročních zpráv vysokých škol (k roku 2021 a při srovnání s rokem 2017)¹⁹ realizované NKC gender a věda za podpory MŠMT²⁰ vyplývá, že 24 z 26 veřejných VŠ věnovalo problematice genderově podmíněného násilí v akademickém prostředí alespoň nějakou pozornost a že počet takových VŠ se zvyšuje, stejně jako se rozšiřuje se paleta nástrojů, které používají. Data získaná z výročních zpráv však nepostihují efektivitu a kvalitu nástrojů, ani způsoby jejich využívání. Vysoké školy také ne vždy informují o všech aktivitách. Proto je součástí analýzy také doporučení ohledně zvýšení kvality monitoringu ze strany MŠMT.

Evropský institut pro genderovou rovnost (dále jen „EIGE“) vydal v listopadu 2022 komparativní analýzu, v níž analyzuje definice genderově podmíněného násilí v kyberprostoru na národní i mezinárodní úrovni, a to jak v legislativě, tak veřejných politikách.²¹ EIGE ve své studii navrhuje definice nejrozšířenějších forem genderově podmíněného násilí v kyberprostoru, a to stalkingu, obtěžování, šikany, nenávistných projevů a zneužívání vizuálních materiálů.

2.3. Informace o postupu při podpisu, ratifikaci a implementaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí

Istanbulská úmluva představuje mezinárodněprávní dokument stanovující standardy v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí. Istanbulská úmluva byla k podpisům otevřena 11. května 2011 během 121. zasedání Výboru ministrů Rady Evropy v Istanbulu. Ke dni 27. dubna 2023 ze 46 států Rady Evropy ratifikovalo Istanbulskou úmluvu 38 států a dalších 7 států ji zatím jen podepsalo. Jedním z těchto států je i Česká republika, která podepsala tuto úmluvu dne 2. května 2016. Jediné státy Rady Evropy, které Istanbulskou úmluvu zatím nepodepsaly jsou pouze Ázerbájdžán a Rusko, které bylo dne 18. března 2022 v souvislosti s napadením Ukrajiny z Rady Evropy vyloučeno. V roce 2022 odstoupilo od úmluvy Turecko, a naopak úmluvu ratifikovaly Velká Británie, Moldavsko a Ukrajina (během válečného stavu).²²

Evropská unie jako celek přistoupila k podpisu dne 13. června 2017. Evropský parlament dne 28. listopadu 2019 přijal usnesení o přistoupení EU k Istanbulské úmluvě a o opatřeních pro potírání genderově podmíněného násilí, ve kterém vyzval Radu EU, aby bezodkladně dokončila ratifikaci Istanbulské úmluvy Evropskou unií na základě širokého přistoupení bez jakýchkoliv omezení a aby prosazovala její ratifikaci všemi členskými státy. Současně vyzval Radu EU a Evropskou komisi, aby zajistily plné začlenění Istanbulské úmluvy do legislativního a politického rámce EU. Evropský parlament mj. dále vyzval zejména Bulharsko, Česko, Maďarsko, Lotyšsko, Litvu, Slovensko a Spojené království, které úmluvu podepsaly, avšak

¹⁸ ProFem, Mindbridge. 2022. Proč oběti sexuálního násilí nevyhledávají odbornou pomoc? Dostupné z: https://www.profem.cz/shared/clanky/1055/Proc%20obeti%20SN%20nevyhledavaji%20odbornou%20pomoc_proFem_vyzkumna%20zprava_2022.pdf.

¹⁹ Analýza dostupná zde: <https://stratin.tc.cas.cz/vystupy/2022/M4/Genderov%C4%9B%20podm%C3%ADn%C4%9Bn%C3%A9%20n%C3%A1sil%C3%AD%20a%20sexu%C3%A1ln%C3%AD%20ob%C4%9B%C5%BEov%C3%A1n%C3%AD%20na%20vysok%C3%BDch%20%C5%A1kol%C3%A1ch%20-%20anal%C3%BDza%20v%C3%BDro%C4%8Dn%C3%ADch%20zpr%C3%A1v%20V%C5%A0.pdf>.

²⁰ V rámci projektu STRATIN+. Blíže viz: <https://stratin.tc.cas.cz/#vystupy>.

²¹ Evropský institut pro genderovou rovnost (2022). Combating Cyber Violence against Women and Girls. Dostupné z: <https://eige.europa.eu/publications/combating-cyber-violence-against-women-and-girls>.

²² Blíže viz: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treaty=210>.

neratifikovaly, aby tak neprodleně učinily a ostře odsoudil pokusy zvrátit již učiněné kroky k provedení Istanbulské úmluvy a potírání násilí na ženách v některých členských státech.²³

Usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2016 č. 114 bylo ministru spravedlnosti uloženo předložit vládě návrh legislativních opatření k zajištění provádění Istanbulské úmluvy do 30. června 2017. Tato opatření byla zahrnuta do novely trestního zákoníku, která byla publikována pod č. 287/2018 Sb. a která nabyla účinnosti dne 1. února 2019. Ministerstvo spravedlnosti předložilo návrh na ratifikaci Istanbulské úmluvy do meziresortního připomínkového řízení 21. února 2023. Usnesení k materiálu je zpracováno ve třech variantách dalšího postupu, o kterých by měla diskutovat vláda: 1) návrh na ratifikaci úmluvy schválit návrh a postoupit jej k projednání Parlamentu ČR, 2) opětovně ratifikaci odložit, a to nejméně do 31. ledna 2024 tak, aby byl dán prostor pro nalezení dostatečné politické shody, příp. dostatečné podpory pro ratifikaci, 3) zrušení úkolu, který MSp ukládá povinnost předložit vládě návrh na ratifikaci úmluvy. Úmluvu po skončení meziresortního připomínkového řízení projednala též Legislativní rada vlády,²⁴ která konstatovala, že text úmluvy není v kolizi s ústavním pořádkem České republiky.

2.4. Základní informace o zásadních akcích a výstupech činnosti občanského sektoru v roce 2022

Nestátní neziskové organizace a poskytovatelé sociálních služeb hrají zásadní roli v prevenci domácího a genderově podmíněného násilí a pomoci jeho obětem. Tyto organizace rovněž přispívají ke zvyšování společenského povědomí o problematice domácího a genderově podmíněného násilí, realizují řadu výzkumných projektů a prohlubují kompetence pomáhajících profesí. Následující kapitola stručně shrnuje realizované projekty a zásadní události v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí, které proběhly v uplynulém roce v rámci neziskového sektoru.

Organizace Acorus v roce 2022 pokračovala v poskytování registrovaných sociálních služeb pro oběti domácího násilí a jejich děti (odborné sociální poradenství, krizová pomoc pobytová i ambulantní a azylový dům) a poskytování právních informací obětem trestných činů v kontextu domácího násilí a v chatovém poradenství. Po celý rok také probíhala terapeutická podpora pro děti do 18 let v dětském terapeutickém centru. Acorus pokračoval také v pořádání preventivních programů pro školy a realizaci kurzů pro odbornou i laickou veřejnost zabývajících se tématem domácího a genderově podmíněného násilí. Díky podpoře Magistrátu hlavního města Prahy v loňském organizace získala nové prostory pro poskytování pobytových služeb, které současně umožnily navýšit kapacitu služby krizová pobytová pomoc na dva pokoje s celkem 8 lůžky (v roce 2021 muselo být z kapacitních důvodů odmítnout 32 rodin). Acorus se spolupráci s Koalicí NENA podílí na zavádění Standardů kvality pro specializované sociální služby pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v krajích. Organizace také vydala k výročí svého fungování publikaci Acorus - 25 let práce s domácím násilím.

Centrum Locika v září 2022 spustilo za účasti ministra práce a sociálních věcí M. Jurečky pilotní provoz prvního Dětského advokačního centra v ČR.²⁵ U příležitosti otevření centra byl realizován odborný mezinárodní kulatý stůl v Poslanecké sněmovně zaměřený na téma multioborové spolupráce v zájmu dětských obětí násilí v rodině.²⁶ Centrum Locika se stalo jako zástupce ČR součástí mezinárodní sítě 36 center pro děti v zemích Evropy. Centrum Locika

²³ Blíže viz: <https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0080_CS.html>.

²⁴ Blíže viz program 284. zasedání LRV 23.3.2023 a jeho výsledky. Dostupné z: <<https://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/programy-zasedani-a-vasledky/program-284--zasedani-lrv-23-3-2023-a-jeho-vysledky-203724/>>.

²⁵ Blíže viz: <<https://www.centrumlocika.cz/detske-advokacni-centrum>>.

²⁶ Záznam z kulatého je stolu dostupný z: <<https://www.youtube.com/watch?v=Fc0rT2z-YHQ&t=17s>>.

se podílí na legislativním návrhu ukotvení center Dětství bez násilí jako nové specializované služby v rámci zákona č. 359/1999 sb., O sociálně-právní ochraně dětí, tak, aby byla zřízena v každém kraji. V roce 2022 byla spuštěna informační kampaň a stránka pro učitele sloužící k včasné identifikaci dětí ohrožených násilím v rodině nazvaná Nenechme je v tom²⁷ s materiály a příručkou ke stažení, která navazuje na specializovaný program pro školy Škola jako místo bezpečí. V rámci tohoto programu byl v reakci na válku na Ukrajině realizován i projekt Pomoci dětem zasaženým válkou na Ukrajině. S podporou České televize byla realizována kampaň Signál pomoci²⁸, která nejen děti, informovala o možnostech použití gesta rukou k přivolání pomoci, pokud jsou ohroženi nějakou formou násilí. Centrum Locika dále v roce 2022 realizovalo 2. ročník participativního happeningu Bubnovačka – aneb ticho dětí před násilím neochrání²⁹ a podílelo se jako odborný partner na dokumentu České televize Z lásky nenávisť 4 věnovaný tématu domácího násilí páchaného na dětech.

Persefona se v roce 2022 nadále věnovala dlouhodobé komplexní pomoci obětem domácího násilí, sexuálního zneužívání a znásilnění v rámci Jihomoravského kraje. Pokračovala také v poskytování individuálního programu pro osoby mající potíže se zvládáním agrese v blízkých vztazích. Služby jsou poskytovány osobám starším 16 let. Dne 29. listopadu organizace uspořádala interní kulatý stůl s odborníky a odbornicemi na téma sexuálního násilí z různých oblastí ke sdílení zkušeností z praxe, které by mohly napomoci zlepšení celého systému pomoci pro oběti sexuálního násilí. Pokračovala také ve vzdělávání v oblasti domácího i sexuálního násilí v rámci tematických workshopů, zapojení do veřejných diskuzí, preventivních akcí ve školách i v rámci výuky předmětu Sociální práce s oběťmi domácího násilí na Fakultě sociálních studií MU. Spolu s ostatními organizacemi se Persefona připojila k Memorandu o dlouhodobé spolupráci k přijetí Standardů kvality specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí ve spolupráci s Jihomoravským krajem.

Pro Dialog v roce 2022 pokračoval v realizaci a rozvoji dlouhodobých projektů: Dialogy v rodinách s ohroženými dětmi zaměřujících se na pomoc dětem v rodinách zasažených těžkými rodičovskými rozchody a v rodinách zasažených domácím násilím, Obnovení dialogu v rodinách zasažených trestným činem, který je zaměřen na restorativní práci se všemi členy rodiny zasažené násilným trestným činem a na podporu zvláště zranitelných obětí - dětí. Pro Dialog, z.s. se podílí na činnosti platformy pro restorativní justici, kterou založil a koordinuje Institut pro restorativní justici, z.s. Pro Dialog i nadále podporoval děti a jejich rodiny formou asistovaných kontaktů. Důležitou součástí jsou rodičovské dialogy o potřebách dětí, kdy jsou podporováni rodiče ve vyjednávání a dospívání k dohodám, přičemž je zajišťováno rodičům bezpečné prostředí. Prioritou přitom je, aby byla důsledně zachována rovnost vyjednávacích pozic obou stran. V roce 2022 Pro Dialog pracoval pro 72 rodin v těžkých a násilných rozchodových stavech, z toho se 47 osobami, které zažily trestný čin násilí v rodině a průběh trestního řízení. Spolek Pro Dialog má přeplněnou kapacitu a týdně odmítá zhruba 3 žádosti soudu o práci s rodinou, přesto trpí dlouhodobým podfinancováním a zápasí o přežití organizace.

Organizace proFem v uplynulém roce zaznamenala téměř 20 % nárůst klientek a klientů, obětí domácího a sexuálního násilí, oproti roku 2021. Na organizaci se více obrací klientky čelící vícečetnému znevýhodnění, tzn. zažívající domácí/sexuální násilí a čelící dalšímu znevýhodnění (př. migrační zkušenost, tělesný handicap). Organizace proFem v roce 2022 publikovala výzkumy zaměřené na odškodňování obětí násilí na ženách a důvody nevyhledání pomoci v případech sexuálního násilí (blíže viz kapitola 2.2). V rámci činnosti koalice Nena byl připravován a projednáván návrh zákona o domácím násilím a došlo také k podpisu Memoranda o dlouhodobé spolupráci k přijetí Standardů kvality specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, a to se Středočeským a Jihomoravským krajem. Organizace proFem v roce 2022 uspořádala konferenci Specializované služby pro

²⁷ Blíže viz: <<https://www.detstvibeznasili.cz/kampane/nenechme-je-v-tom>>.

²⁸ Blíže viz: <<https://www.detstvibeznasili.cz/signal-pomoci>>.

²⁹ Blíže viz: <<https://www.detstvibeznasili.cz/kampane/bubnovacka>>.

oběti sexuálního násilí³⁰, mezinárodní konferenci Odškodňování obětí (nejen) násilí na ženách a řadu kulatých stolů k tématu odškodňování obětí trestných činů, bariérám v systému pomoci obětem a interdisciplinární setkání odborníků, odbornic a institucí působících v systému pomoci obětem sexuálního násilí. Organizace intenzivně pokračovala v dalších preventivních aktivitách a vzdělávání, např. realizovala preventivní workshopy na základních a středních školách, přednášky k Odškodňování obětí trestných činů v kontextu násilí na ženách, na právnických fakultách Univerzity Palackého v Olomouci, Karlovy Univerzity v Praze a Masarykovy Univerzity v Brně ad. V rámci osvětové činnosti byly zpracovány videa o domácím a sexuálním násilí pro neslyšící ve znakovém jazyce.³¹ Pokračovala také příprava specializovaného centra pro oběti sexuálního násilí PORT (metodická příprava nově poskytovaných služeb, příprava pro rekonstrukci prostor na Praze 6 a přenos know-how z Norska).

ROSA – centrum pro ženy, z.s. (dále jako „Rosa“) pokračovala v roce 2021 v poskytování služeb ženám obětem domácího násilí prostřednictvím služeb odborného sociálního poradenství v Informačním a poradenském centru a azylového ubytování pro ženy ohrožené na životě násilným partnerem. Rosa v roce 2022 pokračovala v provozu bezplatné krizové linky pro oběti domácího násilí, SOS linky a distančním a telefonním poradenství. Ve dnech 10.-11.10.2022 Rosa spoluorganizovala 24. mezinárodní konferenci mezinárodní sítě organizací pomáhající obětem násilí na ženách WAVE, která byla zaměřena na specifické služby pro ženy jako pilíře míru v době krize i mimo ni. Rosa ve spolupráci s organizacemi proFem a Acorus – sdružené v koalici NeNa se zavázaly ke spolupráci se Středočeským a Jihomoravským krajem v memorandu ke zlepšení situace v oblasti pomoci obětem domácího násilí a násilí na ženách, především v implementaci Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí na území kraje. Rosa se v rámci preventivních aktivit podílela na vzdělávání v oblasti domácího násilí u zaměstnanců významných českých firem (DM, Ikea, Vodafone) a školila také pracovníce a pracovníky ve zdravotnictví. V roce 2022 Rosa školila v rámci akreditovaného školení MPSV sociální pracovníky a pracovníce, odborníky a odbornice v pomáhajících profesích. Rosa dále 4x ročně vydává Zpravodaj pro odbornou i širokou veřejnost, kde se zaměřuje na různá témata v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí (např. Femicida, informace o zabitých ženách-Tiché svědkyně, násilí na dětech).

Spondea v roce 2022 realizovala přednášky pro budoucí lékaře a lékařky na Lékařské fakultě MU v rámci předmětu Praktické lékařství a geriatrické o domácím násilí z pohledu zdravotnické péče a workshopy zaměřené na problematiku domácího násilí a násilí v blízkých vztazích pro policisty a policistky Jihomoravského kraje a pro policejní metodiky a metodičky v rámci celé České republiky skrze Policejní prezidium. Ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje 20. září uspořádala Spondea konferenci Je čas na změnu? zaměřenou na srovnání českého a rakouského přístupu k řešení problematiky domácího násilí a na zahájení dialogu o možných změnách v České republice. Během roku byly realizovány také workshopy a přednášky k tématu domácího násilí a násilí v rodině pro pracovníky a pracovníce v sociálních službách a OSPOD. Na podzim proběhl ve Spondea také Den otevřených dveří. Spondea v roce 2022 začala realizovat projekt z Norských fondů zaměřený na práci s původci a původkyněmi násilí, který umožnil rozšířit tým pracovníků a pracovníc programu zaměřeného na zvládání vzteku a otevřít služby osobám čelícím vícečetnému znevýhodnění jako jsou např. LGBTQI+ lidé. V roce 2022 Spondea pokračovala také ve spolupráci s brněnskou advokátní kanceláří Bruncko & Straka, advokáti s.r.o., která se mimo jiné specializuje na problematiku domácího násilí, zejména prostřednictvím metodické podpory.

³⁰ Záznam z konference je dostupný z: <https://www.profem.cz/cs/o-nas/novinky/a/zaznam-konference-specializovane-sluzby-pro-obeti-sexualniho-nasili>.

³¹ Blíže viz: <https://www.profem.cz/cs/vydali-jsme/video/a/o-domacim-a-sexualnim-nasili-pro-neslyscici>.

Odbornou specializovanou pomoc obětem domácího násilí poskytovala v roce 2022 také jednotlivá intervenční centra v celé ČR.³² Asociace pracovníků intervenčních center ČR (dále jen „APIC ČR“) v uplynulém roce připravovala celostátní projekt Děti dětí bez násilí podpořený z Norských fondů, který se zaměřuje na fenomén trans generačního násilí. APIC ČR v rámci projektu připravuje workshopy, kurzy a výukové programy určené odborníkům, chystá vydání populárně naučné knihy s kazuistikami a také osvětovou kampaň orientovanou na rodiče. V rámci projektu bude realizován výzkum, který provede partner projektu, výzkumná agentura SocioFaktor. Výsledky výzkumu by měly přispět nejen ke zvýšení úrovně ochrany osob ohrožených domácím násilím, ale také ke zkvalitnění práce odborníků s původci a původkyněmi násilí.

3. Vyhodnocení plnění Akčního plánu v roce 2022

Vyhodnocení obsahuje výstupy opatření s termínem plnění v roce 2022 a nesplněné výstupy z roku předchozího, vyjádření příslušného resortu a stanovisko Výboru ke způsobu plnění daného výstupu, a to ve formě „splněno / splněno částečně / nesplněno“ u jednorázových výstupů a „plněno / plněno částečně / neplněno“ u průběžných výstupů.

3.1. Vyhodnocení plnění jednotlivých úkolů Akčního plánu

Oblast č. 1: Prevence domácího a genderově podmíněného násilí

Opatření č. 01: Zajistit další prohlubování vzdělávání profesí, které přicházejí do styku s osobami ohroženými domácím a genderově podmíněným násilím, za účelem prevence sekundární viktimizace a zajištění bezpečí ohrožených osob

Gestor: MPSV, MV, MZd

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Vzdělávání pro pracovníky a pracovnice OSPOD zaměřené na prevenci sekundární viktimizace obětí domácího a genderově podmíněného násilí a včasnou identifikaci rizik a ohrožení dítěte domácím násilím v rodině (včetně zohlednění specifických potřeb osob čelících vícečetné diskriminaci a dalších zranitelných osob ³³)	Počet akreditovaných kurzů pro pracovníky a pracovnice OSPOD zaměřených na uvedená témata	31. 12. 2019 a průběžně v dalších letech MPSV
Program vzdělávání v oblasti prevence sekundární viktimizace obětí domácího a genderově podmíněného násilí včetně jeho specifík v rámci IPVZ	Vytvořený program vzdělávání v rámci IPVZ	31. 12. 2020 MZd
Vzdělávání pro zdravotnický personál (zejm. pro	a) Počet školení	31. 12. 2020

³² Intervenční centra na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách nabízejí pomoc ohroženým osobám a zároveň ve svých spádových regionech koordinují interdisciplinární týmy a zajišťují interdisciplinární spolupráci následujícími formami spolupráce: podpora osob ohrožených při řešení jejich aktuální složité situace vzniklé v důsledku domácího násilí, setkání v rámci interdisciplinárních týmů na úrovni krajů, „okresů“ nebo jednotlivých měst, koordinace pomoci osobě ohrožené na úrovni vedoucích pracovníků a pracovnic vyšších samosprávných celků (např. magistráty, krajské úřady, územní odbory Policie ČR), interdisciplinární spolupráce v rámci kulatých stolů, oborových či mezioborových seminářů a konferencí zaměřených na vzdělávání odborné i laické veřejnosti, pravidelná setkání nad problematikou domácího násilí se zástupci Policie ČR (včetně vzdělávání příslušníků Policie ČR v rámci dohody APIC ČR s Policejním prezidiem ČR), pravidelná setkání s pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jako „OSPOD“) za účelem společného vzdělávání, rozdělení kompetencí v případech rodin ohrožených domácím násilím, aktivní účast v případových konferencích pořádaných OSPOD apod. Organizace nabízející pomoc osobám ohroženým domácím násilím spolupracují v rámci komisí pro komunitní plánování.

³³ Blíže viz kapitola 1.1 Akčního plánu

pracovníky a pracovnice gynekologických ordinací, pohotovostí a pro dětské lékaře a lékařky) zaměřené na prevenci sekundární viktimizace obětí domácího a genderově podmíněného násilí (včetně zohlednění specifických potřeb osob čelících vícečetné diskriminaci a dalších zranitelných osob ³⁴). Nabídka školení na specifika domácího a genderově podmíněného násilí v rámci IPVZ	b) Počet proškolených osob	a průběžně v dalších letech MZd
Důsledné školení metodiků a metodiček krajských ředitelství a územních odborů PČR v oblasti domácího násilí a dalších forem genderově podmíněného násilí. Pokračování v pravidelném proškolení policistů a policistek služby pořádkové policie a služby kriminální policie nejen v oblasti domácího násilí, ale také dalších forem genderově podmíněného násilí (včetně zajištění genderově citlivého přístupu k obětem tohoto násilí a zohlednění specifických potřeb osob čelících vícečetné diskriminaci a dalších zranitelných osob ³⁵), a to v návaznosti na pokyn policejního prezidenta č. 291/2017 k metodické činnosti v oblasti obětí trestných činů a domácího násilí	a) Počet školení b) Počet proškolených osob	31. 12. 2019 a průběžně v dalších letech MV

Informace o plnění MPSV:

V tomto roce bude distribuován metodický materiál pro pracovníky OSPOD zaměřený na domácí násilí. MPSV plánuje další vzdělávání v této oblasti na téma domácí násilí a dále také plánuje ve spolupráci s dalšími rezorty a organizacemi školení pracovníků OSPOD na téma Tělesné trestání dětí. MPSV vydalo v roce 2022 informační leták na téma Domácí násilí s kontaktními informacemi na služby a organizace v různých krajích po celé ČR. MPSV má několik akreditovaných kurzů na dané téma. MPSV se bude doptávat v průběhu roku 2023, zda je školení pro pracovníky OSPOD dostačující.

Informace o plnění MZd:

V období 06/ 2022- 08/ 2022 vznikl na IPVZ soubor 4 webcastů na danou problematiku, přihlásilo se 27 účastníků, webcasty byly zveřejněny do srpna 2022; v tuto chvíli chceme zopakovat jejich zpřístupnění v polovině března, ale vzhledem k tomu, že v Istanbulské úmluvě došlo k výrazným úpravám, bude potřeba jeden webcast přetočit. V přípravě a realizaci akcí jsme spolupracovali s lektory z kanceláře veřejného ochránce práv (Mgr. Kmecová, Ph.D.), z IPVZ (doc. Holmerová) a JUDr. Matiasem.

Odkazy na webcasty zde:

JUDr. Maroš Matiasco - Istanbulský protokol: <https://vimeo.com/766033422/755ef7c5be>

doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D - Špatné zacházení a demence: <https://vimeo.com/716082641/7b035ad476>

doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D - Špatné zacházení se staršími lidmi: <https://vimeo.com/716082102/8f39ee466d>

Mgr. Marie Kmecová (Lukasová) - Dokumentování známek špatného zacházení: <https://vimeo.com/716083031/321b1c6e15>

³⁴ Blíže viz kapitola 1.1 Akčního plánu

³⁵ Blíže viz kapitola 1.1 Akčního plánu

Reakcí na tyto webcasty bylo sekundární navázání spolupráce s vězeňskou službou, kde MUDr. Dobiáš realizoval přednášku v rámci sejití zástupců Vězeňské služby ČR (vězeňských lékařů a vedoucích pracovníků NLZP). Současně dr. Dobiáš přednášel v červnu téma Týrání a zneužívání z pohledu soudního lékařství, úrazové změny poškozených, jejich popis a dokumentace lékařem, forenzní aspekty lékařské dokumentace (8 účastníků). Spolupráce s vězeňskou službou je v plánu i pro tento rok, aktuálně jednáme o webcastu v dubnu (čekáme na specifika přednášky) a na podzim opět o přednášce dr. Dobiáše na aktuálně potřebné téma Vězeňské služby v podobném auditoriu jako na podzim v roce 2022.

S prof. Pacitem je na duben tohoto roku naplánovaný webcast týkající se dětských obětí násilí a související problematiky. Přednáška bude opět formou webcastu vyvěšena a zpřístupněna přihlášeným ke shlédnutí daného tématu.

Dále plánujeme zopakovat kurz Krizové intervence pro nelékařské pracovníky, stejně tak jako kurz Zvládání agresivity a násilí v klinické praxi.

Informace o plnění MV:

Metodici a metodičky krajských ředitelství policie (KŘP) a územních odborů (ÚO) PČR pro oblast obětí trestných činů a domácího a genderově podmíněného násilí jsou v těchto problematikách pravidelně (nejméně jednou ročně) proškolení na základě pokynu policejního prezidenta č. 291/2017. Metodici krajských ředitelství policie (dále jen „KŘP“) a územních odborů (dále jen „ÚO“) dále zajišťují školení pro policisty služby pořádkové policie (dále jen „SPP“) a služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“), kteří s těmito problematikami přicházejí do styku při výkonu služby. V roce 2022 takto proškolili **celkem 9092 policistů**. V průběhu roku proběhla **4 školení** pro nové metodiky KŘP a ÚO. Proškoleny byly **celkem 48 nových metodiků** (24 za SPP a 24 za SKPV) v rámci akreditovaného vzdělávacího programu, jehož součástí je i praktický nácvik komunikace s obětí domácího násilí a zvláště zranitelnou obětí trestného činu ve výslechové místnosti. Další **28 policistů** bylo proškoleny z metody SARA DN a jejího využití v praxi. Tohoto školení se kromě metodiků KŘP a ÚO zúčastnili i lektori vzdělávacích zařízení Policie ČR. V roce 2022 proběhlo rovněž proškolení všech metodiků z nové metodiky ÚSKPV „Identifikace obětí trestných činů“, kteří informace dále předávají policistům základních organizačních článků v rámci každoročních školení. Metodici KŘP a ÚO, vedoucí a zástupci obvodních oddělení policie (dále jen „OOP“) a oddělení obecné kriminality (dále jen „OOK“) SKPV i řadoví policisté se v průběhu celého roku 2022 účastnili školení pořádaných Úřadem vlády ČR „Domácí a sexuální násilí“ a „Domácí a sexuální násilí v kyberprostoru“, kdy proběhlo **celkem 6 školení** v Praze a Olomouci a do teď bylo proškoleny **celkem 204 policistů**.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MPSV informovat o proběhlých akreditovaných kurzech specificky zaměřených na prevenci sekundární viktimizace obětí domácího a genderově podmíněného násilí a včasnou identifikaci rizik a ohrožení dítěte domácím násilím v rodině (dle znění výstupu) a motivovat pracovníky a pracovnice OSPOD k účasti na těchto kurzech.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MZd vytvořit samostatný akreditovaný vzdělávací program specificky zaměřený na prevenci sekundární viktimizace obětí domácího a genderově podmíněného násilí včetně jeho specifík s důrazem na to, jak vést rozhovor s obětí v minimálním rozsahu 8 hodin pro uvedený zdravotnický personál v rámci IPVZ (dle znění výstupu).

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MZd realizovat školení specificky zaměřená na prevenci sekundární viktimizace a specifika domácího a genderově podmíněného násilí pro zdravotnický personál (zejm. pro pracovníky a pracovnice gynekologických ordinací, pohotovostí a pro dětské lékaře a lékařky) co nejdříve a podporovat větší zapojení uvedeného zdravotnického personálu do těchto školení.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Výbor doporučuje MV pokračovat v pravidelném proškolení policistů a policistek služby pořádkové policie a služby kriminální policie v oblasti domácího násilí a v rámci něj klást důraz na další formy genderově podmíněného násilí a zohledňování specifických potřeb žen a mužů – obětí násilí, osob čelících vícečetné diskriminaci a dalších zranitelných osob.

Opatření č. 02: Zahrnout problematiku domácího a genderově podmíněného násilí do koncepčních materiálů a zvýšit povědomí o tomto násilí (včetně sexuálního násilí) mezi pedagogickými pracovníky a pracovníci a studujícími základních a středních škol

Gestor: **MŠMT, ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Realizace šetření způsobu, obsahu a rozsahu vzdělávání o domácím a genderově podmíněném násilí na základních a středních školách vč. zjištění potřeb škol z hlediska metodického vedení v dané oblasti a zajištění odborné a metodické podpory při rozvoji tohoto vzdělávání	a) Provedené šetření vč. zjištění potřeb škol ohledně metodického vedení v této oblasti b) Vytvořená metodická podpora pro rozvoj tohoto vzdělávání	31. 12. 2019 MŠMT
Posílený důraz na domácí a genderově podmíněné násilí včetně vzdělávání dětí zaměřeného na práci s emocemi, vytváření pozitivních vrstevnických vztahů a nenásilné řešení konfliktů v rámci revize rámcových vzdělávacích programů základních a středních škol	Způsob zahrnutí a posílení důrazu na domácí a genderově podmíněné násilí včetně uvedeného vzdělávání dětí v aktualizovaných rámcových vzdělávacích programech	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MŠMT
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí soustavně zohledňována v relevantních koncepčních materiálech MŠMT	Výčet materiálů, v kterých byla problematika zohledněna.	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MŠMT
Školení ve využívání edukativního filmu „Zuřivec“ pro školní metodiky a metodičky prevence, školní psychology a psycholožky a další pedagogické	a) Počet školení b) Počet proškolených osob	31. 12. 2020 a průběžně v dalších letech

pracovníky a pracovnice		MŠMT, ÚV ČR
Realizace projektu zaměřeného mj. na vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníků a studujících středních škol a pedagogických fakult v oblasti sexuálního násilí	a) Realizace projektu v jednotlivých letech b) Počet proškolených osob	31. 12. 2020 a průběžně v dalších letech ÚV ČR ve spolupráci s MŠMT
Soustavná podpora dalšího vzdělávání třídních učitelů a učitelek, výchovných poradců a poradkyň, školních metodiků a metodiček prevence v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím konferencí, seminářů a školení zaměřených specificky na tato témata	a) Počet konferencí, seminářů a vzdělávání v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných letech (min. jedna krajská konference na toto téma) b) Počet zúčastněných osob a časová dotace	31. 12. 2019 a průběžně v dalších letech MŠMT

Informace o plnění MŠMT:

V roce 2022 plněno v rámci Výzvy pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2022.

Od roku 2022 lze opět v rámci Výzvy MŠMT pro oblast primární prevence rizikového chování a duševního zdraví žádat o finanční podporu na vzdělávání pedagogických pracovníků. V rámci výzvy mohou NNO, PPP a kraje žádat i o podporu vzdělávacích akcí zaměřených na téma domácího násilí nebo na rozvoj psychosociálních dovedností žáků. Mohou také žádat o proškolení k filmu „Zuřivec“, které momentálně nabízí Národní pedagogický institut ČR. Pedagogové také mohou pracovat s filmem Jakub režiséra Davida Viglera.

Byla spuštěna interaktivní platforma podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování iPREV, která je určena zejména pro více než čtyři tisíce českých základních škol, konkrétně pro jejich ředitele či ředitelky, školní poradenská pracoviště a školní metodiky a metodičky prevence. Naleznou zde velké množství programů a vzdělávacích kurzů ze všech oblastí prevence.

Revize RVP ZV v roce 2022 byla realizována na úrovni přípravy hlavních směrů revize, přičemž práce budou pokračovat v roce 2023.

V roce 2022 prováděla Česká školní inspekce tematické šetření k rizikového chování žáků základních a středních škol se zaměřením na oblast kyberšikany. V rámci tohoto šetření také zkoumala, v jakých oblastech prevence cítí školní metodici prevence potřebu metodické pomoci. Zpráva Hodnocení rizikového chování žáků základních a středních škol se zaměřením na oblast kyberšikany (dostupné z: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Hodnoceni-rizikoveho-chovani-za>).

Podle statistik pro školní rok 2021/22 systému Sběru a evidence preventivních aktivit cítí školní metodici prevence potřebu se vzdělávat zejména v prevenci duševních onemocnění a psychických problémů (65.91 %), v prevenci kyberšikany (52.27 %), prevenci šikany (45.45 %), v prevenci rizikového sexuálního chování (31.82 %), v prevenci poruch příjmu potravy (25 %), v prevenci užívání návykových látek 22.73 % a v prevenci záškoláctví 22.73 %.

V roce 2022 začalo MŠMT spolupracovat s Nadací Sirius na projektu Děkujeme, že si všímáte. Cílem projektu je zvýšit schopnost pedagogů rozpoznat děti ohrožené týráním, zneužíváním a zanedbáváním a podpořit jejich motivaci a kompetence v této oblasti, především v realizaci oznamovací povinnosti. Hlavním produktem bude metodický materiál – praktická příručka (doporučení pro praxi) pro pedagogické pracovníky základních a mateřských škol k problematice týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. V rámci příprav materiálu probíhá i výzkumná sonda potřeb škol a řešerše stávajících metodických materiálů pro školy. V odborném týmu spolupracují zástupci MŠMT, MPSV, MV ČR, NPI ČR, ČŠI ČR, a NNO (např. Centrum LOCIKA, Dětské krizové centrum, organizace ROSA – centrum pro ženy, Národní institut pro děti a rodinu). Materiál navazuje na metodický materiál pro pediatry.

Při přípravě materiálu budou zohledněny již existující podklady a zdroje.

V roce 2022 vznikla karta KID, na které spolupracovali i pracovníci MŠMT. Karta pomáhá včas identifikovat ve třídách dětí ohrožené špatným zacházením, včetně domácího násilí. Karta byla distribuována krajským školským koordinátorům prevence, metodikům prevence v PPP a školním metodikům prevence a je propagovaná na stránkách MŠMT a ČŠI.

Metodické materiály pro pedagogy v oblasti genderu jsou dostupné na: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=13517>

V roce 2022 uspořádalo MŠMT vzdělávací akci pro krajské školské koordinátory prevence a metodiky prevence v PPP, které se zaměřila na rozvoj duševní pohody u transgender dětí a menšinový stres u LGBT+ lidí. Přednášejícími byli pracovníci Národního ústavu pro duševní zdraví.

MŠMT má za cíl naplnit opatření vyplývající ze Strategie rovnosti žen a mužů 2021-2030, přičemž jednou ze zvažovaných variant je prostřednictvím realizace projektu v rámci OPZ+ (SC 1.2 Rovnost žen a mužů a výzva na implementaci Strategie rovnosti žen a mužů ČR na léta 2021-2030). Realizátorem projektu by mohlo být NPI ČR. Probíhají jednání ohledně projektového záměru a jeho obsahové i formátové náplně, vč. zapojení tohoto opatření.

Informace o plnění ÚV ČR:

ÚV ČR realizuje ve spolupráci s Norskou organizací Alternativ til Vold (Alternativa násilí) v rámci projektu "Posilování kapacit a metodologická podpora v prevenci domácího a genderově podmíněného násilí" školení odborné veřejnosti v problematice násilí v blízkých vztazích a využívání filmu Zuřivec v prevenci domácího násilí a v práci s těmi, kteří se dopouštějí násilí. Za rok 2022 se ÚV ČR podařilo uspořádat 9 školení v Praze, Litoměřicích, Hradci Králové, Brně a Olomouci pro 394 odborníků a odbornic. Školení probíhala nejčastěji se sociálními pracovníci a pedagogickým personálem, psycholožkami a psychology. Školení byla zaměřená také na studující sociální práce, mediky a medičky, za účelem zaplnění mezery a chybějících informací o psychologii násilí ve vzdělávacím systému pro pomáhající profese. Školením prošlo také více než 70 policistek a policistů, kteří se zaměřují na prevenci kriminality a jsou v častém kontaktu se školami, ale i zástupci a zástupkyně Armády ČR odpovědní za nábor, výcvik vojáků a vojaček nebo preventisté a preventistky.

Za účelem zajištění udržitelnosti projektu proběhlo také první školení pro budoucí lektorky a lektory filmu Zuřivec. ÚV ČR v pilotním školení proškolil 20 lidí, kteří můžou i po skončení projektu poskytovat školení odborné veřejnosti nebo pořádat školení pro školy. Pro další podporu všech absolventek a absolventů školení ÚV ČR vydal metodické listy, které pomáhají

v další práci s filmem a představují inspiraci a návod pro využití filmu pro různé cílové skupiny. Listy jsou k dispozici volně ke stažení na webu zurivec.cz.

V roce 2022 ÚV ČR zrealizoval dvě hloubková školení k tématu práce s dětmi a mládeží v oblasti prevence sexuálního násilí. První školení proběhlo ve dnech 19. a 20. 5. 2022 na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity a zúčastnilo se jej celkem 18 studujících. Druhé školení proběhlo ve dnech 23. a 30. 11 2022 na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a zúčastnilo se jej celkem 15 studujících. Školení vedly lektorky a metodičky Dagmar Křišová a Marcela Poláčková. Během roku 2022 se dále uskutečnilo celkem 133 workshopů pro základní a střední školy týkající se prevence sexuálního násilí a genderově podmíněného kybernásilí. Workshopů se zúčastnilo více než 2000 žáků, žákyň a studujících. Všechny workshopy proběhly formou prezenční výuky v budovách jednotlivých škol či institucí. Zpětná vazba na uskutečněné workshopy od škol a samotných žáků, žákyň a studujících je velmi pozitivní. Zájem o workshopy stále mnohonásobně překračuje aktuální projektové, personální i časové kapacity. Poptávka po workshopech tak mnohonásobně převýšila stanovenou cílovou hodnotu.

Došlo také k aktualizaci finální verze diskuzních a metodických listů, které jsou dostupné na webu projektu (<https://www.tojerovnost.cz/cs/diskuzni-a-metodicke-listy-pro-praci-s-detmi-a-mladezi-v-oblasti-prevence-sexualniho-nasili-a-kybernasili/>) a rovněž na webu Národního pedagogického institutu (dříve Národní ústav pro vzdělávání), resp. v jeho metodickém portálu jako příloha celého článku (<https://clanky.rvp.cz/clanek/23223/-DISKUZI-A-METODICKE-LISTY-PRO-PRACI-S-DETMI-A-MLADEZI-V-OBLASTI-PREVENCE-SEXUALNIHO-NASILI-A-KYBERNASILI.html>).

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MŠMT realizovat šetření o způsobu, obsahu a rozsahu vzdělávání o domácím a genderově podmíněném násilí na základních a středních školách vč. zjištění potřeb škol z hlediska metodického vedení v dané oblasti a zajištění odborné a metodické podpory při rozvoji tohoto vzdělávání co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Neplněno**

Výbor důrazně doporučuje MŠMT zajistit důsledné zohlednění tématu domácího a genderově podmíněného násilí včetně kybernásilí v rámcových vzdělávacích programech co nejdříve a do probíhajících revizí rámcových vzdělávacích programů zapojit Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 6: **Neplněno**

Výbor doporučuje MŠMT informovat o počtu konferencí, seminářů a vzdělávání pro třídní učitele a učitelky, výchovné poradce a poradkyně, školní metodiky a metodičky v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných letech včetně počtu zúčastněných osob a časové dotaci těchto akcí (dle indikátoru výstupu).

Opatření č. 03: Zajistit finanční podporu osvětových aktivit občanské společnosti v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí (včetně potírání genderových stereotypů) prostřednictvím Norských fondů

Gestor: **MF ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Výzvy zaměřené na osvětové aktivity NNO a poskytovatelů sociálních služeb v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí včetně potírání genderových stereotypů a hlavních příčin tohoto násilí prostřednictvím Norských fondů	a) Vyhlášení výzvy na realizaci osvětových aktivit NNO a poskytovatelů sociálních služeb b) Počet podpořených projektů a jejich rozpočet (v letech 2020 – 2022)	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MF ve spolupráci s ÚV ČR

Informace o plnění MF:

Ministerstvo financí (MF) ve spolupráci s Úřadem vlády ČR (ÚV ČR) vyhlásilo dne 8. prosince 2021 otevřenou výzvu „HRMGSC – Organizace osvětových kampaní - zvyšování povědomí o vybraných tématech domácího a genderově podmíněného násilí“ k předkládání žádostí o grant v rámci programu Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí podpořeného z Norských fondů 2014-2021. Cílem MF v roli Zprostředkovatele programu a ÚV ČR v roli odborného garanta programu bylo posílit prevenci domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím projektů zaměřených na realizaci osvětových kampaní v oblastech: a) potírání genderových stereotypů, sexismu a hlavních příčin domácího a genderově podmíněného násilí; b) potírání nových forem genderově podmíněného násilí a c) motivace mužů k zapojení se do prevence domácího a genderově podmíněného násilí a podpory genderové rovnosti.

Do uzávěrky výzvy dne 15. března 2022 obdrželo MF 18 žádostí o grant. Původní alokace výzvy ve výši 26 500 000 CZK byla s ohledem na vysoký zájem o výzvu a díky nevyužitým finančním prostředkům z jiných grantových výzev podstatně navýšena. MF podpořilo grantem celkem 12 projektů v celkové výši 44 795 439 CZK.

Všem úspěšným žadatelům bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace a podpořené projekty jsou nyní ve fázi realizace s nejzazším termínem ukončení do 30. dubna 2024.

Konečný seznam podpořených projektů je k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/aktuality/2022/vysledky-vyzvy-organizace-osvetovych-kam-4046>.

Základní informace o každém z podpořených projektů včetně přidělené výše grantu jsou k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/schvalene-projekty>.

Stanovisko Výboru: **Plněno**

Opatření č. 04: **Zvyšovat povědomí veřejnosti o dostupnosti služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím, nových formách tohoto násilí a informování obětí o jejich právech a možnostech jejich naplnění**

Gestor: **MPSV, MV, MSp**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
---------	-----------	-----------------

Osvětová kampaň zaměřená na informování veřejnosti o dostupnosti sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a jejich děti	a) Realizovaná kampaň b) Počet osvětových výstupů	31. 12. 2020 MPSV
Osvětová kampaň zaměřená na informování veřejnosti (s důrazem na mládež a dospívající) o problematice kybernásilí a „dating violence“	a) Realizovaná kampaň b) Počet osvětových výstupů	31. 12. 2022 MV

Informace o plnění MPSV:

MPSV zpracovalo na konci roku 2021 informační leták pro děti a pro dospělé a uvedeným přehledem celostátních služeb pro osoby ohrožené násilím. Leták byl distribuován prostřednictvím OSPOD na jednotlivé městské a obecní úřady.

MPSV plánuje další vzdělávání v této oblasti na téma domácí násilí a dále také plánuje ve spolupráci s dalšími rezorty a organizacemi školení pracovníků OSPOD na téma Tělesné trestání dětí.

Informace o plnění MV:

V rámci preventivních aktivit Policie ČR – linie prevence kriminality probíhají vzdělávací aktivity zaměřené na problematiku kriminality páchané pomocí IT „Tvoje cesta online“. Policisté vysvětlují dětem ve školách, jaká rizika nástrahy může přinést online svět, včetně rizika groomingu a kyberstalkingu u mladistvých partnerů. Masovou osvětovou kampaň zaměřenou úzce na problematiku kybernásilí a dating violence nebylo možné z kapacitních důvodů uspořádat. Šíření informací o těchto fenoménech probíhá i např. na fóru akce ke Dni bezpečného Internetu, kterou každoročně pořádá odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ve spolupráci s NÚKIB.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Částečně splněno**

Výbor doporučuje MPSV představit informační leták pro děti a pro dospělé a uvedeným přehledem celostátních služeb pro osoby ohrožené násilím na nejbližším jednání Výboru.

Výbor doporučuje MPSV realizovat osvětovou kampaň zaměřenou na informování veřejnosti o dostupnosti sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a jejich děti co nejdříve a zapojit do jejích příprav Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MV realizovat osvětovou kampaň zaměřenou na informování veřejnosti (s důrazem na mládež a dospívající) o problematice kybernásilí a „dating violence“ co nejdříve a zapojit do jejích příprav Výbor.

Opatření č. 05: **Zajistit finanční podporu a dostupnost programů pro práci s původci a původkyněmi domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím Norských fondů**

Gestor: **MF ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Výzva zaměřená na podporu programů pro práci	a) Vyhlášení výzvy	31. 12. 2019

s původci a původkyněmi domácího a genderově podmíněného násilí v rámci Norských fondů	na podporu programů pro práci s původci a původkyněmi násilí b) Počet podpořených projektů a jejich rozpočet (v letech 2020 – 2022)	a průběžně v následujících letech MF ve spolupráci s ÚV ČR
--	--	---

Informace o plnění MF:

Ministerstvo financí (MF) ve spolupráci s Úřadem vlády ČR (ÚV ČR) vyhlásilo dne 26. října 2021 otevřenou výzvu „HRMGSD – Podpora práce s násilnými osobami v případech domácího a genderově podmíněného násilí“ k předkládání žádostí o grant v rámci programu Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí podpořeného z Norských fondů 2014-2021. Cílem MF v roli Zprostředkovatele programu a ÚV ČR v roli odborného garanta programu bylo: zlepšit ochranu obětí domácího a genderově podmíněného násilí, posílit prevenci těchto forem násilí prostřednictvím zvýšení kapacit a dostupnost služeb poskytujících intervence pro původce a původkyně domácího násilí a genderově podmíněného násilí, a zajistit financování práce s osobami, které páchají tyto formy násilí za účelem ukončení jejich násilného chování.

Do uzávěrky výzvy dne 2. února 2022 obdrželo MF 6 žádostí o grant. Původní alokace výzvy ve výši 18 550 000 CZK nebyla zcela využita z důvodu nesplnění kritérií pro udělení grantu a odstoupení od žádosti o grant v případě některých žadatelů. Nevyužité finanční prostředky byly realokovány do výzvy HRMGSC – viz. opatření č. 3. MF podpořilo grantem celkem 3 projekty v celkové výši 12 790 158 CZK.

Všem úspěšným žadatelům bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace a podpořené projekty jsou nyní ve fázi realizace s nejzazším termínem ukončení do 30. dubna 2024.

Konečný seznam podpořených projektů je k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/aktuality/2022/konecne-vysledky--podpora-prace-s-nasiln-3949>.

Základní informace o každém z podpořených projektů včetně přidělené výše grantu jsou k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/schvalene-projekty>.

Stanovisko Výboru: **Plněno**

Opatření č. 06: **Zajistit podporu a dostupnost programů pro práci s původci a původkyněmi domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím národních dotačních titulů a programů**

Gestor: MPSV, MV, MSp

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Zachované zaměření dotačního titulu Prevence sociálně patologických jevů na práci s původci a původkyněmi násilí a navýšená alokace tohoto titulu	a) Alokace dotačního programu v jednotlivých letech	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech

	b) Počet podpořených programů	MV
Podpora programů pro původce a původkyně násilí prostřednictvím dotačního titulu Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele	a) Alokace dotačního programu v jednotlivých letech b) Počet podpořených programů	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MSp
Pokračující podpora práce s původci a původkyněmi násilí v rámci dotačního programu Rodina a zvyšování povědomí potencionálních příjemců o této možnosti	Počet podpořených projektů zaměřených na tyto aktivity	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MPSV
Závazné dodržování Minimálních standardů pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR zakotvené v rámci jednotlivých dotačních titulů a programů	Zajištěné závazné dodržování standardů např. prostřednictvím zahrnutí do školení hodnotitelů a hodnotitelek žádostí	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MPSV, MV, MSp

Informace o plnění MPSV:

Odbor 25 MPSV realizuje každým rokem národní dotační titul (dále jen „NDT“) Rodina. Cílem tohoto programu je podpora služeb pro rodinu preventivního a podpůrného charakteru. Tyto služby by měly posilovat rodičovské kompetence, zkvalitňovat rodinné vztahy, podporovat rodiny v péči o děti, jejich výchově a při harmonizaci práce a rodiny, a napomáhat při předcházení a řešení krizových situací v rodině, včetně domácího násilí, týrání a zneužívání dětí. Cílem je poskytnout komplexní pomoc rodině jako celku (tj. širší rodině včetně dětí a prarodičů). Celkově bylo v NDT Rodina v roce 2022 podpořeno 286 projektů, celková alokace uvedeného dotačního titulu činila cca 141 mil. Kč. Podpořené projekty se věnovaly celé škále témat. Organizace zaměřující se přímo na domácí násilí dosáhly na podporu v částce 4 697 278 Kč. Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR jsou reflektovány v Metodice dotačního titulu, rovněž hodnotitelé jsou o standardech poučeni.

Informace o plnění MV:

Ministerstvo vnitra spravuje dotační program Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládajícími agresí ve vztazích. Na rok 2022 podalo žádost 11 NNO, podpořeno bylo 10 organizací, 1 nebyla podpořena, neboť účastník nesplnil podmínky dané Výzvou. Alokace 1.880.000 Kč byla navýšena z rozpočtu odboru prevence kriminality na 2.070.000 Kč.

V čl. 2 Zásad poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky pro nestátní neziskové organizace v rámci dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládajícími agresí ve vztazích je zakotvena podmínka poskytnutí dotace, kdy subjekty žádající o dotaci musí v rámci práce s násilnou osobou dodržovat Minimální standardy práce s původci a původkyněmi násilí v blízkých vztazích

v České republice. V projektové části musí být popis, kterými aktivitami a jak jsou dodržovány tyto standardy. Jedním z hodnotících kritérií, které posuzuje komise ve věcné stránce projektu, je dodržování těchto Minimálních standardů při práci s násilnou osobou.

V roce 2022 byla v tomto dotačním programu vyhlášena mimořádná výzva - 2. kolo v souvislosti se zvládáním dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu. Vzhledem k velmi krátkému časovému úseku pro realizaci projektu (říjen až prosinec) byl podpořen žadatel ve výši 269.300 Kč.

Informace o plnění MSp:

V roce 2022 bylo v dotačním titulu Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele realizováno 10 projektů, v rámci dotačního titulu bylo mezi projekty rozděleno 2 000 000 Kč. Na pachatele násilí byly zaměřeny projekty tří organizací:

- Tvá volba, z. ú. – projekt Tvá volba 2022 (dotace 291 908 Kč),
- Diakonie ČCE – Středisko křesťanské pomoci v Praze – projekt Stop násilí (dotace 256 722 Kč),
- Člověk v tísni, o. p. s. – projekt Program individuálního poradenství ke zvládnutí agresivního a impulsivního chování – H.U.L.K. (dotace 124 377 Kč).

Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR byly zpřístupněny hodnotitelům žádostí o dotaci k posouzení jejich naplnění v projektech zaměřených na práci s násilnými osobami.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno**

Výbor vítá podporu práce s násilnými osobami v rámci dotačního programu Rodina.

Výbor doporučuje MPSV informovat o počtu a alokaci podpořených projektů zaměřených specificky na práci s původci a původkyněmi násilí v rámci dotačního programu Rodina v roce 2022 a využít pro identifikaci těchto projektů přehled organizací poskytujících programy pro násilné osoby (dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/2_Letak_Linky_pro_nasilne_osoby_1.png) a specifikaci cílů v projektových žádostech těchto organizací.

Výbor doporučuje MPSV sledovat kromě počtu úspěšných žádostí zahrnující práci s násilnými osobami také počet podaných žádostí zahrnujících tuto problematiku a současně zvyšovat povědomí o možnosti podpory těchto programů v rámci dotačního programu Rodina.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Výbor doporučuje MPSV, MV a MSp nadále podporovat dostupnost programů pro násilné osoby v rámci příslušných dotačních programů a rozšiřovat tuto podporu.

Opatření č. 07: Zajistit systémový sběr dat a provádění analýz v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Vytvoření rezortní odborné skupiny k návrhu zajištění systematického sběru dat v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí	Vytvořená rezortní pracovní skupina k uvedené problematice	31. 12. 2019 MZd
Systematický sběr dat ohledně výskytu a dopadů domácího a genderově podmíněného násilí ve zdravotnických zařízeních na základě realizovaného pilotního výběrového šetření (např. prostřednictvím ÚZIS)	a) Pravidelný a systematický sběr dat v této oblasti b) Každoročně zveřejněné statistické výstupy	31. 12. 2020 a průběžně v následujících letech MZd
Realizace výzkumných aktivit v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí zaměřených na zlepšení systému práce s původci a původkyněmi tohoto násilí a osobami ohroženými tímto násilím (např. prostřednictvím projektu IKSP v rámci Norských fondů) a zahrnutí výstupů těchto aktivit do koncepčních a strategických dokumentů.	a) Realizované výzkumné aktivity b) Počet dokumentů, v kterých byly výstupy z těchto aktivit zahrnuty (v roce 2022)	31. 12. 2021 a průběžně v následujících letech MSp
Nastavení systematického a srovnatelného sběru dat v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.	a) Vytvořená mezi-resortní odborná platforma pro nastavení systematického sběru dat b) Vytvořená statistická ročenka	31. 12. 2022 ÚV ČR

Informace o plnění MZd:

Dle stanoviska ÚZIS ČR je zřízení takové pracovní skupiny bezpředmětné, a to z hlediska nemožnosti naplnění požadovaného účelu, neboť MZ ČR ani ÚZIS jakožto jeho přímo řízená organizace fakticky nedisponují právními ani technickými prostředky k tomu, aby bylo možné data v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí systematicky shromažďovat. Genderově senzitivní data jsou předmětem jednotlivých trestních řízení a orgány činné v trestním řízení je třetím osobám či externím subjektům neposkytují, a to ani pro statistické účely. ÚZIS dle svého vyjádření neplánuje žádný systematický sběr v této oblasti, nemá k tomu mandát zřizovatele a ani legislativní oporu, v aktuálně shromažďovaných datech ÚZIS tyto informace obsaženy nejsou a ani být nemohou. Z tohoto důvodu bohužel uložené opatření nelze splnit.

Informace o plnění MSp:

Z aktuálních výzkumných úkolů IKSP je na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí výslovně zaměřen především projekt „Kriminologický výzkum pachatelů a obětí domácího a genderově podmíněného násilí (DGPN) v ČR“, řešený s podporou z Norského finančního mechanismu 2014-2021. V roce 2022 byla v rámci projektu dokončena analýza trestních spisů a první část analýzy statistických údajů týkajících se případů se znakem domácího násilí v partnerských vztazích evidovaných v období 2008 – 2019. Byly vytvořeny analýzy opatření, resp. trestněprávních sankcí ukládaných v případech trestných činů s evidovaným znakem domácího násilí. Sumarizující výsledky jsou dostupné na stránkách projektu www.violenceoff.cz v sekci Analýza statistických údajů. Dílčí doporučení, která vzešla

na základě výstupů z expertního dotazníkového šetření mezi poskytovateli intervencí pro původce násilí a mezi intervenčními centry, a také na základě výstupů z fokusních skupin a setkání s experty, byla prezentována a předložena Výboru pro prevenci domácího násilí. Mimo to byl IKSP prostřednictvím svých pracovníků, které pracují na zmíněném projektu, členem pracovní skupiny pro přípravu Akčního plánu (AP) pro období 2023 - 2026. V rámci tohoto členství předložil IKSP návrhy dalších opatření do připravovaného AP či návrhy na podporu argumentace k některým návrhům jiných organizací. Řada návrhů byla do AP začleněna. Dále pak byla analýza statických údajů poskytnuta v rámci členství IKSP v pracovní skupině pro rovné příležitosti žen a mužů v resortu spravedlnosti náměstkovi ministra Mgr. Dvořákovi za účelem jejich dalšího využití.

Kromě výše uvedeného výzkumu v roce 2022 pokračovalo také řešení projektu „Výzkum obětí trestné činnosti“. Proběhl sběr dat k substudii zaměřené na viktimizaci různých skupin obyvatel z pohledu pracovníků pomáhajících profesí (zaměstnanci NNO pracující s oběťmi trestné činnosti, osobami bez domova, problémovými uživateli drog; pracovníci PMS; psychoterapeuti). Mezi různými druhy trestné činnosti byla pozornost věnována i domácímu násilí. Na podzim 2022 byl realizován sběr dat k dalšímu kolu rozsáhlého viktimizačního šetření, které IKSP realizuje s ambicí pravidelného opakování. Primárním cílem tohoto šetření je zjištění míry viktimizace obyvatel ČR sledovanými trestnými činy, a tím získání komplementárního zdroje informací o rozsahu kriminality v České republice včetně její latentní části. Sekundárním cílem bylo získání podrobnějších informací souvisejících s prožitou viktimizací, jakož i dalších názorů a postojů obyvatel k otázkám spojeným s problematikou kriminality. Dotazníkové šetření bylo realizováno metodou face to face na reprezentativním souboru populace ČR (15+). Do finálního zpracování bylo zařazeno 3 073 rozhovorů. Výzkum byl zaměřen na viktimizaci respondentů 12 vybranými delikty. Dotazník obsahoval i otázky specificky zaměřené na problematiku domácího násilí.

Jak jsme již uváděli v minulosti, IKSP jako výzkumná organizace není kompetentní vydávat strategické či koncepční materiály (nad rámec interních dokumentů, závazných pouze pro pracovníky IKSP). Výstupy z naší výzkumné činnosti dáváme k dispozici všem relevantním aktérům i široké veřejnosti s tím, že mohou sloužit jako podklad pro přípravu určitého strategického či koncepčního materiálu, pokud se jej zřizovatel (MSp) nebo jiná instituce rozhodnou vydat.

Vzhledem k časovému rámci Akčního plánu 2019-2022 a skutečnosti, že projekt „Kriminologický výzkum pachatelů a obětí domácího a genderově podmíněného násilí (DGPN) v ČR“ bude podle harmonogramu dokončen až na konci roku 2023, jsou pro potřeby plnění úkolu dle Opatření č. 07 Akčního plánu k dispozici zatím jen průběžné výsledky. Tyto průběžné výsledky, jak je naznačeno výše v bodě 1), jsou k dispozici na webových stránkách projektu (www.violenceoff.cz), a jsou průběžně předávány relevantním uživatelům (MSp, Výbor pro prevenci domácího násilí – viz též výše). Podrobnosti je schopná sdělit odpovědná řešitelka výzkumu Mgr. Hana Přesličková (email: hpreslickova@iksp.justice.cz), se kterou je možné se domluvit i na dalších možnostech poskytnutí výstupů z projektu pro případné použití ve strategických a koncepčních materiálech MSp.

Pokud jde o „Výzkum obětí trestné činnosti“, informace o něm a jeho průběžných výsledcích jsou pravidelně zasílány do Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky, Zprávy o rovnosti žen a mužů v České republice, Zprávy o plnění Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice, a dalších materiálů. Analýza dat a příprava výstupů z tohoto projektu je plánována zejména na jeho závěrečný rok 2023. Výsledky budou prezentovány na odborných domácích i zahraničních fórech. Podrobné výsledky budou v průběhu tohoto roku zpracovány i do souhrnné monografie z výzkumu, která bude volně ke stažení na stránkách IKSP (obdobně jako u výše uvedeného projektu „Kriminologický výzkum pachatelů a obětí domácího a genderově podmíněného násilí (DGPN) v ČR“). Pro bližší informace k výzkumu nebo jeho výsledkům lze kontaktovat JUDr. Michaelu

Roubalovou, PhD. (email: mroubalova@iksp.justice.cz), která je odpovědnou řešitelkou tohoto výzkumného úkolu.

Informace o plnění ÚV ČR:

Dne 22.9. 2022 proběhlo jednání Výboru zaměřené na nastavení a prohloubení systematického sběru v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. V rámci jednání byla ustavena platforma pro nastavení a prohloubení sběru dat v této oblasti z členů a členek Výboru, zástupkyně Sociologického ústavu AV ČR a zástupců příslušných statistických oddělení Policejního prezidia a MSp. Současně byla představena první statistická ročenka ÚV ČR v této oblasti založená na datech Policie ČR, soudů a OSPOD. Statistická ročenka je dostupná z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/statisticka-rocenka-domaciho-a-genderove-podmineného-nasili-v-cr--201899/>

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MZd zahájit jednání k návrhu zajištění systematického sběru dat v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí co nejdříve a zahrnout do nich zástupce a zástupkyně Výboru.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Neplněno**

Výbor doporučuje MZd ve spolupráci s ÚZIS revidovat stávající systém evidence dat, navrhnout možnosti jakým způsobem zajistit důslednou evidenci lékařských úkonů souvisejících s domácím a sexuální násilím co nejdříve (např. v rámci stávajících kódů MKN-10) a informovat o výstupech této revize a navržených možnostech řešení Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno**

Výbor vítá výzkumné aktivity MSp a IKSP realizované v rámci projektu Violence Off.

Výbor doporučuje MSp informovat o průběžných výstupech projektu Violence Off na jednom z příštích jednání Výboru.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Splněno**

Opatření č. 08: Zohledňovat prevenci domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných koncepčních strategických a metodických dokumentech

Gestor: **MV, MŠMT, MZd, MPSV**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech prevence kriminality a boje proti obchodování s lidmi	Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných dokumentech	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MV
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech ochrany a podpory zdraví	Zohlednění prevence domácího a	31. 12. 2019 a průběžně v následujících

a prevence nemocí	genderově podmíněného násilí v příslušných dokumentech	letech MZd
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech prevence rizikového chování dětí a mládeže	Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných dokumentech	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MŠMT
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech ochrany práv dětí a rodinné politiky	Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných dokumentech	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MPSV

Informace o plnění MV:

Úkoly ve Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027, schválené usnesením vlády České republiky č. 276 ze dne 6. dubna 2022, a navazujícího implementačního plánu jsou mj. zaměřeny na dotační programy, existenci komplexní Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR a koordinace problematiky v rámci veřejné správy i spolupracujících NNO, zajištění přímé pomoci a podpory pro oběti obchodování s lidmi prostřednictvím Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi, realizaci kriminologického výzkumu pachatelů a obětí domácího a genderově motivovaného násilí v ČR, šíření dobré praxe a manuálu pomoci obětem domácího násilí do interní firemní kultury a péče o zaměstnance, komplexně zajišťovat boj proti všem formám domácího a genderově podmíněného násilí včetně zaměření na prevenci, identifikaci obětí a pomoc a podporu obětem.

NÁRODNÍ STRATEGIE BOJE PROTI OBCHODOVÁNÍ S LIDMI V ČESKÉ REPUBLICE NA OBDOBÍ 2020–2023. Průřezově Národní strategie 2020-2023 uplatňuje genderový mainstreaming vůči obětem obchodování s lidmi, dále zvláště citlivý přístup vůči obětem, u kterých byly použity zvláště závažné prostředky donucení, stejně tak specifický přístup k obětem ve více zranitelném postavení.

Informace o plnění MZd:

Ve všech koncepčních strategických a metodických dokumentech zaměřených na zdravotní péči, podporu zdraví a prevenci nemocí, ochranu práv dětí a rodinné politiky, s nimiž pracují dotčené organizační útvary ministerstva, byla zohledněna tematika prevence domácího a genderově podmíněného násilí.

V roce 2022 bylo vydáno, resp. aktualizováno Metodické opatření „Postup praktických lékařů pro děti a dorost při podezření na týrané, zneužívané a zanedbávané dítě (syndrom CAN)“, viz https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2022/09/Vestnik-MZ_10-2022.pdf.

K aspektu prevence domácího a genderově podmíněného násilí bylo přihlédnuto i při koncepci programů Národního akčního plánu duševního zdraví 2020-2030 (NAPDZ), a to ve formě

samostatného specifického cíle 3.3, obsahujícího dvě opatření:

Opatření 3.3.1: Zpracování analýzy, která se bude zaměřovat na genderové aspekty duševního zdraví a potřeb znevýhodněných uživatelů a uživatelék péče a jejich přístupu ke službám v oblasti duševního zdraví;

Opatření 3.3.2: V návaznosti na doporučení vymezená v Opatření 3. 3. 1 zpracovat metodické nástroje a vzdělávací programy, které budou cílit na odbornou i laickou veřejnost působící v oblasti duševního zdraví. Předmětem metodických nástrojů a vzdělávacích kurzů bude téma rovnosti žen a mužů, genderu a vícečetných znevýhodnění v kontextu duševního zdraví.

Problematika násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám byla dále zohledněna např. v dotačním programu MZ „Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče pro rok 2023“, do něhož byla v loňském roce včleněna i následující aktivita:

Priorita A – Prevence kriminality - Aktivita A1: Edukace v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí pro děti, osoby se zdravotním postižením a seniory

Informace o plnění MŠMT:

Problematika domácího násilí je jedním typů rizikového chování, které jsou zahrnuty v Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019-2027.

V roce 2022 plněno v rámci Výzvy pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2022. Zároveň byly aktualizovány vybrané přílohy k Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže.

Byla spuštěna interaktivní platforma podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování iPREV, která je určena zejména pro více než čtyři tisíce českých základních škol, konkrétně pro jejich ředitele či ředitelky, školní poradenská pracoviště a školní metodiky a metodičky prevence. Naleznou zde velké množství programů a vzdělávacích kurzů ze všech oblastí prevence.

MŠMT má za cíl naplnit opatření vyplývající ze Strategie rovnosti žen a mužů 2021-2030, přičemž jednou ze zvažovaných variant je prostřednictvím realizace projektu v rámci OPZ+ (SC 1.2 Rovnost žen a mužů a výzva na implementaci Strategie rovnosti žen a mužů ČR na léta 2021-2030). Realizátorem projektu by mohlo být NPI ČR. Probíhají jednání ohledně projektového záměru a jeho obsahové i formátové náplně, vč. zapojení tohoto opatření.

Informace o plnění MPSV:

Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2021–2029 na období 2021–2024 obsahuje cíle směřující k prevenci domácího a genderově podmíněného násilí, konkrétně:

B1.1. Vytvoření mezioborového týmu pro definici garantované sítě služeb pro rodiny s dětmi včetně pracovních skupin zabývajících se problematikou služeb pro děti a rodiny se specifickými potřebami (zdravotní znevýhodnění; duševní onemocnění; závislostní chování, týrané a zneužívané děti; rodiče, jimž bylo dítě odebráno z péče, nezletilí bez doprovodu, děti s rodiči ve výkonu trestu odnětí svobody atd.)

B1.2. Zpracování návrhu garantované sítě preventivních a odborných služeb systému péče o ohrožené děti a rodiny, včetně zajištěné jejich dostupnosti zapojováním do běžného komunitního prostředí

C1.1. Definování a způsob identifikace rizikových faktorů, které vedou k ohrožení,

znevýhodňování, týrání a zanedbávání dětí

C1.2. Vytvoření a rozvoj metod sociální práce s různými formami ohrožení dětí a rodin (ohrožení dětí v kyberprostoru, domácí a genderově podmíněné násilí atd.).

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Částečně plněno**

Výbor vítá aktualizováno Metodické opatření „Postup praktických lékařů pro děti a dorost při podezření na týrané, zneužívané a zanedbávané dítě.

Výbor doporučuje MZd informovat Výbor strategických a koncepčních materiálech, v kterých byla problematika domácího a genderově podmíněného násilí v roce 2022 specificky zohledněna.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Oblast č. 2: Ochrana a podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím (včetně dětí)

Opatření č. 09: **Zajistit dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím**

Gestor: **MPSV ve spolupráci s kraji, MMR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Finanční podpora specializovaných utajených bezpečných azylových domů pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím (a zajištění zohledňování specifických potřeb některých skupin osob – např. senioři a seniorky či osoby se zdravotním postižením)	a) Finanční alokace vyčleněná na podporu těchto služeb b) Počet podpořených projektů	31. 12. 2022 MPSV ve spolupráci s kraji
Finanční podpora specializovaných krizových lůžek pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím (včetně krizových lůžek pro seniory a seniorky a další zranitelné osoby ohrožené tímto násilím)	a) Finanční alokace vyčleněná na podporu těchto služeb b) Počet podpořených projektů	31. 12. 2022 MPSV ve spolupráci s kraji
Podpora telefonické krizové pomoci obětem sexuálního násilí	Existence monitorovacího mechanismu s cílem vyhodnocení, zda stávající stav reflektuje potřebnost specifické podpory těchto služeb	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MPSV
Podpora dostupnosti bezpečného bydlení pro všechny osoby ohrožené domácím násilím (bez ohledu na věk, pohlaví, počet dětí, ad.) např. prostřednictvím dostupného bydlení, startovacích bytů s regulovaným nájmem či jinou formou „sociálního“ bydlení	Počet a kapacita ubytování pro osoby ohrožené domácím násilím prostřednictvím dostupného bydlení, startovacích bytů či jinou formou „sociálního“ bydlení v jednotlivých letech	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MMR
Vyhodnocení stávajícího financování specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a jednotlivých druhů těchto služeb v návaznosti na výstupy Analýzy specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím v ČR. ³⁶	Zveřejnění zprávy obsahující vyhodnocení stávajícího financování vč. alokace vyčleněné na podporu jednotlivých druhů specializovaných sociálních služeb	31. 12. 2021 MPSV
Podpora krajské dostupnosti a předvídatelného financování specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově	a) Finanční alokace vyčleněná na podporu jednotlivých druhů	31. 12. 2022

³⁶ Nový výstup opatření na základě Aktualizace Akčního plánu schválené usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729. Blíže viz: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akcniho_planu_DGPN.pdf>.

podmíněným násilím (např. prostřednictvím víceletého financování a dlouhodobých smluv o spolupráci). ³⁷	specializovaných sociálních služeb b) Způsob zahrnutí dlouhodobější finanční podpory specializovaných služeb	MPSV ve spolupráci s kraji
Podpora využívání Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí jako doporučeného modelu kvality pro danou cílovou skupinu. ³⁸	a) Zajištěná možnost pilotního ověření Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci OP Zaměstnanost+ b) Metodická podpora při využívání standardů ze strany sociálních služeb pracujících s cílovou skupinou obětí domácího a genderově podmíněného násilí	31. 12. 2021 MPSV ve spolupráci s ÚV ČR

Informace o plnění MPSV:

Řídící orgán OPZ+ na základě zadání věcně příslušného útvaru MPSV (odbor 22) zahrnul do výzvy vyhlášené v prioritě 2 Sociální začleňování OPZ+ aktivity zaměřené na podporu služeb pro osoby ohrožené násilím.

Jedná se o výzvu č. 03_22_043 Podpora sociálního začleňování cílových skupin (1), která byla vyhlášena dne 7.12.2022 s termínem pro podávání žádostí o podporu do 8.3.2023.

Výzva zahrnuje také aktivity zaměřené na zavádění a pilotní ověření (včetně jeho vyhodnocení) druhových Standardů specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí.

Bližší informace k výzvě lze získat na www.esfcr.cz.

MPSV i v roce 2022 administrovalo Program na podporu poskytování sociálních služeb financovaný z kapitoly 313 státního rozpočtu pro kraje a pro celostátní/nadregionální služby. Tato podpora se týkala i služeb azylových domů.

- Tato podpora zahrnovala rovněž služby zaměřené na cílovou skupinu osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím.

- Byly podpořeny i služby poskytující telefonickou krizovou pomoc.

Pokud jde o přesnou výši, za rok 2022 nejsou dosud údaje k dispozici.

Existence monitorovacího mechanismu s cílem vyhodnocení, zda stávající stav reflektuje potřebnost specifické podpory těchto služeb

³⁷ Ibid

³⁸ Ibid.

Informace o uživatelích služeb jsou každoročně zaznamenávány v rámci systému výkaznictví sociálních služeb, kam informace doplňují poskytovatelé soc. služeb. Kromě toho kraje shromažďují často detailnější informace o službách a uživatelích služeb na svém území.

V minulém roce MPSV byly finančně podpořeny i služby krizové pomoci, nicméně zvláštní studie k potřebnosti těchto služeb nebyla vypracována, v současné době však dochází k přehodnocování kritérií „vstupu“ do programu podpory nadregionálních/celostátních služeb, kde bude ve spolupráci s kraji blíže zjišťováno, jak lze dále tyto služby podporovat.

Za MPSV splněno částečně.

Zveřejnění zprávy obsahující vyhodnocení stávajícího financování vč. alokace vyčleněné na podporu jednotlivých druhů specializovaných sociálních služeb

MPSV nezveřejňuje zvláštní zprávu o vyhodnocení financování soc. služeb, nicméně pro své potřeby nebo potřeby dalších subjektů vypracovává různé analytické i koncepční materiály, které pojednávají nebo souvisejí s financováním soc. služeb. Konkrétní data za rok 2022 dosud nejsou k dispozici.

Za MPSV splněno částečně.

b) Způsob zahrnutí dlouhodobější finanční podpory specializovaných služeb

Dlouhodobá podpora nejen specializovaných, ale všech sociálních služeb, které splní dané podmínky, se každoročně realizuje prostřednictvím dotačních řízení MPSV. Model víceletého financování dosud nebyl ani na politické rovině prosazen.

Za MPSV splněno částečně

b) Metodická podpora při využívání standardů ze strany sociálních služeb pracujících s cílovou skupinou obětí domácího a genderově podmíněného násilí

Informace o plnění MMR:

K naplnění opatření „Zajistit dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím“ slouží program MMR „Podpora bydlení“, resp. podprogram „Podporované byty“. Tento podprogram podporuje vznik Pečovatelských bytů nebo bytů v Komunitním domě seniorů, tj. podporovaných bytů, sloužících k poskytování sociálního bydlení pro osoby v ekonomicky neaktivním věku (seniory 60+) a pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace (věk, zdravotní stav nebo sociální okolnosti jejich života). V roce 2022 byla ukončena výstavba 233 podporovaných bytů, z toho pečovatelských 156 a 77 bytů vzniklo v nově vybudovaných Komunitních domech pro seniory. Indikátor je vyjádřen v podobě počtu nových „sociálních bytů“, které je možné využít i pro bezpečné bydlení pro osoby ohrožené domácím násilím.

Doplnění: z naší evidence nelze podrobněji zjistit počet ubytovaných osob ohrožených domácím násilím, evidujeme pouze celkovou obsazenost bytu osobami z cílové skupiny, proto je zvolen indikátor počet nových podporovaných (sociálních) bytů, které mohou být k dispozici i těmto osobám.

Čísla za IROP:

Celkem je v IROP 2021 – 2027 na sociální bydlení k dispozici 2,7 mld. Kč z EFRR (z toho 360 mil. Kč je určeno pro nástroj ITI).

Již byly vyhlášeny první výzvy za celkem polovinu individuální alokace (cca 1,2 mld. Kč z EFRR) – výzvy č. 25 a 26; výzvy jsou otevřeny do srpna 2023 nebo do vyčerpání prostředků.

Rovněž byla již vyhlášena výzva na sociální bydlení ITI (360 mil. Kč z EFRR) – tato výzva je stejně jako jiné výzvy ITI otevřena do konce roku 2027; prostředky jsou alokované ve strategiích ITI.

Mezi cílovými skupinami ve výzvách IROP jsou i osoby ohrožené domácím násilím.

V září 2023 by mělo být vyhlášeno 2. kolo výzev na sociální bydlení, opět za 1,2 mld. Kč z EFRR.

MMR ve spolupráci s MPSV pracuje na přípravě zákona o podpoře v bydlení, který by měl nabízet snadnější přístup k dostupnému bydlení a další specializované podpory pro osoby v bytové nouzi vč. obětí domácího násilí. MMR navrhuje, aby oběti domácího násilí byly prioritní skupinou podpory v tomto zákoně. Dle LPP by měl být zákon schválen vládou koncem 2023 a účinný od 2025.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Splněno částečně**

Výbor vítá finanční podporu specializovaných utajených azylových domů pro oběti domácího násilí v rámci Programu na podporu poskytování sociálních služeb.

Výbor doporučuje MPSV informovat o finanční alokaci a počtu podpořených projektů v roce 2022 dle indikátoru projektu co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat o finanční podpoře specializovaných krizových lůžek pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí vč. finanční alokace a počtu podpořených projektů.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV ve spolupráci s kraji a prostřednictvím výkaznictví vyhodnotit stávající stav podpory telefonické pomoci obětem, včetně toho, zda tento stávající stav reflektuje potřebnost specifické podpory těchto služeb a informovat o vyhodnocení Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MMR vytvořit mechanismus cílené podpory bydlení pro cílovou skupinu obětí domácího a genderově podmíněného násilí a systém monitoringu podpory této cílové skupiny v rámci stávajících výzev.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV provést vyhodnocení stávajícího financování specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a jednotlivých druhů těchto služeb v návaznosti na výstupy Analýzy specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím v ČR co nejdříve a informovat o jeho výstupech Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 6: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat o finanční alokaci vyčleněné na podporu jednotlivých druhů specializovaných sociálních služeb a způsobu zahrnutí dlouhodobější finanční podpory specializovaných služeb co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 7: **Splněno částečně**

Výbor vítá zahrnutí aktivity zaměřené na pilotní ověření standardů v rámci OPZ+

Výbor doporučuje zahrnout možnost pilotního ověření Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí i v rámci budoucích výzev OP Zaměstnanost+.

Výbor doporučuje MPSV zajistit ve spolupráci s Výborem metodickou podporu při využívání standardů ze strany sociálních služeb pracujících s cílovou skupinou oběti domácího a genderově podmíněného násilí.

Opatření č. 10: Minimalizovat dobu, po kterou děti vyrůstají v rodině ohrožené násilím v rodině a podporovat služby zaměřené na zastavení násilí v rodině, kde vyrůstají děti, a vyrovnání se s násilím v rodině

Gestor: MPSV ve spolupráci s ÚV ČR

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Určený jednotný validizovaný nástroj pro včasnou identifikaci dítěte ohroženým násilím v rodině, identifikaci rizik a vhodné intervence pro pracovníky OSPOD a organizace v rámci pověření SPOD (ve spolupráci s Výborem)	Určený vhodný a jednotný nástroj	31. 12. 2020 MPSV ve spolupráci s ÚV ČR
Podpora dostupnosti sítě služeb odborné pomoci pro děti v návaznosti na detekci násilí v rodině spadajících do oblasti SPOD	a) Podpora služeb v rámci dotačního programu Rodina b) Počet podpořených organizací vč. finanční alokace c) Počet rodin a dětí, kterým byla poskytnuta odborná pomoc	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MPSV
Podpora dostupnosti specializované krizové pomoci pro děti ohrožené násilím v rodině podle § 60 zákona o sociálních službách na krajské úrovni	a) Prioritizace služby v rámci dotačního programu MPSV pro poskytovatele sociálních služeb b) Počet podpořených organizací vč. finanční alokace c) Existence monitorovacího mechanismu k zjištění počtu dětí, kterým byla z důvodu domácího násilí poskytnuta odborná pomoc	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MPSV ve spolupráci s kraji

Informace o plnění MPSV:

Pro pracovníky OSPOD je k dispozici Karta KID – pomůcka pro včasnou identifikaci ohroženého dítěte jako vhodný validizovaný nástroj.

Odbor 25 MPSV realizuje každým rokem národní dotační titul (dále jen „NDT“) Rodina. Cílem tohoto programu je podpora služeb pro rodinu preventivního a podpůrného charakteru. Tyto služby by měly posilovat rodičovské kompetence, zkvalitňovat rodinné vztahy, podporovat rodiny v péči o děti, jejich výchově a při harmonizaci práce a rodiny, a napomáhat při předcházení a řešení krizových situací v rodině, včetně domácího násilí, týrání a zneužívání dětí. Cílem je poskytnout komplexní pomoc rodině jako celku (tj. širší rodině včetně dětí a prarodičů). Celkově bylo v NDT Rodina v roce 2022 podpořeno 286 projektů, celková alokace uvedeného dotačního titulu činila cca 141 mil. Kč. Podpořené projekty se věnovaly celé škále témat. V dotační oblasti, která se věnuje práci s dětmi a rodinami v oblasti SPOD, bylo podpořeno 91 projektů v celkové částce cca 56 mil. Kč, z toho bylo celkově 5 projektů, které se věnovaly přímo domácímu násilí a dosáhly na podporu v částce 4 697 278 Kč. Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR jsou reflektovány v Metodice dotačního titulu, rovněž hodnotitelé jsou o standardech poučeni. NDT Rodina nevede konkrétní evidenci počtu rodin a dětí, kterým byla poskytnuta odborná pomoc, ale pouze vede evidenci podpořených projektů (286).

MPSV i v roce 2022 zadministrovalo Program na podporu poskytování sociálních služeb financovaný z kapitoly 313 státního rozpočtu pro kraje a pro celostátní/ nadregionální služby. Finanční podpora se týkala i služeb pro danou cílovou skupinu. Pokud jde o přesnou výši, za rok 2022 nejsou dosud údaje k dispozici.

Existence monitorovacího mechanismu k zjištění počtu dětí, kterým byla z důvodu domácího násilí poskytnuta odborná pomoc

Informace o uživatelích služeb jsou každoročně zaznamenávány v rámci systému výkaznictví sociálních služeb, kam informace doplňují poskytovatelé soc. služeb. Kromě toho kraje shromažďují často detailnější informace o službách a uživatelích služeb na svém území, a to jak např. formou benchmarkingů, tak i dalšími typy zjišťování.

Za MPSV plněno v rámci výkaznictví.

Tajemnice Národní rady pro duševní zdraví, Mgr. Ivana Svobodová, k tomuto opatření za rezort MZ uvádí následující:

Doplňující informace o plnění MZd:

Pracovní skupina se shodla, že namísto vytvoření samostatného jednotného nástroje pro identifikaci dětí ohrožených násilím v rodině pro všechny relevantní profese, bude obdobný nástroj zahrnut v rámci obecných indikátorů pro včasnou identifikaci dětí v psychosociálním ohrožení, který je součástí opatření Národního akčního plánu pro duševní zdraví 2020 - 2030 v gesci MŠMT, MZd a MPSV s termínem plnění do konce roku 2021. Návrh standardů práce pro programy dětství bez násilí byl představen jednání Pracovní skupiny dne 24. února 2021. Na základě těchto standardů budou dopracovány obecné standardy pro profese v prvním kontaktu s dětmi ohroženými násilím v rodině.

Rezortu MZ se týká i KID karta, kterou rovněž řeší ve spolupráci s dalšími rezorty – viz <https://cosiv.cz/cs/2022/05/02/karta-kid-pomuze-vcas-rozpoznat-ohrozene-dite/>.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MPSV vytvořit jednotný a vhodný nástroj specificky zaměřený na identifikaci dětí ohrožených násilím v rodině co nejdříve a zahrnout do jeho příprav Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o počtu podpořených organizací vč. finanční alokace v rámci podpory služeb odborné pomoci pro děti v návaznosti na detekci násilí v rodině spadajících do oblasti SPOD v dotačním programu Rodina včetně počtu rodin a dětí, kterým byla poskytnuta odborná pomoc (dle indikátorů výstupu).

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o prioritizaci specializované krizové pomoci pro děti ohrožené násilím v rodině v rámci dotačního programu MPSV pro poskytovatele sociálních služeb, počtu podpořených organizací vč. finanční alokace a počtu dětí, kterým byla z důvodu domácího násilí poskytnuta odborná pomoc (dle indikátorů výstupu).

Opatření č. 11: **Aktualizovat stávající, případně vytvořit novou metodickou podporu pro profese, které přicházejí do kontaktu s dětmi ohroženými násilím v rodině**

Gestor: **MPSV, MV, MZd, MŠMT**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Aktualizovaný metodický pokyn č. 3/2010 upravující postup pracovníků a pracovníc OSPOD určující max. lhůtu do kdy kontaktovat dítě ohrožené domácím násilím a obsahující informace o vhodných nástrojích a doporučené standardy práce s dětmi ohroženými násilím v rodině (ve spolupráci s Výborem)	Aktualizovaný metodický pokyn	31. 12. 2021 MPSV
Vytvořený vzdělávací program a metodická podpora pro pořádkovou a kriminální policii zaměřená na rozvoj kompetencí policistů a policistek při práci s dětmi a rodinami zasaženými domácím násilím (včetně vyhodnocování situace a mapování rizik), obsahující informace o vhodných nástrojích, doporučených postupech všech aktérů v zájmu dítěte a standardy práce s dětmi ohroženými násilím v rodině (ve spolupráci s Výborem)	a) Vytvořený vzdělávací program b) Vytvořená metodická podpora	31. 12. 2021 MV
Aktualizované metodické opatření k postupu praktických lékařů a lékařek pro děti a dorost při podezření ze syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte zahrnující způsoby, jak zacházet s dětmi ohroženými násilím v rodině a obsahující informace o vhodných nástrojích, doporučených postupech všech aktérů v zájmu dítěte a standardy práce s dětmi ohroženými násilím v rodině (ve spolupráci s Výborem)	Aktualizované metodické opatření	31. 12. 2021 ÚV ČR, MZd
Aktualizované metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských	Aktualizované metodické doporučení	31. 12. 2021 MŠMT

zařízeních zahrnující způsoby, jak zacházet s dětmi ohroženými násilím v rodině a obsahující informace o vhodných nástrojích, doporučených postupech všech aktérů v zájmu dítěte a standardy práce s dětmi ohroženými násilím v rodině (ve spolupráci s Výborem)		
--	--	--

Informace o plnění MPSV:

MPSV zpracovalo v roce 2021 metodickou informaci pro OSPOD k poskytování sociálně-právní ochrany dětem ohroženým situací domácího násilí. Metodická informace bude publikována v rámci sady metodických materiálů v roce 2023 spolu s metodikou Domácí násilí.

Informace o plnění MV:

a) Vytvořený vzdělávací program.

Základní odborná příprava pro příslušníky Policie ČR zařazené ve službě SKPV.

SKPV – profesní specializace odhalování.

SKPV – profesní specializace vyšetřování.

Dozorčí služba a zpracovatel služby pořádkové policie.

Kurz pro vedoucí a zástupce vedoucích základních výkonných organizačních článků služby pořádkové policie.

Výslech osoby mladší 18 let a zvláště zranitelné oběti.

Dítě v trestním řízení.

b) Vytvořená metodická podpora.

Oběti trestných činů a domácí násilí – školitel.

Informace o plnění ÚV ČR:

Výbor schválil Minimální multioborové standardy pro práci s dětskými oběťmi násilí v rodině na svém jednání dne 9. prosince 2021. Standardy jsou dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/vybor-pro-prevenci-domaciho-nasili-a-nasili-na-zenach-schvalil-minimalni-multioborove-standardy-pro-praci-s-detskymi-obetmi-nasili-v-rodine-192883/>.

Informace o plnění MZd:

V roce 2022 bylo vydáno, resp. aktualizováno metodické opatření „Postup praktických lékařů pro děti a dorost při podezření na týrané, zneužívané a zanedbávané dítě (syndrom CAN)“, dostupné na webové adrese: https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2022/09/Vestnik-MZ_10-2022.pdf.

Informace o plnění MŠMT:

S aktualizací se počítá v roce 2023.

V roce 2022 začalo MŠMT spolupracovat s Nadací Sirius na projektu Děkujeme, že si všímáte. Cílem projektu je zvýšit schopnost pedagogů rozpoznat děti ohrožené týráním, zneužíváním a zanedbáváním a podpořit jejich motivaci a kompetence v této oblasti, především v realizaci oznamovací povinnosti. Hlavním produktem bude metodický materiál – praktická příručka (doporučení pro praxi) pro pedagogické pracovníky základních a mateřských škol k problematice týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. V rámci příprav materiálu probíhá i výzkumná sonda potřeb škol a řešerše stávajících metodických materiálů pro školy. V odborném týmu spolupracují zástupci MŠMT, MPSV, MV ČR, NPI ČR, ČŠI ČR, a NNO (např. Centrum LOCIKA, Dětské krizové centrum, organizace ROSA – centrum pro ženy, Národní institut pro děti a rodinu). Materiál navazuje na metodický materiál pro pediatrii. Při přípravě materiálu budou zohledněny již existující podklady a zdroje.

V roce 2022 vznikla karta KID, na které spolupracovali i pracovníci MŠMT. Karta pomáhá včas identifikovat ve třídách dětí ohrožené špatným zacházením, včetně domácího násilí. Karta byla distribuována krajským školským koordinátorům prevence, metodikům prevence v PPP a školním metodikům prevence a je propagovaná na stránkách MŠMT a ČŠI.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: Nesplněno

Výbor doporučuje MPSV ve spolupráci s Výborem aktualizovat metodický pokyn č. 3/2010 upravujícího postup pracovníků a pracovník OSPOD tak, aby obsahoval max. lhůtu do kdy kontaktovat dítě ohrožené domácím násilím a zahrnoval informace o vhodných nástrojích a doporučené standardy práce s dětmi ohroženými násilím v rodině a zapojit do těchto příprav Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: Splněno částečně

Výbor vítá zpracování metodiky Identifikace obětí trestných činů a doporučuje MV představit metodiku na jednom z příštích jednání Výboru.

Výbor doporučuje MV vytvořit specifický vzdělávací program pro pořádkovou a kriminální policii zaměřený na rozvoj kompetencí policistů a policistek při práci s dětmi a rodinami zasaženými domácím násilím (včetně vyhodnocování situace a mapování rizik) co nejdříve a zapojit do jeho příprav Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: Splněno

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: Nesplněno

Výbor doporučuje MŠMT aktualizovat metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních co nejdříve a zapojit do příprav jeho aktualizace Výbor.

Opatření č. 12: Připravit podklady k pilotnímu projektu specializované služby pro oběti sexuálního násilí

Gestor: ÚV ČR ve spolupráci s MZd, MPSV, MV, MSp, MŠMT

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Vyhodnocené fungování pilotního projektu specializované služby pro oběti sexuálního násilí.	Zveřejněná informace o výstupech vyhodnocení	31. 12. 2022 ÚV ČR
Podpora vzniku a rozšíření center pro oběti sexuálního násilí zohledněna v rámci přípravy navazujícího Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí	Navazující Akční plán zahrnující opatření na podporu vzniku a rozšíření center	31. 12. 2022 ÚV ČR

Informace o plnění ÚV ČR:

Podpora vzniku komplexních center pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí byla zahrnuta v rámci výzvy Norských fondů „HROVA3 - Podpora specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí“, kterou MF ve spolupráci s ÚV ČR vyhlásilo dne 25. listopadu 2020.“ V rámci výzvy bylo podpořeno celkem 5 komplexních center pro oběti

domácího a genderově podmíněného násilí včetně projektu organizace proFem „Centrum pro oběti sexuálního násilí“. V roce 2022 v rámci projektu proFem probíhala metodická příprava nově poskytovaných služeb, příprava pro rekonstrukci prostor na Praze 6 (vybráno architektonické studio, finalizace projektové dokumentace), přenos know-how z Norska (partnerská organizace DIXI a krizového centra ve Fredrigstadu). Rekonstrukce prostor pro centrum byla zahájena v březnu 2023. Ke spuštění provozu centra tedy dojde až v průběhu roku 2023.

Podpora vzniku a rozšíření center pro oběti sexuálního násilí byla zahrnuta v návrhu Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023-2026 prostřednictvím opatření č. 9: „Podpora rozvoje specializovaných služeb pro oběti sexuálního násilí, zvyšování jejich kvality a zajištění komplexity jejich poskytování“. Návrh Akčního plánu byl schválen Výborem pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách dne 16. března 2023.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Splněno částečně**

Výbor doporučuje ÚV ČR vyhodnotit fungování pilotního projektu specializované služby pro oběti sexuálního násilí, jakmile to bude z hlediska provozu služby možné.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Splněno**

Opatření č. 13: **Zohledňovat specifické potřeby obětí domácího a genderově podmíněného násilí v rámci reformy péče o duševní zdraví**

Gestor: **MZd**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
V rámci implementace reformy duševního zdraví jsou při pilotních projektech nových služeb reflektovány potřeby zohledňující oběti domácího a genderově podmíněného násilí (ve spolupráci s Výborem)	Přizvání zástupců a zástupkyň Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách do Pracovní skupiny MZd k reformě péče o duševní zdraví	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MZd, MPSV ve spolupráci s ÚV ČR

Informace o plnění MZd:

V projektu Deinstitutionalizace služeb pro duševně nemocné byl vytvořen spot „Co skrývá úsměv“, který upozorňuje na potřebu všimnout si duševního zdraví a pohody dětí (viz <https://www.mzcr.cz/ministerstvo-zdravotnictvi-pripravilo-informativni-video-co-skriva-usmev-na-tema-detske-dusevni-zdravi/>). Stále se řeší jeho další šíření mezi odbornou i laickou veřejností.

Centra duševního zdraví (CDZ) se jako nové multidisciplinární služby věnují různým cílovým skupinám – lidem se závažným duševním onemocněním, dětem a adolescentům, seniorům, lidem s adiktologickými problémy i lidem s nařízenou ústavní výchovou. Jejich práce s klientem/pacientem je jen po vymezenou dobu, zpravidla do stabilizace jejich stavu a nastavení řešení jejich komplexních problémů i díky dalším službám dostupným v komunitě. Ve všech těchto centrech je jejich součástí i poskytování krizové intervence svým klientům/pacientům. Zároveň byla všem CDZ skrze Alianci CDZ rozeslána KID karta pro identifikaci ohroženého dítěte. Týmy pro děti už ze své podstaty řeší také stavy dětí s významnými psychickými obtížemi a klinickými symptomy, které mohou být důsledkem násilného chování. Díky multidisciplinárnímu přístupu je pak snazší rozpoznat příčinu

problémů a řešit nejen následek násilného chování, ale i samotnou příčinu. U týmů zaměřených na osoby v ochranném léčení se zaměřují pracovníci na léčení duševní poruchy, kterou člověk trpí a jež přispěla k tomu, že spáchal trestný čin, dále vytvoření náhledu pachatele na jeho poruchu, resocializace a zařazení do běžného života. Důležitým aspektem výkonu OL je prevence opakování trestného činu vyvolaného duševní poruchou, a případná izolace pacienta/klienta v případě, že je s ohledem na svůj zdravotní stav společensky nebezpečný, a tím přispívá k zajištění ochrany veřejnosti. Toto se může týkat i osob, které se dopouštějí násilí na blízké osobě. Preventivní funkci mají i metody práce, které jsou šířené díky projektu Národního ústavu pro duševní zdraví – [Parafilik](#), pomáhající lidem s neobvyklou sexuální preferencí.

Projekty Ministerstva zdravotnictví byly ukončeny na podzim roku 2022, systém pro pokračování těchto služeb je nastaven a bude řešen jejich další rozvoj.

Informace o plnění MPSV:

MPSV neposkytlo informace o plnění opatření.

Informace o plnění ÚV ČR:

Zástupci a zástupkyně ÚV ČR a Výboru nebyli ani během uplynulého roku pozváni na setkání Pracovní skupiny k reformě péče o duševní zdraví ani na jiné jednání k zohlednění potřeb obětí domácího a genderově podmíněného násilí v rámci reformy péče o duševní zdraví. Plnění opatření Národního akčního plánu duševního zdraví 2020-2030 směřujícího k přípravě sítě center krizové pomoci mj. pro oběti domácího a sexuálního násilí a zajištění její návaznosti na síť sociálních služeb pro oběti těchto forem násilí tedy nebylo s ÚV ČR ani Výborem diskutováno.

Stanovisko Výboru: **Neplněno**

Výbor konstatuje, že v roce 2022 neproběhlo žádné jednání MZd k zohlednění problematiky domácího a genderově podmíněného násilí v rámci reformy duševního zdraví za účasti zástupců a zástupkyň Výboru.

Výbor doporučuje MZd zintenzivnit spolupráci s Výborem na implementaci opatření 4.3.1 Národního akčního plánu duševního zdraví 2020-2030: „Posílit krizová centra a služby, zejména na pomoc obětem násilí, traumatu a prevence sebevražd“ a realizovat jednání Pracovní skupiny MZd k této problematice za účasti zástupců a zástupkyň MPSV a Výboru co nejdříve.

Opatření č. 14: Zvýšit bezpečí a ochranu osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím prostřednictvím vyhodnocování rizik a potřeb osob ohrožených a přístupu založeného na identifikaci potřeb osob ohrožených

Gestor: **ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Analýza existujících nástrojů k identifikaci a vyhodnocování rizik a potřeb osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím pro profese, které přicházejí do styku s osobami ohroženými tímto násilím a jejich dětmi	Zveřejněná analýza	31. 12. 2021 ÚV ČR
Doporučené vhodné nástroje k identifikaci a vyhodnocování rizik a potřeb osob	Informace o doporučených vhodných nástrojích	31. 12. 2021

ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím pro profese, které přicházejí do styku s osobami ohroženými tímto násilím.		ÚV ČR
--	--	-------

Informace o plnění ÚV ČR:

Realizace Analýzy existujících nástrojů k identifikaci a vyhodnocování rizik a potřeb osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím pro profese, které přicházejí do styku s osobami ohroženými tímto násilím a jejich dětmi probíhala v průběhu roku 2022. Aktuálně probíhají revize analýzy. Součástí analýzy jsou i doporučené vhodné nástroje k identifikaci a vyhodnocování rizik a potřeb osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím pro profese, které přicházejí do styku s osobami ohroženými tímto násilím.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Splněno částečně**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Splněno částečně**

Výbor doporučuje ÚV ČR dokončit a zveřejnit analýzu existujících nástrojů k identifikaci a vyhodnocování rizik a potřeb osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím včetně doporučených vhodných nástrojů k identifikaci a vyhodnocování rizik a potřeb osob ohrožených pro profese, které s nimi přicházejí nejčastěji do styku, co nejdříve a představit ji na jednom z příštích jednání Výboru.

Opatření č. 15: Zajistit financování a nepřetržitý provoz bezplatné telefonické pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí

Gestor: **MV**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Nepřetržitý provoz stávající bezplatné linky pomoci obětem kriminality a domácího násilí	Zajištěný provoz a financování stávající linky	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MV

Informace o plnění MV:

Dlouhodobě funguje dotační program pro NNO provozující krizové linky. Alokovaná částka ve výši 1.880.000 Kč ročně je určena na financování telekomunikačních služeb a poplatků provozovatelů evropských krizových a asistenčních linek v ČR. Cílem tohoto dotačního programu je zabezpečit bezplatné volání dětí v krizi, rodičů a příbuzných, kteří pohřešují své dítě či řeší rodičovské a jiné konflikty a problémy spjaté s rodinou a obětí trestných činů a domácího násilí na zmíněné krizové linky.

V roce 2022 byly Krizové a asistenční linky v ČR podpořeny částkou 1.930.000 Kč a byly využívány (hovory, e-maily, chaty, kontakty) následovně:

- Linka 116 111 (Linka bezpečí) měla přibližně 100.000 klientů.
- Linka 116 000 (Linka pro rodinu a školu) měla přibližně 3 000 klientů.
- Linka 116 006 (Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí) měla přibližně 6.900 klientů.

Dne 10. srpna 2022 byla vyhlášena mimořádná Výzva k podání žádosti o poskytnutí dotace v dotačním programu Zvládnutí dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na

Ukrajinu prostřednictvím nestátních neziskových organizací provozujících evropské krizové či asistenční linky 116 XXX v České republice na rok 2022. Účelem dotace bylo zajištění řešení dopadů bezpečnostní situace související s invazí Ruské federace na Ukrajinu prostřednictvím evropských krizových či asistenčních linek v ČR pro jejich koncové uživatele. Jedná se o jednoznačnou garanci státu pro osoby v obtížných životních situacích, tedy pro všechny osoby v souvislosti s uprchlickou vlnou způsobenou Ruskou invazí na Ukrajinu, za podmínky, že nejsou hrazeny z jiného dotačního programu. Podpořeny byly dvě krizové linky 116 000 a 116 123 (Linka první psychické pomoci) v celkové výši 985.176 Kč.

Stanovisko Výboru: **Plněno**

Výbor doporučuje MV nadále podporovat nepřetržitý provoz stávající bezplatné linky pomoci obětem kriminality a domácího násilí a rozšiřovat tuto podporu.

Opatření č. 16: **Posilovat kapacity intervenčních center v oblasti domácího násilí prostřednictvím Norských fondů**

Gestor: **MF ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Výzva zaměřená na posilování interdisciplinární spolupráce prostřednictvím zvyšování kapacit intervenčních center	a) Vyhlášení výzvy na podporu interdisciplinární spolupráce b) Počet podpořených projektů a jejich rozpočet (v letech 2020 – 2022)	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MF ve spolupráci s ÚV ČR

Informace o plnění MF:

Ministerstvo financí (MF) ve spolupráci s Úřadem vlády ČR (ÚV ČR) vyhlásilo dne 18. ledna 2022 otevřenou výzvu „HRMGSC – Podpora mezioborové spolupráce v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí“ k předkládání žádostí o grant v rámci programu Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí podpořeného z Norských fondů 2014-2021. Cílem MF v roli Zprostředkovatele programu a ÚV ČR v roli odborného garanta programu bylo zlepšení pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím podpory budování kapacit organizací působících v oblasti pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí pro zefektivnění mezioborové spolupráce a koordinace v této oblasti na regionální úrovni.

Do uzávěrky výzvy dne 12. dubna 2022 obdrželo MF 9 žádostí o grant. Původní alokace výzvy ve výši 26 500 000 CZK nebyla zcela využita z důvodu nesplnění kritérií pro udělení grantu v případě některých z žadatelů. Nevyužité finanční prostředky byly realokovány do výzvy HRMGSC – viz. opatření č. 3. MF podpořilo grantem celkem 4 projekty v celkové výši 13 393 182 CZK.

Všem úspěšným žadatelům bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace a podpořené projekty jsou nyní ve fázi realizace s nejzazším termínem ukončení do 30. dubna 2024.

Konečný seznam podpořených projektů je k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/aktuality/2022/vysledky-vyzvy-posilovani-kapacit-interv-4063>.

Základní informace o každém z podpořených projektů včetně přidělené výše grantu jsou k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/schvalene-projekty>.

Stanovisko Výboru: **Plněno**

Opatření č. 17: **Podporovat dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím prostřednictvím Norských fondů**

Gestor: **MF ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Výzva zaměřená na podporu dostupnosti specializovaných služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím (vč. utajených azylových domů) zohledňující postavení a specifické potřeby osob čelících vícečetné diskriminaci	a) Vyhlášení výzvy na podporu dostupnosti specializovaných sociálních služeb (vč. utajených azylových domů) b) Počet podpořených projektů a jejich rozpočet (v letech 2020 – 2022)	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MF ve spolupráci s ÚV ČR

Informace o plnění MF:

Ministerstvo financí (MF) ve spolupráci s Úřadem vlády ČR (ÚV ČR) vyhlásilo dne 25. listopadu 2020 otevřenou výzvu „HROVA3 – Podpora specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí“ k předkládání žádostí o grant v rámci programu Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí podpořené z Norských fondů 2014-2021. Cílem MF v roli Zprostředkovatele programu a ÚV ČR v roli odborného garanta programu bylo zlepšení pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím podpory zřizování center pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí a zavádění inovačních opatření ze strany poskytovatelů specializovaných služeb pro oběti. MF a ÚV ČR touto cestou reaguje na dlouhodobý nedostatek specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí a omezenou dostupnost specializovaných služeb (ambulantních, pobytových, krizových a terénních) pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.

Do uzávěrky výzvy dne 15. března 2021 obdrželo MF 15 žádostí o grant. Na výzvu bylo v rámci programu Lidská práva alokováno 51 581 481 CZK. MF podpořilo grantem celkem 5 projektů, přičemž dostupná alokace byla zcela využita.

Všem úspěšným žadatelům bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace a podpořené projekty jsou nyní ve fázi realizace s nejzazším termínem ukončení do 30. dubna 2024.

Konečný seznam podpořených projektů je k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/aktuality/2021/finalni-vysledky-hrova3--podpora-special-3414>.

Základní informace o každém z podpořených projektů včetně přidělené výše grantu jsou k dispozici zde: <https://www.eeagrants.cz/cs/programy/lidska-prava/schvalene-projekty>.

Stanovisko Výboru: **Plněno**

Oblast č. 3: Zajištění přístupu ke spravedlnosti pro všechny osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím

Opatření č. 18: **Zajistit možnost průběžného vzdělávání justičních čekatelů a čekatelek, soudců a soudkyň a státních zástupců a zástupkyň v tématu rozhodování o svěřeni dítěte do péče a úpravě styků násilného rodiče s dítětem a standardizaci práce soudních znalců a znalkyň v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí**

Gestor: **MSp**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Každoročně vypsána nabídka kurzů Justiční akademie pro justiční čekatele a čekatelky, soudce a soudkyně a státní zástupce a zástupkyně k tématu rozhodování o svěřeni dítěte do péče a úpravě styků násilného rodiče s dítětem	a) Počet vypsanych kurzů b) Počet účastníků a účastnic	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MSp
Návrh dalšího posílení specializace soudních znalců a znalkyň v oboru psychologie a psychiatrie na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí v rámci standardizace jejich činnosti např. prostřednictvím zakotvení odpovídajícího odvětví nebo jeho specializace. ³⁹	Zpracovaný a představený návrh	31. 12. 2022 MSp ve spolupráci s MZd

Informace o plnění MSp:

V roce 2022 se konaly tyto akce.

regionální seminář Násilí v rodině a jeho dopady na dítě

- seminář pořádaný na objednávku soudů, které si seminář vybraly z nabídky Katalogu regionálních vzdělávacích akcí nabízených Justiční akademií v rámci projektu Zlepšení přístupu zranitelných skupin osob ke spravedlnosti
- 2. 2. 2022 pro interdisciplinární tým při Okresním soudu ve Vsetíně (27 účastníků z toho 6 z justice) + 21. 1. 2022 pro Okresní soud v Tachově (11 účastníků z justice)
- lektorka: JUDr. Lucie Hrdá
- seminář pokrývá témata porozumění chování a prožívání dítěte ohroženého domácím násilím, specifika vztahů v rodině, kde dochází k domácímu násilí, vedení rozhovoru s dítětem ohroženým domácím násilím, doporučené postupy při práci s dětmi ohroženými domácím násilím a jejich rodinou, návrhů postupů práce ke stabilizaci rodinné situace, doporučení vhodných odborných služeb pro jednotlivé členy rodiny, možností ochrany dítěte před sekundární viktimizací, výhody multioborové spolupráce v případech dětí ohrožených domácím násilím.

Násilí v rodině – nejnovější vědecké poznatky a přístupy v práci s rodinou ohroženou násilím

- termín a místo konání: 22. 4. 2022, Praha
- prezenční účast: 41 osob z justice
- seminář pokrývá témata porozumění chování a prožívání dítěte ohroženého domácím násilím, specifika vztahů v rodině, kde dochází k domácímu násilí, vedení rozhovoru s dítětem ohroženým domácím násilím, doporučené postupy při práci s dětmi ohroženými domácím násilím a jejich rodinou, návrhů postupů práce ke stabilizaci rodinné situace, doporučení vhodných odborných služeb pro jednotlivé členy rodiny, možností ochrany dítěte před

³⁹ Nový výstup opatření na základě Aktualizace Akčního plánu schválené usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729. Blíže viz: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akcniho_planu_DGPN.pdf

sekundární viktimizací, výhody multioborové spolupráce v případech dětí ohrožených domácím násilím

- lektorky: Bc. Petra Wünschová (zakladatelka a ředitelka Centra Locika), PhDr. Leona Jochmannová (odborná garantka Centra LOCIKA)

6. rodinněprávní symposium JA - Jak pracovat s nekompetentními rodiči

- termín a místo konání: 10. 5. 2022, ONLINE (ZOOM)

- účast: 48 osob

- představení závěrů 6. rodinněprávního symposia JA na téma Jak pracovat s nekompetentními rodiči (vyhrocené rodičovské spory, domácí násilí, návykové látky)

Procedural Safeguards in criminal proceedings in the EU in practice: focus on Children's directive (specialized)

- termín konání: 20. – 21. 10. 2022, Paříž

- účast: 1 soudce z ČR

Certifikovaný online kurz Rady Evropy: Násilí na ženách a domácí násilí (Violence Against Women and Domestic Violence)

Kurz HELP o násilí na ženách a domácím násilí se interaktivním způsobem zabývá klíčovými pojmy, mezinárodním a evropským právním rámcem a judikaturou upravující prevenci a ochranu žen a dívek před násilím, přičemž se zaměřuje zejména na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (Istanbulská úmluva). Kurz dále poskytuje právníkům praktické nástroje pro řešení případů násilí na ženách a domácího násilí s ohledem na lidská práva a přístup zaměřený na oběti. Kurz nabízí podrobný a komplexní učební plán, jehož cílem je zlepšit kvalitu reakce soudů v případech násilí na ženách a podpořit přístup obětí násilí ke spravedlnosti.

Kurz byl přeložen do češtiny a v tutorované podobě spuštěn dne 21. 9. 2022, kdy se konalo úvodní online setkání, na němž byly vysvětleny technické otázky studia (vytvoření účtu v platformě HELP), časový harmonogram kurzu a podmínky, které je nutné plnit pro získání certifikátu. K tématu vystoupila Ana-Maria Telbis (Rada Evropy, Program HELP), advokát JUDr. Daniel Bartoň, LL.M., Ph.D. a advokátka JUDr. Lucie Hrdá, která jako certifikovaná tutorka provází účastníky celým studiem. Cílovou skupinou tohoto kurzu jsou soudci, státní zástupci, čekatelé, asistenti, justiční kandidáti, nicméně kurz může studovat kdokoliv se zájmem o danou problematiku. Do tutorovaného kurzu je přihlášeno 49 účastníků z justice.

K návrhu dalšího posílení specializace soudních znalců a znalkyň v oboru psychologie a psychiatrie na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí v rámci standardizace jejich činnosti např. prostřednictvím zakotvení odpovídajícího odvětví nebo jeho specializace, uvádíme, že po diskuzi s odborníky jsme dospěli k závěru, že v psychiatrických odvětvích specializace nebudou. Obecně to vychází z aktuálního velmi malého množství psychiatrů, resp. jejich nedostatku, a to nejenom v rámci znalecké profese, ale i mezi lékaři jako takovými. S ohledem na to se nejeví jako vhodné, aby bylo dále v rámci znalecké profese tříštěno jejich zaměření. V opačném případě bychom v důsledku toho nemuseli mít žádné znalce psychiatrie. Současně to vychází z koncepce členění celého oboru zdravotnictví, kde po dohodě s odborníky bylo domluveno, že žádné specializace zvoleny nebudou.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno**

Výbor doporučuje MSp nadále pokračovat ve vypisování kurzů v rodinně právní oblasti s důrazem na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí a motivovat soudce a soudkyně k účasti na těchto kurzech.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MSp ve spolupráci Výborem navrhnout alternativní způsob posílení specializace soudních znalců a znalkyň v oboru psychologie a psychiatrie na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí v rámci standardizace jejich činnosti.

Opatření č. 19: Zvýšit informovanost soudců a soudkyň a státních zástupců a zástupkyň o problematice domácího a genderově podmíněného násilí a výstupech v této oblasti

Gestor: **MSp**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Každoročně vypsany kurz Justiční akademie pro soudce a soudkyně k tématu rozhodování soudů v případech znásilnění a dalších forem násilí na ženách	a) Vypsany kurz b) Počet účastníků a účastnic	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MSp
Školení Justiční akademie zaměřené na další prohlubování specializace státních zástupců a zástupkyň na případy domácího a genderově podmíněného násilí	Počet vypsanych školení Justiční akademie a jejich kapacita letů	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MSp

Informace o plnění MSp:

V roce 2022 se konaly tyto akce.

Konference Justiční akademie a České advokátní komory: Domácí násilí v justiční praxi

- termín a místo konání: 13. 1. 2022, Praha
- prezenční účast: 50 osob z justice (+ 51 advokátů)
- akce byla současně přenášena ONLINE (88 sledujících z řad justice + 6 z řad advokátů)
- lektori: JUDr. Tomáš Lichovník, JUDr. Libor Vávra, JUDr. Lucie Hrdá, JUDr. Daniela Kovářová, Mgr. Jana Provazníková, Mgr. Martin Beneš, Mgr. et Mgr. Alicja Ewa Leix, Ph.D., Doc. PhDr. Ludmila Čírtková, CSc., Mgr. Kamila Bobysudová

seminář Domácí násilí – kazuistiky a judikatura

- termín a místo konání: 6. 12., Praha
- prezenční účast: 35 osob z justice
- ze semináře byl pořízen záznam, který je zavěšen ke zhlédnutí v systému ASJA
- lektorky: mjr. Mgr. Andrea Kornetová, MBA, JUDr. Vlasta Langhamerová, Petra Presserová, Martina Houžvová
- část semináře byla věnována postupům při objasňování a vyšetřování případů domácího násilí a kazuistikám, část semináře se zaměřila na praktické aspekty projednávání případů domácího násilí před soudem, a to jednak z hlediska využívání procesních institutů při vedení hlavního líčení, jednak z hlediska aktuální a významné judikatury v dané oblasti. Na závěr semináře vytoupila zástupkyně proFem – centra pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.

seminář Senior jako oběť trestné činnosti

- termín a místo konání: 7. 12., Praha
- prezenční účast: 35 osob z justice
- ze semináře byl pořízen záznam, který je zavěšen ke zhlédnutí v systému ASJA
- lektori: doc. PhDr. Ludmila Čírtková, CSc., Mgr. Aneta Mundok Nitschová, Mgr. Jana Murínová, kpt. Mgr. Vladimír Meloun
- Účastníci semináře byli seznámeni se syndromem EAN (syndrom týraného

a zanedbávaného seniora), se specifiky vyšetřování a dokazování v trestních věcech násilné kriminality páchané na seniorech včetně konkrétních kazuistik, a také se zkušenostmi konzultantky z bezplatné, anonymní a odborné Linky důvěry Senior telefon ŽIVOTa 90.

seminář Psychologie výslechu dospělých I.

- termín a místo konání: 21. – 22. 4., Praha
- prezenční účast: 18 osob z justice
- obsahem semináře je problematika výslechu dospělých – vedení výslechu, stadia výslechu, problematika věrohodnosti výpovědi, osobnost oběti, typologie pachatelů apod.
- lektorka: PhDr. Jindřiška Záhorská (soudní znalkyně, klinická psycholožka)

seminář Psychologie výslechu dospělých II. - specifické výslechové situace

- termín a místo konání: 26. – 27. 5., Praha
- prezenční účast: 22 osob z justice
- obsahem semináře je problematika viktimizace, výslech oběti sexuálního zneužívání, domácího násilí, posttraumatická stresová porucha, psychické a psychotické poruchy, poruchy osobnosti apod.
- lektorka: PhDr. Jindřiška Záhorská (soudní znalkyně, klinická psycholožka)

seminář Znalecké psychologické zkoumání - trestní oblast

- termín a místo konání: 22. – 23. 3., Praha
- prezenční účast: 19 osob z justice
- obsahem seminář je struktura psychologických znaleckých posudků, kompetence znalce psychologa x psychiatra, otázky kladené znalcům, nebezpečnost pachatele sexuálních deliktů, vady psychologických posudků, otázky směřované na znalce při hodnocení pachatele + poškozeného a svědka (jaký má poškozená citový vztah a vazby k obviněnému, popište vývoj a dynamiku partnerského vztahu poškozené a obviněného, jedná se o domácí násilí, určete jeho typ, zda byly u poškozené zjištěny znaky syndromu týrané osoby...)
- součástí semináře je teoretická část propojená kazuistikami, část semináře je věnována rozboru případů účastníků
- lektorka: PhDr. Jindřiška Záhorská (soudní znalkyně, klinická psycholožka)

seminář Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

- termín a místo konání: 17. 2. 2022, Praha + 1. 12. 2022 Kroměříž
- prezenční účast: 47 osob z justice + 28 osob z justice
- únorová akce byla současně přenášena ONLINE (78 sledujících z justice)
- anotace: Vybraná problematika z pohledu státního zástupce, lékaře, soudce (např. sexuální nátlak, znásilnění, pornografie, sexuální násilí v kyberprostoru, zneužívání nadřízeného postavení apod.). Genderová perspektiva. Kazuistika. Oběti sexuálního násilí. Posuzování trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu.
- lektori: MUDr. Vladimír Šupina, JUDr. Tomáš Durdík, JUDr. Lucie Žabková

seminář Kybernásilí a nenávistné projevy na sociálních sítích

- termín a místo konání: 12. 4. 2022, Kroměříž
- prezenční účast: 30 osob z justice
- anotace: Genderově podmíněné kybernásilí (online obtěžování, intimní partnerské násilí, kulturně ospravedlněné násilí, sexuální napadení) a hrozby směřující na uživatele sociálních sítí a internetu – kyberšikana, kybergrooming, sexting, kyberstalking. Výroba a šíření pornografie a dětské pornografie. Nenávistné, extremistické projevy a radikalizace na sociálních sítích i se zaměřením na LGBT komunitu. Kazuistiky.
- lektori: kpt. Bc. Pavel Schweiner, PhDr. JUDr. Štěpán Výborný, Ph.D.

seminář Obchodování s lidmi

- termín a místo konání: 16. 2. 2022, Praha
- prezenční účast: 21 osob z justice

- akce byla současně přenášena ONLINE (57 sledujících z justice)

- anotace: Seminář je věnován aktuální problematice obchodování s lidmi a novým vzorcům jednání v ČR a Evropě (sexuální a pracovní vykořisťování, obchodování s těhotnými ženami za účelem prodeje jejich novorozených dětí, obchodování s lidmi za účelem odběru orgánů nebo lidských tkání, dětské sňatky apod.), aktuální problematika v souvislosti s přílivem uprchlíků, dopad pandemie COVID – 19, dopad moderních komunikačních technologií na způsob obchodování s lidmi - z pohledu státního zástupce, PČR a neziskových organizací, oběti obchodování s lidmi, zásada netrestání, rozhodovací činnost ESLP, ÚS ČR a obecných soudů.

- lektoři: pplk. Mgr. Libor Honeš, JUDr. Jana Zezulová, Ph.D., JUDr. Milan Šimek, Mgr. Markéta Hronková, Mgr. Klára Skřivánková

Certifikovaný online kurz Rady Evropy: Násilí na ženách a domácí násilí (Violence Against Women and Domestic Violence)

Kurz HELP o násilí na ženách a domácím násilí se interaktivním způsobem zabývá klíčovými pojmy, mezinárodním a evropským právním rámcem a judikaturou upravující prevenci a ochranu žen a dívek před násilím, přičemž se zaměřuje zejména na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (Istanbulská úmluva). Kurz dále poskytuje právníkům praktické nástroje pro řešení případů násilí na ženách a domácího násilí s ohledem na lidská práva a přístup zaměřený na oběti. Kurz nabízí podrobný a komplexní učební plán, jehož cílem je zlepšit kvalitu reakce soudů v případech násilí na ženách a podpořit přístup obětí násilí ke spravedlnosti.

Kurz byl přeložen do češtiny a v tutorované podobě spuštěn dne 21. 9. 2022, kdy se konalo úvodní online setkání, na němž byly vysvětleny technické otázky studia (vytvoření účtu v platformě HELP), časový harmonogram kurzu a podmínky, které je nutné plnit pro získání certifikátu. K tématu vystoupila Ana-Maria Telbis (Rada Evropy, Program HELP), advokát JUDr. Daniel Bartoň, LL.M., Ph.D. a advokátka JUDr. Lucie Hrdá, která jako certifikovaná tutorka provází účastníky celým studiem. Cílovou skupinou tohoto kurzu jsou soudci, státní zástupci, čekatelé, asistenti, justiční kandidáti, nicméně kurz může studovat kdokoli se zájmem o danou problematiku. Do tutorovaného kurzu je přihlášeno 49 účastníků z justice.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Opatření č. 20: **Zvýšit informovanost osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím o jejich právech vč. možnosti vymáhat odškodnění a poskytnutí peněžité pomoci**

Gestor: **MV**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Školení pro policisty a policistky zaměřené na způsob jak stručně a jasně informovat osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím o jejich právech a dostupné pomoci (vč. způsobu využívání revidovaných formulářů)	a) Počet školení b) Počet proškolených policistů a policistek	31. 12. 2019 a průběžně v následujících letech MV

Informace o plnění MV:

Problematika informovanosti osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím o jejich právech je standardně součástí školení metodiků a dalších policistů dle pokynu

policejního prezidenta č. 291/2017 (viz informace k plnění opatření č. 01) v oblasti obětí trestných činů.

Informace o plnění v roce 2022:

Počet školení – 73.

Počet proškolených policistů a policistek – 2093.

Stanovisko Výboru: **Plněno**

Výbor vítá proškolení policistů a policistek služby pořádkové policie a služby kriminální policie ohledně informovanosti obětí trestné činnosti o jejich právech.

Výbor doporučuje MV v rámci tohoto proškolení klást důraz na způsob, jak stručně a jasně informovat specificky osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím o jejich právech a dostupné pomoci (vč. způsobu využívání revidovaných formulářů).

Opatření č. 21: **Vyhodnotit a podle výsledků pilotního projektu případně rozšířit využití signalizačního zařízení pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím do dalších krajů**

Gestor: **MV**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Případné rozšíření využívání signalizačního zařízení pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím do dalších krajů (po vyhodnocení pilotního projektu a odstranění technických překážek)	Počet krajů v daném roce, které nově využívají zařízení	31. 12. 2020 a průběžně v následujících letech MV

Informace o plnění MV:

V roce 2018-2019 byl realizován pilotní projekt „Nebudte slepí k domácímu násilí III“, a to na území KŘP Středočeského kraje (územní odbory Kladno a Příbram). Půlroční trvání projektu na teritoriu dvou územních odborů (v celé ČR 80 územních odborů) s využitím 15 signalizačních zařízení (včetně úhrady nákladů mobilnímu operátorovi) bylo financováno částkou 105.000,- Kč. Finanční prostředky na realizaci projektu však nepokrývaly nutné personální náklady (technická podpora i mimo standardní pracovní dobu). Z vyhodnocení projektu vyplynulo, že zavedení tohoto opatření k trvalému užívání (včetně servisu a obměny signalizačního zařízení) ve všech krajích a jeho personální a materiální zajištění by dost podstatně zatížilo rozpočet Policie ČR.

Vzhledem k novým možnostem využití tísňové linky 158 (přesnější lokalizace – bod v mapě, možnost zasílání tísňových SMS v případech, kdy nelze volat či oznámit událost jiným způsobem, atd.) jsou v projektu použita lokalizační zařízení již technologicky zastaralá. V případě rozšíření projektu do celé ČR by se tak musela pořídit nová, modernější, ale i mnohem nákladnější zařízení. Policie ČR se proto společně s Ministerstvem vnitra v současné době zaměřuje spíše na využití moderních mobilních aplikací jako Bright Sky (v provozu od 2020) či nově připravovaná mobilní aplikace pro děti „Neboj se, ozvi se“.

Stanovisko Výboru: **Plněno částečně**

Výbor vítá realizaci pilotního projektu „Nebudte slepí k domácímu násilí III“

Výbor doporučuje MV zaměřovat se dále na využití moderních mobilních aplikací pro pomoc obětem domácího a genderově podmíněného násilí.

Opatření č. 22: Snižít počet opakovaných výsledků dětských i dospělých obětí domácího a genderově podmíněného násilí

Gestor: **MV**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Analýza využívání výsledkových místností a množství opakovaných výsledků obětí domácího a genderově podmíněného násilí	Zveřejněná analýza	31. 12. 2020 MV
Školení policistů a policistek jak vést výsledky obětí domácího a genderově podmíněného násilí (včetně dětí)	a) Počet školení b) Počet proškolených policistů a policistek	31. 12. 2021 a průběžně v následujících letech MV

Informace o plnění MV:

Analýza

V roce 2022 bylo provedeno 2 429 úkonů ve speciálních výsledkových místnostech (dále jen „SVM“). V ČR je k 31. prosinci 2022 celkem 81 SVM.

V roce 2022 byly modernizovány 4 SVM, a to z Programu vnitrozemské policie. Celkem bylo od roku 2007 vynaloženo na modernizaci či nové SVM 18.317.271 Kč.

Množství opakovaných výsledků Policie ČR nesleduje. Viktimizace obětí je snižována tím, že je výslech prováděn šetrně a tak, aby nemusel být opakován. Jsou využívány SVM a videokonferenční přenosy výsledků. K opakování výsledku může dojít z různých důvodů, např. se vyskytnou nové okolnosti, ke kterým je oběť třeba vyslechnout. Oběť podává trestní oznámení (event. vysvětlení), kde jsou zjištěny okolnosti odůvodňující zahájení úkonů trestního řízení, poté je vyslechnuta v procesním postavení svědka a výslech v hlavním líčení je na zvážení soudu.

V analýze opakovaných výsledků obětí by kromě jejich množství bylo třeba stanovit:

- 1) co je myšleno opakovaným výsledkem;
- 2) důvod, proč byl opakován.

Poté by provedená analýza mohla ukázat nadbytečné úkony.

Věc lze rozdělit na dvě samostatné skupiny, a to a) využívání SVM a b) opakované výsledky obětí násilného chování. Tyto dvě skupiny spolu mohou a nemusí souviset.

ad a) každá oběť (a nejenom zvláště zranitelná) může být vyslechnuta v SVM, pokud je to pro ni vhodné z hlediska důsledků trestného činu (sekundární viktimizace, prožívání činu, pozůstalý apod.) Ne každá oběť si tuto variantu vybere, zejména pokud jsou i další prostory, kde je veden úkon s obětí, zařízeny způsobem vstřícným pro oběť. Důležitým faktorem pro policisty je i fakt, že úkon provedený v SVM je nahráván a následně je třeba učinit RUČNÍ přepis takového výsledku (viz trestní řád – protokolace). Proto lze provést tento výslech v SVM za použití přímé protokolace v PC. Jinými slovy pro oběť je nejdůležitější přístup policie a její profesionalita.

ad b) fáze přípravného řízení a jeho náležitosti jsou dané trestním řádem. Ideálním stavem by bylo, pokud by byl vyšetřující soudce. Nicméně v našich podmínkách je nutné, aby oběť nejprve sdělila, že se něco stalo, na základě jejího sdělení mohou být/nemusí být zahájeny úkony trestního řízení, kdy je podstatný výslech oběti v procesním postavení svědka. Záleží jen na uvážení soudu, zda bude oběť vyslýchat v hlavním líčení. V případě nových okolností

je velmi pravděpodobný výsledek k doplnění těchto okolností. Výsledek oběti jako neodkladný a neopakovatelný úkon lze provést pouze za splnění daných podmínek.

Již v loňském roce odbor prevence kriminality nabízel možnost návštěvy SVM na úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia s podrobným vysvětlením, které úkony se v ní provádí, za jakých podmínek a kdy jsou prováděny opakované úkony.

Školení policistů a policistek

V oblasti vzdělávání realizují policejní školy (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze a Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově) akreditovaný vzdělávací program v oboru vzdělání 68-42-N/04 Bezpečnostně právní činnost. Problematika domácího násilí je zařazena průřezově do vzdělávacího programu v mnoha modulech, a to zejména Trestní právo, Policejní činnost, Kontrola kriminality, Kriminologie, Kriminalistika, Psychologie, Multikultura a především povinně volitelný modul Domácí násilí – zaměřený na danou oblast a záležitosti s tím související.

V rámci modulu Informační systémy Policie ČR jsou se studenty prováděna řešení postupu při boji proti domácímu násilí, zápisy formulářů a další opatření související s touto problematikou. V souvislosti s problematikou domácího násilí byly zpracovány absolventské práce na témata - Vliv domácího násilí na děti, Domácí násilí na seniorech, Senioři jako oběti domácího násilí, kdy učitelé oddělení odborných předmětů byli vedoucími prací a oponenty.

Policie realizuje školení pro policisty a policistky se zaměřením na způsob vedení výslechu. Toto školení je součástí odborné přípravy jak specialistů po linii mládeže, tak odborného kurzu zaměřenému na oběti trestných činů (např. komunikace s obětí domácího a genderově podmíněného násilí za využití příslušné metodiky). Tato problematika je součástí akreditovaného vzdělávacího programu, v rámci kterého jsou proškolení metodici KŘP i ÚO dle pokynu policejního prezidenta č. 291/2017. Tento kurz probíhá ve vzdělávacím zařízení Pardubice Čeperka, kde nejen pro tyto účely vznikla SVM. Účastníci kurzu provedou ukázkový výsledek v SVM, kdy jejich postup z hlediska formálního i věcného je následně posouzen vyučujícím i psychologem. V roce 2022 absolvovalo tento vzdělávací program 48 metodiků KŘP a ÚO (viz informace k opatření 01). Průběžně jsou proškolení příslušní policisté základních organizačních článků SKPV z metodických postupů výslechu („Metodika poučení dítěte“, „Metodika používání demonstračních pomůcek“ a „Metodika zvlášť zranitelná oběť“) na pravidelných poradách a instrukčně metodických zaměstnáních.

Informace o plnění v roce 2022:

Počet školení – 18.

Počet proškolených policistů a policistek – 221.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MV zpracovat samostatnou hlubší analýzu využívání výslechových místností a množství opakovaných výsledků obětí domácího a genderově podmíněného násilí co nejdříve a zapojit do jejich příprav Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Výbor doporučuje realizovat školení pro policisty a policistky specificky zaměřené na způsob, jak vést výsledek osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.

Opatření č. 24: **Vytvořit rezortní koncepční materiál pro boj s kybernásilím**

Gestor: **MV**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Strategie prevence kriminality zahrnující oblast zaměřenou na prevenci kybernásilí. ⁴⁰	Schválená strategie zahrnující oblast kybernásilí	31. 12. 2021 MV
Implementace opatření Strategie prevence kybernásilí	Každoroční informace o naplňování opatření strategie	31. 12. 2021 a průběžně v následujících letech MV

Informace o plnění MV:

Nebyla vytvořena samostatná strategie prevence kybernásilí, ale byla implementována do Strategie prevence kriminality na léta 2022 – 2027, kde má samostatnou linii G. Strategie se zabývá prevencí kybernetické kriminality, primárně se zaměřuje na bezpečné chování v kyberprostoru, prevenci výše uvedené obecné kriminality páchané v kyberprostoru za využití prostředků informačních a komunikačních technologií a také problematikou sexuálního zneužívání a domácího a genderově podmíněného násilí.

V rámci [Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027 - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#) - linie G se jedná konkrétně o úkol G 3.3. Uvedený bod byl v roce 2022 projednán Kyberkomisí, která byla zřízena v rámci plnění úkolu G 1.1. V rámci oblasti zaměřené na předcházení kybernásilí a tedy i prevenci rizikového chování v kyberprostoru byla částečně zaměřena i preventivně-vzdělávací aktivita Ministerstva vnitra a Safer Internet centra ke Dni bezpečnějšího internetu 2023 [Fenomén zvyšující se kybernetické kriminality byl hlavním tématem aktivit ke Dni bezpečnějšího internetu 2023 – Prevence kriminality](#). Touto oblastí se také zabývají aktivity v rámci Strategie BIK +, na které odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra spolupracuje s gestorem uvedené tematiky Úřadem vlády ČR.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Splněno**

Výbor vítá zpracování Strategie prevence kriminality zahrnující problematiku kybernásilí a domácího a genderově podmíněného násilí.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Výbor doporučuje MV informovat o naplňování opatření v oblasti kybernásilí a domácího a genderově podmíněného násilí v příštím roce.

Opatření aktualizace Akčního plánu

Opatření č. A1: **Zajistit zohledňování problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám⁴¹**

⁴⁰ Reformulovaný výstup opatření na základě Aktualizace Akčního plánu schválené usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729. Blíže viz: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akcniho_planu_DGPN.pdf.

⁴¹ Nově zařazené opatření na základě Aktualizace Akčního plánu schválené usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729. Blíže viz: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akcniho_planu_DGPN.pdf

Gestor: MPSV, MV, MZd, ÚV ČR

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Odborné vymezení násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám identifikací stávajících skutkových podstat trestných činů, přestupků a dalšího protiprávního jednání, jež jsou na této skupině osob typicky páčány.	a) Jednání Výboru pro práva starších lidí zaměřená na tuto problematiku b) Vytvořená definice	31. 3. 2022 ÚV ČR ve spolupráci s MPSV, MV, MSp a MZd
Zahrnutí problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám v koncepčních a strategických dokumentech.	a) Předložení Akčního plánu důsledně zohledňujícího problematiku násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám b) Výčet koncepčních a strategických dokumentů, v nichž byla problematika zohledněna	a) 31. 12. 2022 MPSV b) 31. 12. 2022 MPSV, MV, MZd, ÚV ČR
Zohlednění problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám v rámci nastavení systematického a porovnatelného sběru dat v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.	Způsob zohlednění problematiky	31. 12. 2022 ÚV ČR

Informace o plnění ÚV ČR:

V rámci Výboru pro práva starších lidí byla Pracovní skupina k definici násilí a nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám. Pracovní skupina problematiku diskutovala s experty na danou problematiku jak na svých jednáních (14. prosince 2021, 18. ledna 2022) tak i dále mimo tato setkání. Návrh definice, na kterém se Pracovní skupina shodla, byl představen a schválen na jednání Výboru pro práva starších lidí dne 1. června 2022. Definice byla Výborem schválena v následujícím znění: *Týrání, zneužívání, zanedbávání seniorů a špatné zacházení s nimi (tzv. elder abuse and neglect) je jednorázové nebo opakované, záměrné nebo nezáměrné jednání nebo nečinnost vůči člověku vyššího věku, typicky ve vztahu odůvodněně očekávatelné důvěry, v jehož důsledku došlo ke škodě či újmě fyzické, psychické, sociální, materiální, právní, nebo mravní, případně k jejich kombinaci. Důsledkem tohoto jednání či nečinnosti může být kromě ohrožení majetku, zdraví, života, svobody nebo lidské důstojnosti také vznik či prohloubení situační, dočasné nebo celkové zranitelnosti člověka. Výše definované týrání, zneužívání, zanedbávání seniorů a špatné zacházení s nimi může, ale nemusí naplňovat skutkovou podstatu trestného činu. Jeho původci mohou být jednotlivci, instituce či společenské prostředí.*

Výbor se nad rámec definice zabýval také vymezením násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám prostřednictvím identifikace stávajících skutkových podstat

trestných činů, přestupků a dalšího protiprávního jednání, jež jsou na této skupině osob typicky páčány.

Problematika násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám byla zohledněna při přípravě návrhu Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023-2026, prostřednictvím opatření č. 17 „Zajistit prevenci násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám“. Návrh Akčního plánu byl schválen Výborem pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách dne 16. března 2023 a bude následně předložen do MPŘ.

ÚV ČR v roce 2022 zpracoval 1. Statistickou ročenku domácího a genderově podmíněného násilí v ČR na základě policejních dat a dat soudů. Statistická ročenka postihuje trestné činy související s domácím a genderově podmíněným násilím. Za účelem zohlednění problematiky násilí na seniorech je u všech dat sledována kategorie osob ve věku 60 a více let. Co se týče skupiny osob 60 let věku a více, u stíhaných osob tvoří obvykle tato věková kategorie velice nízký podíl, nejčastěji 2-5 %. Výjimkou jsou TSK211 pohlavní zneužití v závislosti (§187/2) – 12 %, TSK 103 – vraždy motivované osobními vztahy (§ 140) – 9 % a TSK173 nebezpečné vyhrožování (§ 353) – 7 %. Objekty napadení se senioři a senioři nejčastěji stávají u TSK186 týrání osoby ve společném obydlí (§ 199) – 12 %, TSK173 nebezpečné vyhrožování (§ 353) – 11 %, TSK151 úmyslné ublížení na zdraví (§ 145-146a) – 9% a TSK 181 vydírání (§ 175) – 8 % (blíže viz: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Statisticka_rocenka.pdf).

Informace o plnění MPSV:

Ad a) a b)

1) MPSV zpracovává od roku 2022 **Akční plán 2023–2025 Strategického rámce přípravy na stárnutí 2021–2025**. Problematiky násilí a nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám se týká opatření č. 7 Bezpečný život seniorů, boj proti diskriminaci, násilí a tzv. šmejdům, zvýšení ochrany spotřebitele. To si v Akčním plánu vytyčuje např. tyto úkoly: Podpora služeb prevence kriminality na seniorech; Podpora povědomí seniorů o jejich právech. MPSV se v roce 2022 také podílelo na tvorbě výzkumného nástroje RESTABUS, jehož výstupem byla data o výskytu násilí na starších osobách.

2) MPSV prostřednictvím svého **projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň (2017-2022)** v roce 2022 publikovalo **Sborník dobré praxe**. V kapitole Aktivní, zdravé a bezpečné stáří je mj. představen Spolek Hurá na Výlet, motivem činnosti je zjištění zneužívání seniorů na předváděcích akcích.

3) MPSV je aplikačním garantem projektu TAČR ÉTA **Inovativní cesty definice, měření prevalence a řešení seniorského abusu v ČR** - řešitel MUNI FSS. Ke konci roku 2022 byla k veřejné konzultaci předložena Metodika Široká definice a typologie seniorského abusu (EAN).

Informace o plnění MV:

Výčet koncepčních a strategických dokumentů

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027, schválené usnesením vlády České republiky č. 276 ze dne 6. dubna 2022 a navazující implementační plán (úkoly týkající se problematiky seniorů – připravovaná Senior akademie).

Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v České republice na období 2020 – 2023 (upozornění na možnost obětí – seniorů, nejčastěji z důvodu jejich neutěšené ekonomické situace; Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi je otevřen pro všechny věkové kategorie).

Dotační program Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládačícími agresí ve vztazích (každoročně podpořena organizace Život 90).

Informace o plnění MZd:

Zástupce MZ na úrovni vrchního ředitele pro zdravotní péči je členem Rady vlády pro seniory a stárnutí. Všechny materiály zpracovávány na MZČR zohledňují problematiku nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám v koncepčních a strategických dokumentech.

Problematika násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám byla zohledněna např. v dotačním programu MZ „Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče pro rok 2023“, do něhož byla v loňském roce včleněna i následující aktivita:

Priorita A – Prevence kriminality – Aktivita A1: Edukace v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí pro děti, osoby se zdravotním postižením a seniory.

Indikátory pro žadatele byly: Počet realizovaných setkání • Počet edukovaných osob.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Splněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno částečně**

Výbor konstatuje, že opatření je ze strany ÚV ČR a MV splněno a ze strany MPSV a MZd splněno částečně.

Výbor doporučuje MPSV předložit Akční plán 2023-2025 Strategického rámce přípravy na stárnutí 2021-2025 důsledně zohledňující problematiku násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám co nejdříve.

Výbor doporučuje MZd informovat o konkrétních koncepčních a strategických dokumentech, v nichž byla problematika násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám specificky zohledněna.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Splněno**

Opatření č. A2: **Zajistit prevenci násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám**⁴²

Gestor: MPSV, MV, MZd, MSp

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Vzdělávání a metodická podpora pro pracovníky a pracovníce v sociálních službách, zdravotnictví, policie, justice a veřejné správy zaměřené na rozpoznávání, detekci, diagnostiku a metody řešení násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám	a) Počet akreditovaných kurzů b) Počet provedených školení c) Výčet metodických a vzdělávacích materiálů	31. 12. 2022 MPSV, MZd, MV, MSp

⁴² Nově zařazené opatření na základě Aktualizace Akčního plánu schválené usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729. Blíže viz: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akčního_plánu_DGPN.pdf

Zvyšování povědomí veřejnosti o závažnosti problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám a zvyšovat povědomí seniorů a seniorek ohrožených těmito formami jednání o tom, jak postupovat v případech, kdy se stanou obětí těchto forem jednání prostřednictvím osvětových aktivit	Realizované osvětové aktivity	31. 12. 2022 MPSV, MZd, MV, MSp
Legislativní ukotvení respektování a ochrany soukromí, integrity osob, kterým jsou poskytovány sociální služby zahrnující nepřístupnosti násilí a dalšího nevhodného jednání mj. vůči seniorům a seniorkám (včetně ponížení, zásahu do bezpečí a integrity) a sankcí za porušení v rámci zákona o sociálních službách.	Předložení novely zákona o sociálních službách zahrnující nepřístupnost násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám	31. 12. 2022 MPSV
Zvýšení kapacit a kvalifikace Inspekce sociálních služeb pro odhalování případů násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám, ukládání nápravných opatření a kontrolu jejich plnění prostřednictvím personálního a odborného posílení.	a) Navýšená personální kapacita ISS b) Počet proškolených osob ISS v dané problematice	31.12.2022 MPSV

Informace o plnění MPSV:

Ad Výstup č. 1 a) až c)

1) MPSV zpracovává od roku 2022 **Akční plán 2023-2025 Strategického rámce přípravy na stárnutí 2021-2025**. Problematiky vzdělávání a metodické podpory pro pracovníky a pracovnice v sociálních službách se týká opatření 2 Dostupnější a kvalitní sociální a zdravotní služby. V Akčním plánu je pak vytýčen např. úkol 2.1 Podpora kvalitní, včasné, místně i finančně dostupných sociálních služeb.

2) MPSV prostřednictvím svého projektu **Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň (2017-2022)** v roce 2022 vypracovalo a publikovalo **Komparativní analýzu systému pojištění Pflegeversicherung v Německu**. V publikovaném **Sborníku dobré praxe** se kapitola Podpora a péče mj. zmiňuje o vzdělávání lékařů v oblasti paliativní péče.

3) MPSV je aplikačním garantem projektu TAČR ÉTA **Virtuální realita** (Jihočeská univerzita České Budějovice). V roce 2022 byla vydána Metodika Virtuální realita pro vedoucí geriatrických zařízení a aktivizační pracovníky.

Ad Výstup č. 2

1) MPSV zpracovává od roku 2022 **Akční plán 2023-2025 Strategického rámce přípravy na stárnutí 2021-2025**. Problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám se týká opatření 7 Bezpečný život seniorů, boj proti diskriminaci, násilí a šmejdům. To si v Akčním plánu vytyčuje např. úkol 7.2 Podpora povědomí seniorů o jejich právech.

2) MPSV prostřednictvím svého **projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň (2017-2022)** v roce 2022 publikovalo **Sborník dobré praxe**. V kapitole Aktivní, zdravé a bezpečné stáří je mj. představena organizace Spolek Hurá na Výlet (osvětová činnost).

3) MPSV je aplikačním garantem projektu TAČR ÉTA **Virtuální realita**. V roce 2022 byl zorganizován online Workshop „Virtuální realita jako aktivizační činnost seniorů“. Byl určen vedoucím geriatrických zařízení, aktivizačním pracovníkům, krajským koordinátorům projektu MPSV a věcným pracovníkům odboru s agendou seniorů a stárnutí.

Ad 1) Podle Katalogu akreditovaných programů na Akreditované vzdělávací programy – Akris (mpsv.cz) je aktuálně platně akreditovaných 38 vzdělávacích programů⁴³ (filtr: Fulltext: „Násilí“; Cílová skupina uživatelů: Aktivní senioři a senioři využívající terénní služby, Senioři v pobytových a ambulantních zařízeních; Pracovní zařazení účastníků kurzu: PSS – sociální péče, PSS – sociální poradenství, PSS – sociální prevence).

Počet provedených školení⁴⁴ – Tento údaj MPSV ze zákona nesleduje. Další vzdělávání (prohlubování kvalifikace ve smyslu § 116 odst. 9 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k § 230 zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů) je povinností zaměstnavatele z hlediska zajišťování a povinnosti zaměstnance z hlediska jeho absolvování. MPSV školení neprovádí, neboť nemůže akreditovat vzdělávací programy samo sobě.

Informace o plnění MV:

Strategie prevence kriminality se v linii B zabývá úkoly: B.1 Komplexně zajišťovat boj proti všem formám obchodování s lidmi včetně zaměření na prevenci, identifikaci obětí a pomoc a podporu obětem B.2 Zajištění přímé pomoci a podpory pro oběti obchodování s lidmi prostřednictvím Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi B.3 Podpora ochrany obětí a snižování rizik spojených s extremismem a předsudečnou nenávistí a eliminace společenského napětí, které vyvolávají B.4 Podporovat provoz linek na pomoc obětem trestné činnosti B.5 Zjišťovat stav a vývoj problematiky obětí trestných činů B.6 Usilovat o snížení latence trestné činnosti prostřednictvím včasné identifikace zvláště zranitelných obětí (ZZO) a motivace k oznamování protiprávních činů B.7 Realizovat opatření vedoucí ke snížení sekundární viktimizace obětí B.8 Zvýšit povědomí veřejnosti v oblasti boje proti násilí B.9 Podporovat rozvoj služeb pro oběti trestných činů B.10 Komplexně zajišťovat boj proti všem formám domácího a genderově podmíněného násilí včetně zaměření na prevenci, identifikaci obětí a pomoc a podporu obětem.

Informace o plnění MZd:

Zástupkyně MZ je členkou Výboru pro práva starších lidí (vznikl při ÚV ČR). V roce 2022 byla přijata definice pojmu týrání, zneužívání, zanedbávání seniorů a špatného zacházení s nimi. Výborem byl zaslán podnět ohledně týkající se povinného zřizování datových schránek.

V loňském roce byl ukončen pětiletý projekt Státního zdravotního ústavu „Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením“, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009439 na podporu realizace aktivit, které naplňují Opatření 1.6.1 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, zaměřený na pomoc osobám ohroženým zneužíváním a násilím na prevenci a osvětu zdravotně postižených osob.

Pro osoby se zdravotním a duševním postižením, osoby vystavené domácímu násilí a seniory byla realizována řada níže uvedené aktivity, rozdělené podle krajů:

Kraj Vysočina

Dne 10. 4. 2019 a 25. 8. 2020 proběhl v Jihlavě „Den zdraví bez omezení“, kterého se účastnili klienti se sluchovými a zrakovými hendikepy. Kromě organizací, jako např. Tyflocentrum

⁴³ Poznámka: MPSV akredituje vzdělávací programy, nikoli kurzy. Kurz (běh) je realizací programu samotného.

⁴⁴ Poznámka: Indikátor je formulován nevhodně, neboť počet provedených školení má prakticky nulovou vypovídací hodnotu. Není vztahen ani k jejich kapacitě/naplněnosti, ani celkovému počtu pracovníků v sociálních službách v České republice, aby bylo možné určit, jaký podíl těchto zaměstnanců takto zaměřené další vzdělávání absolvoval.

Jihlava (organizace pro osoby nevidomé nebo slabozraké), Tyflo ČR (organizace pro nevidomé a těžce zrakově postižené), Centrum pro zdravotně postižené ČR a Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR na této akci participovala též organizace, Život 99 - organizace zajišťující prohlubování kvality života seniorům a osobám se zdravotním postižením.

Proběhly programy, zaměřené na zdravý životní styl, vyšetření základních a tělesných parametrů, hygienu rukou a byla využita praktická možnost vyzkoušet si na modelech samovyšetřování. Celý program byl tlumočen do znakové řeči.

Liberecký kraj

V rámci individuálního poradenství pracovala jedna s mediátorek podpory zdraví s pěti klientkami z Tanvaldska, které byly nebo jsou, oběťmi domácího násilí ze strany partnerů/manželů. Mediátorka jim poskytovala dlouhodobou podporu ve formě ventilačních rozhovorů a s podporou koordinátorky je napojila na linky Bílého kruhu bezpečí a advokátku z libereckého pracoviště Probační a mediační služby, se kterou RCPZ rozvinulo dlouhodobě spolupráci. Dvěma klientkám se podařilo situaci stabilizovat a v současné době žijí v bezpečí, v odloučení od agresorů. Individuální podpora probíhala v letech 2021-2022 (do konce projektu).

Jihočeský kraj

V roce 2021 a 2022 mediátoři podpory zdraví pracovali v rámci individuálního poradenství se dvěma klientkami, která byly oběťmi domácího násilí. DN. V obou případech byla činnost navázána na další služby (Intervenční centrum Diecézní charity, THEIA, TVÁ VOLBA z.s.)

Olomoucký kraj

Individuální intervence v Olomouci

Klientka č. 1: (domácí násilí)

„Klientka byla oběť domácího násilí, přítel ji několikrát zbil, zamykal doma, zakazoval jí chodit do práce, a když někde byla, tak jí stále volal. Pravděpodobně bral drogy, ale o tom klientka nechtěla hovořit. Nakonec jí mediátorka podpory zdraví předala kontakt na poradnu, po několika měsících se s agresorem rozešla a odstěhovala se k rodičům.“

Individuální intervence v Prostějově

Klient č. 3: (domácí násilí)

„Klientka zažívala domácí násilí, z pozice mediátorky podpory zdraví ji odkázala na službu na Prostějovské charitě, která tyto problémy řeší. Momentálně tam klientka dochází, má podporu ostatních žen s podobným osudem. Následně se s charitou realizovaly přednášky na téma domácí násilí.“

Královehradecký kraj

Mediátorky podpory zdraví pracovali v rodinách nebo s ženami, kde k domácímu násilí docházelo a aktivně motivovaly klientky k řešení jejich situace. Přímá pomoc při řešení domácího násilí z naší strany proběhla jednou.

Informace o plnění MSp:

seminář Domácí násilí – kazuistiky a judikatura

- termín a místo konání: 6. 12., Praha
- prezenční účast: 35 osob z justice
- ze semináře byl pořízen záznam, který je zavěšen ke zhlédnutí v systému ASJA
- lektorky: mjr. Mgr. Andrea Kornetová, MBA, JUDr. Vlasta Langhamerová, Petra Presserová, Martina Houžvová

seminář Senior jako oběť trestné činnosti

- termín a místo konání: 7. 12., Praha
- prezenční účast: 35 osob z justice
- ze semináře byl pořízen záznam, který je zavěšen ke zhlédnutí v systému ASJA
- lektori: doc. PhDr. Ludmila Čírtková, CSc., Mgr. Aneta Mundok Nitschová, Mgr. Jana Murínová, kpt. Mgr. Vladimír Meloun

V působnosti Ministerstva spravedlnosti nebyly v roce 2022 realizovány osvětové aktivity ke zvyšování povědomí veřejnosti o závažnosti problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Nesplněno**

Výbor konstatuje, že výstup je ze strany MSp splněn a ze strany MPSV, MV a MZd nesplněn – uvedené resorty neposkytly relevantní informace o plnění výstupu zaměřeném na vzdělávání a metodické podpoře příslušných profesí.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Nesplněno**

Výbor konstatuje, že resorty neposkytly relevantní informace o plnění opatření směřujícího k osvětě o problematice násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Nesplněno**

Výbor konstatuje, že MPSV neposkytlo relevantní informace o plnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Nesplněno**

Výbor konstatuje, že MPSV neposkytlo relevantní informace o plnění opatření.

Opatření č. A3: **Posílit důraz na prevenci kybernásilí**⁴⁵

Gestor: **MŠMT, MV, ÚV ČR, MPO**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Zařazení tématu kybernásilí, kyberšikany a sexuálního násilí v kyberprostoru mezi učivo v rámcových vzdělávacích programech základního a středoškolského vzdělávání, a to až na úroveň očekávaných výstupů učiva.	a) Počet odkazů na domácí a genderově podmíněné násilí v aktualizovaných rámcových vzdělávacích programech b) Počet očekávaných výstupů učiva zohledňující problematiku kybernásilí	31.12.2022 MŠMT

⁴⁵ Nově zařazené opatření na základě Aktualizace Akčního plánu schválené usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729. Blíže viz: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akcniho_planu_DGPN.pdf>.

Zvýšení ochrany žáků a žákyň a jejich kompetence rozpoznat nebezpečí, nebezpečný obsah či chování na internetu prostřednictvím vzdělávání a osvětových aktivit.	Výčet osvětových aktivit	31. 12. 2021 a průběžně v dalších letech MŠMT
Zvýšení kompetence Policie ČR zasahovat v případech kyberšikany, kyberstalkingu a odstraňování nebezpečného či nenávistného obsahu na internetu (včetně sexist online hate speech) za účelem zvýšení bezpečí všech osob v kyberprostoru prostřednictvím proškolení policistů a policistek v této problematice.	Počet realizovaných školení	31. 12. 2021 a průběžně v dalších letech ÚV ČR, MV
Zvýšení povědomí laické i odborné veřejnosti o situaci ohledně genderově podmíněného kybernásilí v ČR prostřednictvím osvětových aktivit.	Výčet osvětových aktivit	31. 12. 2022 MV, ÚV ČR MV, ÚV ČR
Revize stávající legislativy týkající se poskytování internetových služeb z hlediska zohlednění problematiky kybernásilí a sexuálního násilí na internetu, sankcí a zodpovědnosti poskytovatelů internetových služeb za zveřejněný obsah.	Zveřejněná revize stávající legislativy	31. 12. 2022 MPO
Vypsání nabídky kurzů Justiční akademie pro justiční čekatele a čekatelky, soudce a soudkyně a státní zástupce a zástupkyně k tématu kybernásilí a sexuálního násilí na internetu zohledňující genderovou perspektivu tohoto násilí.	a) Počet vypsaných kurzů b) Počet účastníků a účastnic	31. 12. 2022 MSp

Informace o plnění MŠMT:

Revize RVP ZV v roce 2022 byla realizována na úrovni přípravy hlavních směrů revize, práce budou pokračovat v roce 2023.

Revize RVP ZV v oblasti ICT splněno. Metodická podpora je poskytována zde: <https://revize.edu.cz/>.

Dále viz plnění Opatření 02.

Informace o plnění ÚV ČR:

V rámci projektu "Posilování kapacit a metodologická podpora v prevenci domácího a genderově podmíněného násilí" realizuje ÚV ČR 2 typy školení: Seminář pro policisty a policistky v oblasti sexuálního a domácího násilí a Seminář pro policisty a policistky v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v kyberprostoru a to ve spolupráci s kvalifikovanými lektory v dané problematice: pplk. Mgr. Martinou Petrovičovou, JUDr. Danielem Bartoňem, LL.M. (Cantab), Ph.D., doc. PhDr. Reném Szotkowskim, Ph.D., Bc. Pavlem Schweinerem a doc. Mgr. Kamilem Kopeckým, Ph.D. V roce 2022 proběhlo 8 školení, zbytek je naplánovaný na rok 2023. Školení se konala opakovaně v Praze v červnu a v prosinci 2022. V listopadu 2022 se školili zástupci policie v Olomouckém a Moravskoslezském kraji. Zájem o tuto aktivitu je u Policie velký, ÚV ČR proškolil již 199 policistů. Z důvodu poptávky ze strany účastníků pracuje ÚV ČR na příručkách pro oba semináře. Jejich finalizace a distribuce je plánována na rok 2023.

K problematice sexuálního násilí v kyberprostoru uspořádal ÚV ČR 29. listopadu 2022 předsednickou konferenci Gender equality in the digital age: a task for Europe. Combating gender-based cyber-violence. První panel konference se zaměřil na analýzu současné situace, výsledky aktuálních výzkumů, techniky a ideologické kontexty, v nichž ke kybernetickému násilí dochází. Druhý panel se zabýval mezinárodními a národními legislativními a politickými rámci, které umožňují obětem přístup ke spravedlnosti. Na zvyšování povědomí o problematice genderově podmíněného kybernetického násilí, jakožto klíčový aspekt prevence, se zaměřil třetí panel (blíže viz: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/tz-evropsti-experti-a-expertky-diskutovali-v-praze-o-legislativnich-zmenach-a-preventivnich-kampanich-na-podporu-boje-proti-kybernetickemu-nasili-201252/>). ÚV ČR během roku 2022 uspořádal také celkem 133 workshopů pro základní a střední školy týkající se prevence sexuálního násilí a genderově podmíněného kybernásilí. Workshopů se zúčastnilo více než 2000 žáků, žákyň a studujících. ÚV ČR aktuálně dokončuje Analýzu výskytu on-line sexismu a sexistické hate speech.

Informace o plnění MV:

Odpověď je zahrnuta v již popsaném materiálu k opatření č. 1 a k opatření č. 4.

Metodici KŘP a ÚO, vedoucí a zástupci obvodních oddělení policie (dále jen „OOP“) a oddělení obecné kriminality (dále jen „OOK“) SKPV i řadoví policisté se v průběhu celého roku 2022 účastnili školení pořádaných Úřadem vlády ČR „Domácí a sexuální násilí“ a „Domácí a sexuální násilí v kyberprostoru“, kdy proběhlo **celkem 6 školení** v Praze a Olomouci a do teď bylo proškoleny **celkem 204 policistů**.

V rámci preventivních aktivit Policie ČR – linie prevence kriminality probíhají vzdělávací aktivity zaměřené na problematiku kriminality páchané pomocí IT „Tvoje cesta online“. Policisté vysvětlují dětem ve školách, jaká rizika nástrahy může přinést online svět, včetně rizika groomingu a kyberstalkingu u mladistvých partnerů. Masovou osvětovou kampaň zaměřenou úzce na problematiku kybernásilí a dating violence nebylo možné z kapacitních důvodů uspořádat. Šíření informací o těchto fenoménech probíhá i např. na fóru akce ke Dni bezpečného Internetu, kterou každoročně pořádá odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ve spolupráci s NÚKIB.

Informace o plnění MPO:

MPO neposkytlo informaci o plnění opatření.

Informace o plnění MSp:

V roce 2022 se konaly tyto akce.

seminář Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

- termín a místo konání: 17. 2. 2022, Praha + 1. 12. 2022 Kroměříž
- prezenční účast: 47 osob z justice + 28 osob z justice
- únorová akce byla současně přenášena ONLINE (78 sledujících z justice)
- anotace: Vybraná problematika z pohledu státního zástupce, lékaře, soudce (např. sexuální nátlak, znásilnění, pornografie, sexuální násilí v kyberprostoru, zneužívání nadřazeného postavení apod.). Genderová perspektiva. Kazuistika. Oběti sexuálního násilí. Posuzování trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu.
- lektori: MUDr. Vladimír Šupina, JUDr. Tomáš Durdík, JUDr. Lucie Žabková

seminář Kybernásilí a nenávistné projevy na sociálních sítích

- termín a místo konání: 12. 4. 2022, Kroměříž
- prezenční účast: 30 osob z justice
- anotace: Genderově podmíněné kybernásilí (online obtěžování, intimní partnerské násilí, kulturně ospravedlněné násilí, sexuální napadení) a hrozby směřující na uživatele sociálních sítí a internetu – kyberšikana, kybergrooming, sexting, kyberstalking. Výroba a šíření pornografie a dětské pornografie. Nenávistné, extremistické projevy a radikalizace na sociálních sítích i se zaměřením na LGBT komunitu. Kazuistiky.

- lektori: kpt. Bc. Pavel Schweiner, PhDr. JUDr. Štěpán Výborný, Ph.D.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Nesplněno**

Výbor doporučuje informovat o počtu odkazů na domácí a genderově podmíněné násilí a počtu očekávaných výstupů učiva zohledňující problematiku kybernásilí v revidovaných rámcových vzdělávacích programech dle indikátoru výstupu.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Neplněno**

Výbor doporučuje MŠMT informovat o realizaci vzdělávání a osvětových aktivitách specificky zaměřených na zvýšení ochrany žáků a žákyň a jejich kompetence rozpoznat nebezpečí, nebezpečný obsah či chování na internetu.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Výbor konstatuje, že ze strany ÚV ČR je výstup plněn a ze strany MV plněn částečně.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Nesplněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 6: **Plněno**

Opatření č. A4: **Zvýšení ochrany a zajištění bezpečí osob ohrožených domácím a sexuální násilím během omezení svobody pohybu v důsledku krizových situací**⁴⁶

Gestor: **MV, MPSV, MZd, ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Zohledňování potřeb a zajištění bezpečí osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím při přípravě a vydávání opatření omezujících svobodu pohybu v důsledku krizových situací.	Informace o vyhodnocení dopadů opatření na osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím	31. 12. 2021 a průběžně v následujících letech MV, MZd ve spolupráci s MPSV a MŠMT
Průběžné vyhodnocování záznamů o případech domácího násilí, ke kterým PČR vyjela do společné domácnosti, z hlediska případného zvyšování počtu případů domácího násilí a průběžné reagování na případné zvyšování rizika domácího násilí.	a) Informace o vyhodnocení hovorů a výjezdů policie v období krizové situace b) Opatření přijatá v důsledku případného zvýšení rizika domácího násilí	31. 12. 2021 a průběžně v následujících letech MV

⁴⁶ Nově zařazené opatření na základě Aktualizace Akčního plánu schválené usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729. Blíže viz: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akcniho_planu_DGPN.pdf>.

Metodické doporučení pro orgány sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) za účelem zajištění ochrany dětí před domácím násilím prostřednictvím podpory oběti zahrnující bezpečné, proaktivní a pravidelné kontaktování oběti domácího násilí v rodinách, kde probíhá násilí během omezení pohybu v důsledku krizových situací.	Vydané metodické doporučení	31. 12. 2021 MPSV
Informování poskytovatelů zdravotních služeb o skutečnosti, že oběti domácího a sexuálního násilí vyhledávají pomoc i během krizových situací a je třeba k nim přistupovat se zvýšenou pozorností.	Způsob informování poskytovatelů	31.12.2021 a průběžně v následujících letech MZd
Zvyšování informovanosti veřejnosti o dostupné pomoci v oblasti sociálních služeb během omezení svobody pohybu osob v důsledku krizových situací prostřednictvím osvětových aktivit s důrazem na informace o dostupnosti pomoci pro osoby ohrožené domácím a sexuálním násilím (např. webové stránky, krizová telefonická linka pro veřejnost, kampaň na sociálních sítích, apod.).	Realizované osvětové aktivity	31.12.2021 a průběžně v následujících letech MPSV, ÚV ČR
Zvyšování informovanosti původců a původkyň násilí v blízkých vztazích o dostupné pomoci během omezení pohybu osob v důsledku krizových situací prostřednictvím osvětových aktivit (např. prostřednictvím online kampaní, šíření letáků s přehledy dostupných služeb, informování apod.).	Realizované osvětové aktivity	31.12.2021 a průběžně v následujících letech MV, ÚV ČR

Informace o plnění MV:

Zohledňování potřeb

V krizových situacích je postupováno stejně jako v situacích běžných, s tím, že je reagováno na aktuální potřebu v té které situaci.

V rámci dotačních programů byly vyhlášeny mimořádné výzvy v souvislosti se zvládnutím dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu. Byly zaměřeny na eliminaci domácího násilí při zvýšeném riziku agresivního chování v příčinné souvislosti s děním v Ukrajině a na telefonickou krizovou pomoc. Velmi se osvědčila krizová linka 116 123, Linka první psychické pomoci.

Průběžné vyhodnocování záznamů

Počínaje dnem 1. 7. 2021 došlo ke změnám ve statistice za účelem kvalitnějšího sledování počtů domácího násilí. Za rok 2022 tedy máme k dispozici počty incidentů, které byly vyhodnoceny jako domácí násilí. Za celý rok 2022 je evidováno celkem 9232 incidentů ve společném obydlí, z nichž 1416 bylo vyhodnoceno jako domácí násilí, vykazání pak bylo provedeno v 1098 případech. Ve srovnání s 2. pololetím roku 2021 došlo ve stejném období roku 2022 k nárůstu u všech tří položek.

Období	07 – 12/2021	07 – 12/2022
Výjezdy k incidentům ve společném obydlí	4068	4614
Případy vyhodnocené jako domácí násilí	617	719
Vykázání ze společného obydlí	441	540

Zvyšování informovanosti

NNO, které poskytují pomoc při zvládání krizových situací (včetně informovanosti původců a původkyň násilí v blízkých vztazích o dostupné pomoci během omezení pohybu osob v důsledku krizových situací prostřednictvím osvětových aktivit), mají na svých webových stránkách informace o rozsahu poskytované pomoci, a to v českém, anglickém a ukrajinském jazyce.

Nad rámec činností NNO v roce 2022 plánuje Ministerstvo vnitra pokračovat v podílení se na rozvoji aplikace Bright Sky (původně překlad do českého jazyka). Rozvoj je plánován v oblasti překladu aplikace do ukrajinštiny. Předpokládá se tak nárůst informovanosti jak u obětí, tak v druhé fázi i u pachatelů násilí, jejichž primárním jazykem je ukrajinština. Neboť organizace, která pomáhá obětem, mnohdy vede i terapeutický program pro osoby nevládající agresí ve vztazích.

Informace o plnění MPSV:

MPSV zpracovalo v roce 2021 metodickou informaci pro OSPOD k poskytování sociálně-právní ochrany dětem ohroženým situací domácího násilí. Metodická informace bude publikována v rámci sady metodických materiálů v roce 2023 spolu s metodikou Domácí násilí.

Součástí metodického pokynu nejsou ukotvené povinnosti OSPOD kontaktovat pravidelně oběti domácího násilí, neboť výkon SPOD je určen individuálními potřebami dětí.

Pokud by došlo ke krizovým situacím, které by vedly k omezení působení sociálních služeb, popř. k ohrožení situace některých cílových skupin osob, je MPSV připraveno využít prostředky k informování veřejnosti a zapojení sociálních služeb k řešení vzniklé situace.

Informace o plnění MZd:

Při vydávání mimořádných opatření omezujících pohyb osob v prvním čtvrtletí roku 2022 byla sekce ochrany a podpory veřejného zdraví MZ opět primárně akcentována ochrana veřejného zdraví (přímé zdravotní dopady onemocnění COVID-19). Vzhledem k ustupující epidemii byla všechna opatření na počátku druhého čtvrtletí zrušena a po zbytek roku již žádná opatření nebyla vydána.

Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví, reprezentována hlavním hygienikem ČR s postavením vrchního ředitele pro ochranu a podporu veřejného zdraví, nedisponuje legislativními nástroji ani personální kapacitou nezbytnou pro vyhodnocení dopadů přijatých opatření na osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a v současné době není schopna zajistit plnění opatření č. A4: Zvýšení ochrany a zajištění bezpečí osob ohrožených domácím a sexuální násilím během omezení svobody pohybu v důsledku krizových situací.

Požadavek na informování poskytovatelů zdravotních služeb o skutečnosti, že oběti domácího a sexuálního násilí vyhledávají pomoc i během krizových situací a je třeba k nim přistupovat se zvýšenou pozorností, byl splněn, a to formou rozeslání přípisu (informace/doporučení) klíčovými stakeholderům, tj. Asociaci nemocnic ČR, Asociaci českých a moravských nemocnic, České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, České lékařské komoře, Sdružení praktických lékařů ČR, Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost ČR a Stomatologické komoře, s instrukcí postoupit toto sdělení jednotlivým poskytovatelům zdravotních služeb.

Informace o plnění ÚV ČR:

ÚV ČR v roce 2022 spolupracoval s MF na vypsání a vyhodnocení výzvy „HRMGSC – Organizace osvětových kampaní - zvyšování povědomí o vybraných tématech domácího a genderově podmíněného násilí“ v rámci stávajícího programového období Norských fondů. Cílem výzvy je zvýšit prevenci domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím projektů zaměřených na realizaci osvětových kampaní v oblastech: a) potírání hlavních příčin domácího a genderově podmíněného násilí; b) potírání nových forem

genderově podmíněného násilí a c) motivace mužů k zapojení se do prevence domácího a genderově podmíněného násilí. V rámci výzvy bylo podpořeno grantem celkem 12 projektů v celkové výši 44,8 mil. Kč.

Dne 21. listopadu ÚV ČR podpořil memorandum Středočeského kraje. Středočeský kraj se jako první z krajů zavázal k vytvoření plánu postupné implementace Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí na území kraje. Cílem memoranda je zvýšená osvěta a podpora ve věci implementace nových či revize stávajících vnitřních směrnic vycházejících ze směrnic společnosti IKEA. Dalším cílem je pak kvalitní, adresná a specializovaná pomoc obětem, jejichž specifická situace vyžaduje intervence a odlišný přístup pomoci. Memorandum za IKEA, která se aktivně podílí na boji proti domácímu násilí, podepsali společnost IKEA a neziskové organizace pomáhající obětem proFem, Rosa a Acorus.

ÚV ČR v roce 2022 i nadále skrze svoje facebookové a webové stránky pravidelně šířil povědomí o problematice domácího a genderově podmíněného násilí včetně informací o dostupných službách pro oběti (blíže viz: <https://www.facebook.com/tojerovnost>, <http://tojerovnost.cz/>).

Dne 23. listopadu 2022 ÚV ČR představil druhé, rozšířené vydání knihy *Násilí je možné zastavit* (blíže viz: https://zurivec.cz/wp-content/uploads/2022/11/2.-vydane-Nasili-je-mozne-zastavit-FINAL-WEB_origin.pdf). Do knihy přispělo více než 30 zahraničních a českých psychologů, psycholožek, výzkumníků a výzkumnic. Kniha představuje jednu z mála odborných publikací na téma násilí v blízkých vztazích a práce s původci násilí. Na základě zkušenosti s prvním vydáním bylo vytištěno 1 000 ks knihy, které budou distribuovány všem relevantním stakeholderům, kteří pracují s násilím po celé ČR. U příležitosti vydání ÚV ČR uspořádal také mezinárodní konferenci za účasti hlavních editorů a autorek článků v knize (blíže viz: <https://www.tojerovnost.cz/cs/konference-nasili-je-mozne-zastavit/>). Konference a večerního křtu knihy se zúčastnilo více než 300 lidí z řad odborné veřejnosti, ale i médií, politiky a státní správy. K lepšímu chápání domácího násilí a k další podpoře programů pro původce násilí přispěje druhé rozšířené vydání knihy *Násilí je možné zastavit: Psychologie násilí a terapie pro osoby, které se dopouštějí násilí v blízkých vztazích*. Kniha Úřadu vlády ČR, která přináší dobrou praxi z Norska i Česka, je určena jak široké, tak odborné veřejnosti.

ÚV ČR v roce 2022 dále spolupracoval s MF na vypsání a vyhodnocení výzvy v rámci Norských fondů zaměřené na zvýšení dostupnosti programů pracujících s touto cílovou skupinou. Na podporu terapeutických programů pro násilné osoby tak loňském roce bylo vyhrazeno 18,5 mil. Kč z Norských fondů.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno částečně**

Výbor konstatuje, že ze strany MV je opatření plněno a ze strany MZd neplněno.

Výbor doporučuje MZd důsledně zohledňovat potřeby a zajištění bezpečí osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím při přípravě a vydávání opatření omezujících svobodu pohybu v důsledku krizových situací a informovat o vyhodnocení dopadů Výbor.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MSPV vydat metodické doporučení pro OSPD za účelem zajištění ochrany dětí před domácím násilím prostřednictvím podpory obětí zahrnující bezpečné, proaktivní a pravidelné kontaktování obětí domácího násilí v rodinách, kde probíhá násilí během omezení pohybu v důsledku krizových situací co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Výbor doporučuje MZd představit přípis k informování poskytovatelů zdravotních služeb o skutečnosti, že oběti domácího a sexuálního násilí vyhledávají pomoc i během krizových situací a je třeba k nim přistupovat se zvýšenou pozorností na nejbližším jednání Výboru.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Plněno částečně**

Výbor konstatuje, že ze strany ÚV ČR je opatření plněno a ze strany MPSV neplněno.

Výbor doporučuje MPSV realizovat osvětové aktivity zaměřené na zvýšení informovanosti o dostupné pomoci v oblasti sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a sexuálním násilím v krizových situacích jakými jsou kromě pandemie covid-19 také dopady války na Ukrajině a související migrační vlna, a to ve formě srozumitelné pro migrantky a migranty z Ukrajiny – oběti domácího a sexuálního násilí.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 6: **Plněno**

3.2. Shrnutí plnění Akčního plánu v roce 2022

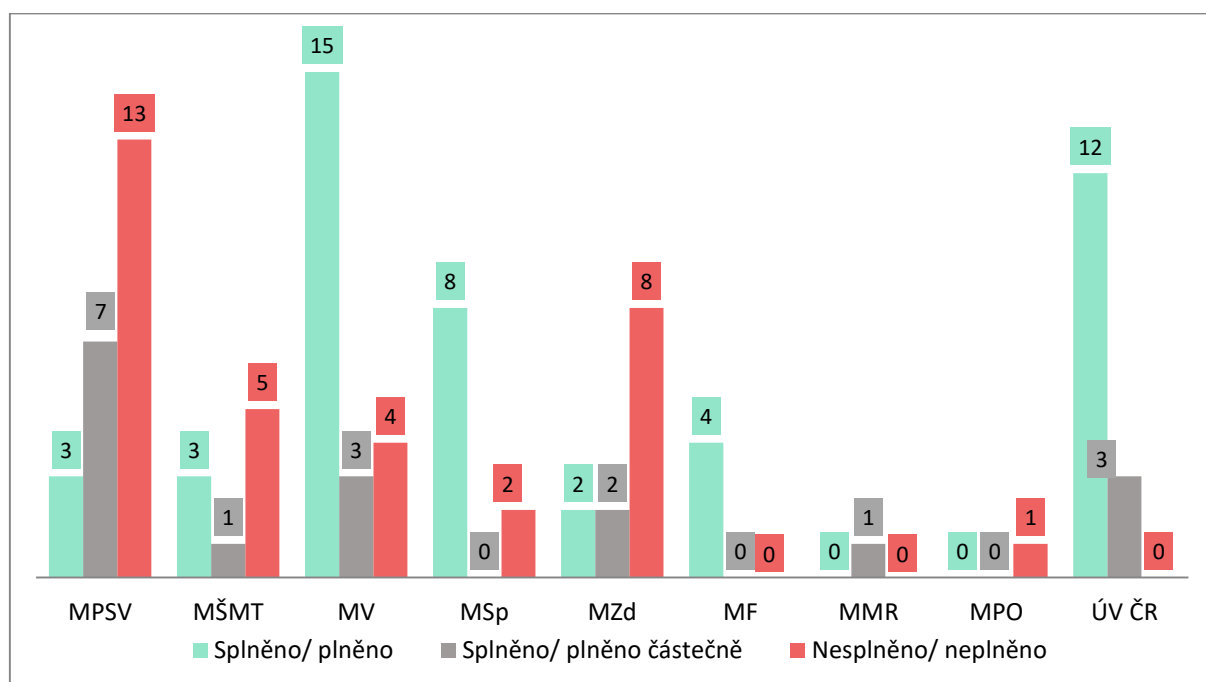
Akční plán obsahuje celkem 77 výstupů s termínem plnění v roce 2022 a nesplněných nebo částečně splněných výstupů z předchozích let. Z vyhodnocení plnění Akčního plánu provedeného Výborem vyplývá, že z těchto 77 výstupů bylo splněno/plněno 33 (42,9 %), částečně splněno/plněno 16 (20,8 %) a nesplněno/neplněno 28 (36,4 %).

Následující graf ukazuje plnění úkolů ze strany jednotlivých resortů, přičemž následující výstupy byly uloženy více resortům současně: výstup č. 4 opatření č. 2, výstup č. 4 opatření č. 6, výstup č. 3 opatření č. 11, výstup č. 1 opatření č. 13, výstup č. 2 opatření A1, výstupy č. 1 a 2 opatření A2, výstupy č. 3 a 4 opatření č. A3 a výstupy č. 1, 5, 6 opatření č. A4.⁴⁷ Z uvedeného grafu vyplývá, že nejvíce se dařilo v uplynulém roce plnit výstupy Akčního plánu ÚV ČR a MF (100 % splněných nebo částečně splněných výstupů), MV (81,8 % splněných nebo částečně splněných výstupů) a MSp (80 % splněných nebo částečně splněných výstupů). Naopak výstupy se v uplynulém roce nedařilo ve větší míře plnit MZd (66 % nesplněných výstupů), MPSV (65 % nesplněných výstupů) a MŠMT (55,6 % nesplněných výstupů).

V roce 2022 Výbor nadále poskytoval resortům odbornou asistenci pro naplňování úkolů uložených na rok 2022. Plnění opatření Akčního plánu bylo pravidelně projednáváno na jednáních Výboru a za účelem efektivnějšího plnění probíhaly v roce 2022 schůzky s jednotlivými resorty.

⁴⁷ V celkovém hodnocení plnění výstupů jsou tyto výstupy započítány jen jednou. V přehledu plnění Akčního plánu ze strany jednotlivých resortů je zohledněno plnění výstupu jednotlivých resortů.

Graf č. 4: Přehled plnění Akčního plánu ze strany jednotlivých resortů v roce 2022

Oblast prevence domácího a genderově podmíněného násilí obsahuje celkem 26 výstupů s termínem plnění v roce 2022 a nesplněných nebo částečně splněných výstupů z předchozích let. Z vyhodnocení plnění Akčního plánu provedeného Výborem vyplývá, že z těchto 26 výstupů bylo splněno/plněno 15 (57,7 %), částečně splněno/plněno 3 (11,5 %) a nesplněno/neplněno 8 (30,8 %).

Oblast ochrana a podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím (včetně dětí) obsahuje celkem 22 výstupů s termínem plnění v roce 2022 a nesplněných nebo částečně splněných výstupů z předchozích let. Z těchto 22 výstupů byl splněno/plněno 5 (22,7 %), částečně splněno/plněno 10 (45,5 %) a nesplněno/neplněno 7 (31,8 %).

Oblast zajištění přístupu ke spravedlnosti pro všechny osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím obsahuje celkem 10 výstupů s termínem plnění v roce 2022 a nesplněných nebo částečně splněných výstupů z předchozích let. Z těchto 10 výstupů bylo splněno/plněno 7 (70 %), částečně splněno/plněno 1 (10 %) a nesplněno/neplněno 2 (20 %).

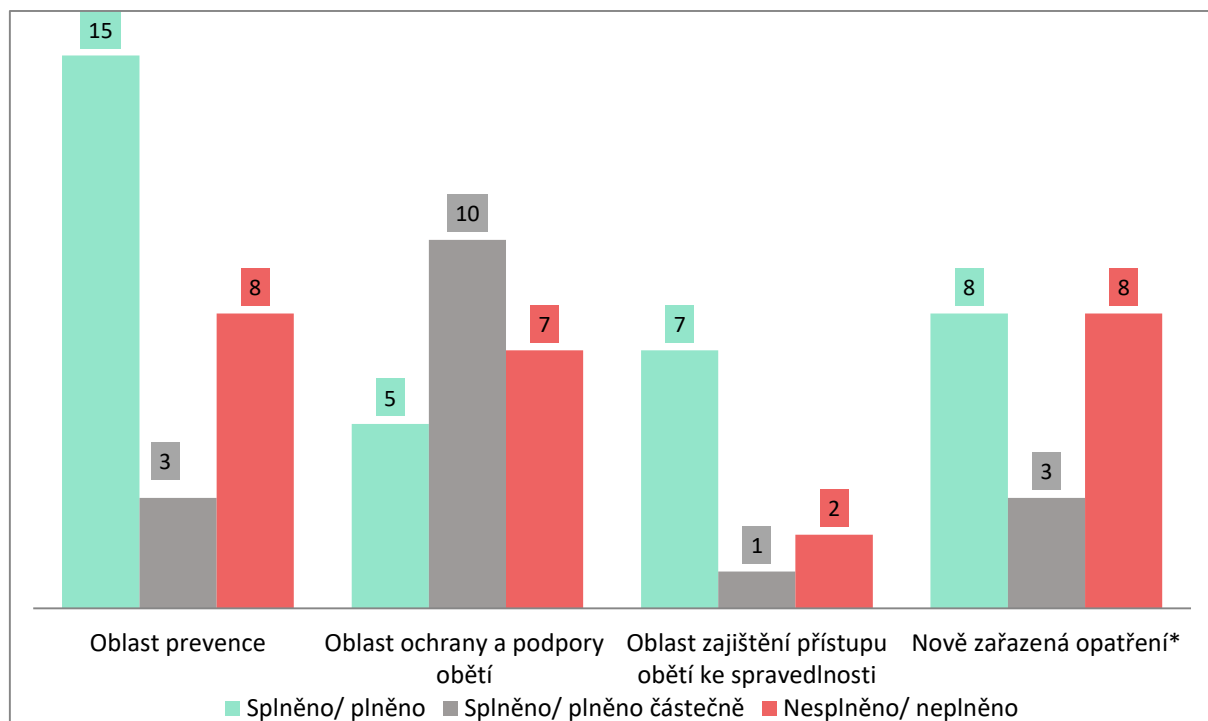
Aktualizace Akčního plánu schválená usnesením vlády ČR ze dne 23. srpna 2021 č. 729 přinesla kromě reformulace stávajících opatření Akčního plánu také zařazení 4 nových opatření s 19 výstupy.⁴⁸ Aktualizace obsahuje celkem 19 nově zařazených výstupů opatření s termínem plnění v roce 2022 a nesplněných nebo částečně splněných výstupů z roku předchozího. Z těchto 19 výstupů bylo splněno/plněno 8 (42,1 %), částečně splněno/plněno 3 (15,8 %) a nesplněno/neplněno 8 (42,1 %).

Následující graf ukazuje přehled plnění výstupů v roce 2022 v rámci jednotlivých strategických oblastí a nově zařazených opatření Akčního plánu. Z přehledu je patrné, že poměrově nejvíce jsou zcela plněny výstupy v oblasti přístupu obětí ke spravedlnosti (70 % splněných/plněných výstupů) a nejméně v oblasti jejich ochrany a podpory (pouze 22,7 % splněných/plněných výstupů). Alarmující je také množství nesplněných/neplněných opatření v oblasti prevence

⁴⁸ Blíže viz: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Aktualizace_Akcniho_planu_DGPN.pdf>.

domácího a genderově podmíněného násilí (42,1 %). Stejný podíl nově zařazených opatření Akčního plánu se splnit také nepodařilo.

Graf č. 5: Přehled plnění opatření Akčního plánu v rámci jednotlivých strategických oblastí a nově zařazených opatření

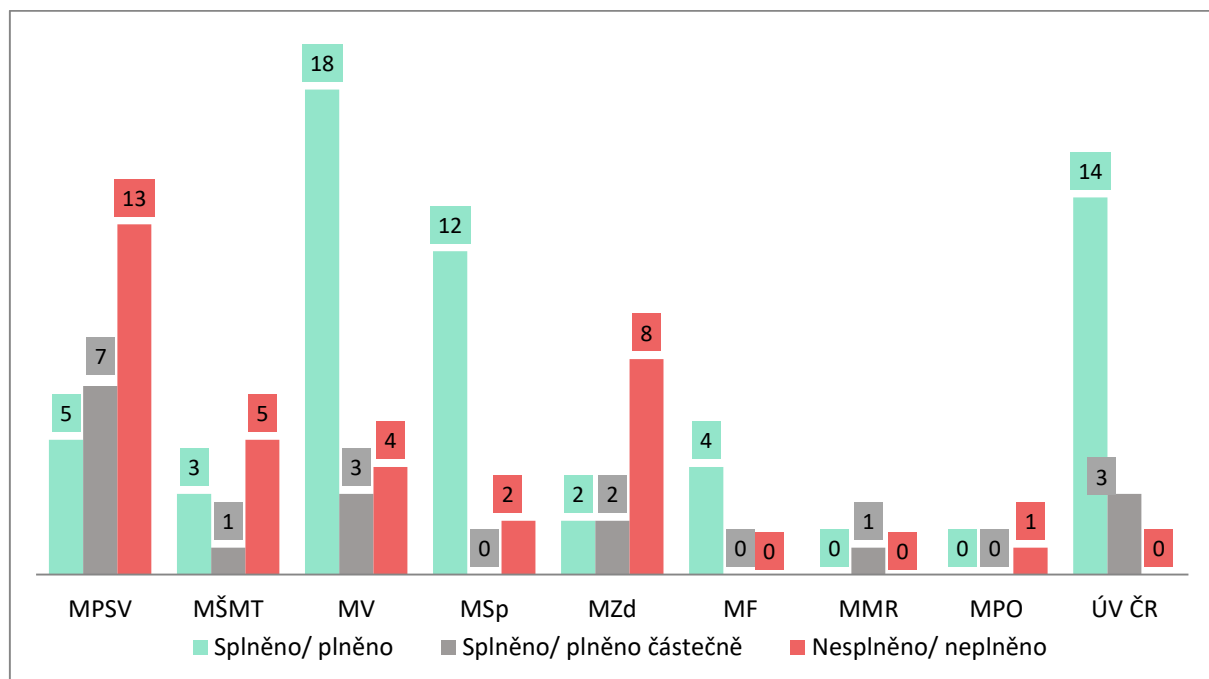
*Nově zařazená opatření na základě Aktualizace Akčního plánu v roce 2021.

3.3. Celkové shrnutí plnění Akčního plánu v letech 2019 – 2022

Akční plán, včetně jeho aktualizace obsahoval celkem 88 výstupů s plněním v jednotlivých letech platnosti tohoto strategického dokumentu. Z vyhodnocení plnění Akčního plánu provedeného Výborem vyplývá, že z těchto 88 výstupů bylo za celou dobu platnosti Akčního plánu splněno/plněno 46 (50 %), částečně splněno/plněno 17 (18,2 %) a nesplněno/neplněno 25 (31,8 %).

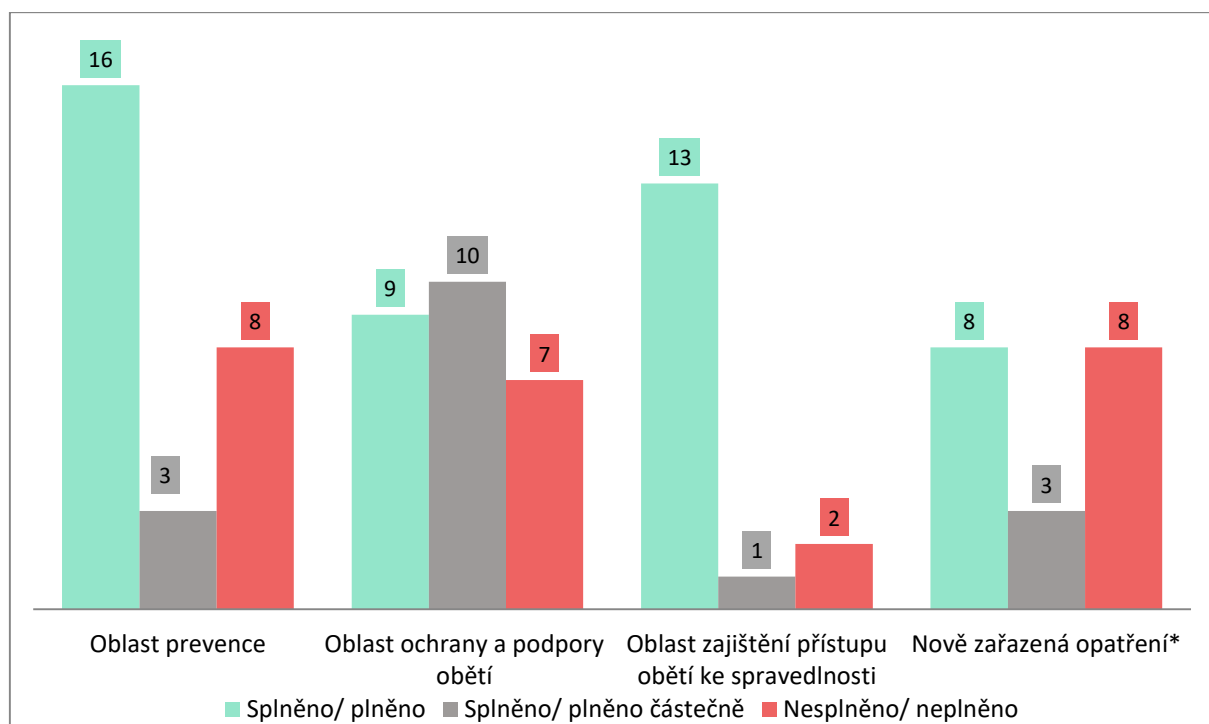
Níže uvedený graf ukazuje plnění úkolů ze strany jednotlivých resortů, přičemž několik výstupů bylo uloženo více resortům současně (blíže viz vyhodnocení plnění za rok 2022). Z uvedeného grafu vyplývá, že celkově se nejvíce dařilo v uplynulém plnit výstupy Akčního plánu ÚV ČR a MF (100 % splněných nebo částečně splněných výstupů), MSp (85,7 % splněných nebo částečně splněných výstupů) a MV (84 % splněných nebo částečně splněných výstupů). Naopak výstupy se celkově nedařilo ve větší míře plnit MZd (66 % nesplněných výstupů), MPSV (52 % nesplněných výstupů) a MŠMT (55,6 % nesplněných výstupů).

Graf č. 6: Přehled celkového plnění Akčního plánu ze strany jednotlivých rezortů

Následující graf ukazuje přehled plnění výstupů v roce 2022 v rámci jednotlivých strategických oblastí a nově zařazených opatření Akčního plánu. Z přehledu je patrné, že poměrově nejvíce byly celkově zcela splněny výstupy v oblasti přístupu obětí ke spravedlnosti (81,3 % splněných/plněných výstupů) a nejméně v oblasti jejich ochrany a podpory (pouze 34,6 % splněných/plněných výstupů). Nově zařazená opatření se podařilo zcela splnit pouze ze 42,1 % (stejný podíl opatření byl nesplněn).

Graf č. 7: Přehled plnění opatření Akčního plánu v rámci jednotlivých strategických oblastí

Obecně lze plnění Akčního plánu zhodnotit pozitivně v tom smyslu, že nejvíce pozitivních kroků ze strany státní správy bylo učiněno v oblasti osvěty a vzdělávání. V rámci plnění Akčního plánu bylo prohloubeno vzdělávání všech relevantních profesí v nejčastějším kontaktu s oběťmi a těmi, kteří se násilí dopouštějí. Důležitou roli pro plnění Akčního plánu představovala podpora v rámci finančních mechanismů Norska. Díky programu *Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí* vzniklo 5 komplexních center pomoci pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí včetně vůbec prvního centra pro oběti sexuálního násilí v ČR. Byla podpořena také řada terapeutických programů pro osoby dopouštějící se násilí a osvětových kampaní v oblasti prevence násilí. Plnění Akčního plánu současně přineslo řadu nových poznatků ohledně dostupnosti specializovaných služeb pro osoby ohrožené tímto násilím.

Díky plnění Akčního plánu se podařilo prosadit některé důležité změny v oblasti legislativy. Jedná se například o schválení novely zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich zohledňující postavení dítěte a zranitelných osob a jejich soukromí v příslušných řízeních. Důležitou legislativní změnou bylo také přijetí zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech zahrnující standardizaci jejich práce. V návaznosti na plnění cílů Akčního plánu byla v roce 2021 schválena novela zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, která přinesla rozšíření definice zvláště zranitelné oběti o oběti znásilnění, týrání svěřené osoby a týrání osoby žijící ve společném obydlí, tedy o oběti trestných činů souvisejících s domácím a sexuálním násilím. Plnění Akčního plánu dále přineslo další prohlubování vzdělávání a posilování metodické podpory profesí v nejčastějším kontaktu s oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí, větší důraz na prevenci prostřednictvím osvětových aktivit a řadu nových dat a poznatků o problematice.

Výzvou zůstává zajištění dostupnosti dalších specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím (zejm. utajené azylové domy pro osoby ohrožené tímto násilím a krizová lůžka) včetně obětí se specifickými potřebami (např. dostupnosti specializovaných sociálních služeb v cizích jazycích, nebo se zajištěním tlumočení) a zajištění dostatečného a předvídatelného financování organizací působících v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí. Obdobná situace platí i pro dostupnost terapeutických intervencí/terapeutických programů pro práci s osobami, které se dopouštějí domácího a genderově podmíněného násilí.